

JAK ZAZIELENIAĆ WROCŁAW?

Załączniki do raportu z konsultacji społecznych

Spis treści

Spis treści	1
ZAŁĄCZNIK 1 – NOTATKA Z PRAC GRUPY ROBOCZEJ	2
Czym jest Plan zazieleniania?	2
Jak wyglądały prace grupy roboczej?	2
Jak będzie wyglądała dalsza praca nad Planem zazieleniania?	5
ZAŁĄCZNIK 2 – NOTATKA ZE SPACERU	6
ZAŁĄCZNIK 3 – NOTATKA Z PUNKTU KONSULTACYJNEGO	7
NOTATKA Z GIER KONSULTACYJNYCH	9
W co warto się angażować?	9
Na co wydasz 10000 zł?	11
Wskaż ważne dla Ciebie miejsce zielone?	11
ZAŁĄCZNIK 4 – NOTATKA Z KONSULTACJI Z MŁODYMI	12
ZAŁĄCZNIK 5 – NADESŁANE MAILE	17
ZAŁĄCZNIK 6 – ZESTAWIENIE OPINII	33
Pytanie 1.	34
Jakie miejsca zieleni w mieście są według Ciebie szczególnie ważne (np. skwery, parki, lasy, ogródki działkowe, zielone ściany budynków, zielen przyuliczna, tereny nadrzeczne, ogrody tematyczne, inne)? Dlaczego?	34
Pytanie 2.	59
W jaki sposób i w jakich miejscach według Ciebie mieszkańcy/ mieszkanki mogą angażować się w rozwój zieleni w swoim najbliższym otoczeniu?	59
Pytanie 3.	77
W jaki sposób Miasto może wspierać lokalne społeczności w dbaniu o rozwój zieleni we Wrocławiu? Czy powinno się organizować akcje informacyjne albo dostarczać niezbędne narzędzia lub materiały? A może wspierać w inny sposób?	77
Pytanie 4.	101
Ważnym elementem Planu zazieleniania jest edukacja przyrodnicza i działania promocyjne. Jak według Ciebie należy realizować tego typu zadania? Możesz podać przykłady takich działań?	101
Pytanie 5.	119
Zapoznaj się z założeniami Planu zazieleniania, a następnie napisz, czy jest jeszcze coś, co chciałbyś/chciałabyś dodać na temat zazieleniania Wrocławia?	119

ZAŁĄCZNIK 1 – NOTATKA Z PRAC GRUPY ROBOCZEJ

Czym jest Plan zazieleniania?

Zielone przestrzenie miejskie – od parków i ogrodów, terenów nadrzecznych po zielone dachy i miejskie gospodarstwa rolne – zapewniają wiele różnych korzyści dla ludzi. Stwarzają możliwości dla przedsiębiorstw i zapewniają schronienie dla przyrody, ograniczają zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie wody, hałas, a także wspierają ochronę przed powodzią, suszami i falami upałów oraz utrzymują więź między człowiekiem a przyrodą. [Opis projektu EnRoute można znaleźć na stronie internetowej.](#)

Plan zazieleniania to dokument strategiczny, który zbiera i wskazuje kierunki wszelkich działań Miasta w zakresie przyrody – jej inwentaryzacji, analizy, ochrony, planowania i realizacji, a także metody ewaluacji powyższych działań.

Dokument zawiera informacje o zadaniach, ich celu, statusie realizacji, priorytecie, komórce odpowiedzialnej za ich realizację oraz szacowanych kosztach, a także terminie i charakterze realizacji poszczególnych działań.

Jak wyglądały prace grupy roboczej?

W pierwszym etapie konsultacji Planu zazieleniania brali udział zaproszeni przedstawiciele i przedstawicielki środowisk naukowych (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Politechnika Wrocławska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego), organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony i wsparcia przyrody (Fundacja Sendzimira, Fundacja Ekopotencjał, Fundacja Ekorozwoju, Akcja

Miasto, Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu, Stowarzyszenie Miasto Drzew, Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia) oraz eksperci i ekspertki ds. zieleni w mieście.

Spotkania miały formę zdalną. Za pomocą wirtualnej tablicy (padletu) zbierano materiały naukowe, doświadczenia specjalistów i specjalistek, możliwości ich zaangażowania się we wdrożenie Planu zazieleniania oraz przykłady działań w innych miastach i krajach, które mogą być inspiracją lub które potencjalnie można wdrożyć we Wrocławiu.

W ramach pierwszego etapu konsultacji odbyły się cztery spotkania online:

- 11 maja 2021 r. (temat: Inwentaryzacja i analizy),
- 25 maja 2021 r. (temat: Standardy oraz ochrona przyrody i zieleni),
- 8 czerwca 2021 r. (temat: Inwestycje i bieżące utrzymanie zieleni),
- 29 czerwca 2021 r. (temat: Rola edukacji ekologicznej we wdrażaniu, funkcjonowaniu i rozwijaniu Planu zazieleniania oraz omówienie działań wstępnie zawartych w Planie zazieleniania, tzw. „Giełda pomysłów”).

W poszczególnych spotkaniach, w zależności od tematu, udział brało od kilkudziesięciu do kilku osób. Łącznie w prace nad Planem zazieleniania w pierwszym etapie konsultacji zaangażowało się około 30 różnych osób ze środowisk naukowych i aktywistycznych.

Jakie były najważniejsze pytania i sugestie?

Każde spotkanie rozpoczynało się prezentacją przez Monikę Pec-Święcicką (ZZM) kwestii ujętych w Planie zazieleniania z obszaru omawianego na danym spotkaniu.

Pytania:

1. Czy plan zazieleniania poprzedzi inwentaryzacja przyrodnicza (i objęcie najcenniejszych miejsc ochroną)?
2. Czy uwzględnione będą społeczne akcje sprzątnięcia terenów zielonych?
3. Czy planowane są wskaźniki realizacji planu?
4. Czy w dokumencie uwzględnione będą społeczne akcje opieki nad nowymi nasadzeniami, np. koordynowane poprzez Rady Osiedla?
5. Czy planowane jest wykonanie mapowania potencjału zazieleniania dachów np. w oparciu o mapę potencjału solarnego dla Wrocławia

Sugestie:

- ogrody społeczne: warto zaangażować mieszkańców także w taki sposób - na podstawie umowy użyczenia oddawać w utrzymanie kawałek terenu (oszczędności dla budżetu JST, a zwiększone zaangażowanie społeczne) - <https://zsm.krakow.pl/aktualnosci/472-krakowskie-ogrody-spoeczne-jak-zaczac.html>;
- na terenach zielonych powinno być więcej kultury i sztuki;
- istnieje konieczność wydzielenia obszarów przyrodniczych w mieście o charakterze w dużym stopniu naturalnym, z priorytetem pozostawienia tej przyrody bez ingerencji człowieka;
- często wystarczy wykosić kilkudziesięciocentymetrowy pas trawy wzdłuż chodników/ścieżek rowerowych, co da mieszkańcom świadomość celowości działania oraz pomoże w utrzymaniu infrastruktury;
- utworzenie Zespołu Społecznych Obrońców Zieleni: Może warto wyjść z inicjatywą do grupy "Zieleń Wroclawska" i wykorzystać potencjał jej członków i członkiń?
- do prac warto angażować wychowanków domów poprawczych czy osoby w kryzysie bezdomności - mogą wykonywać prace pielęgnacyjne na terenach zieleni bądź np. tworzyć budki dla ptaków.

Działania sprzyjające środowisku (może nawet obniżające koszty) a przy okazji wspierające reintegrację społeczną;

Jak będzie wyglądała dalsza praca nad Planem zazieleniania?

W drugim etapie konsultacji Plan zazieleniania – po aktualizacji dokumentu w oparciu o opinie przedstawicieli i przedstawicielek środowiska naukowego i aktywistycznego z pierwszego etapu – zostanie zaprezentowany mieszkańcom i mieszkankom.

Konsultacje z mieszkańcami i mieszkankami odbędą się w ramach wydarzenia pn. Forum Zieleni, organizowanego we współpracy jednostek miejskich i instytucji, działających w obszarze zieleni i przyrody (tj. Departament Zrównoważonego Rozwoju Urzędu Miejskiego Wrocławia, Zarząd Zieleni Miejskiej, Hydropolis). W ramach konsultacji podczas Forum Zieleni zorganizowany zostanie punkt konsultacyjny i spacer. Przewidziana jest również forma elektronicznego zbierania opinii w postaci e-formularza umieszczonego na dedykowanej stronie internetowej.

Wszystkie zainteresowane osoby będą mogły opowiedzieć, w jaki sposób dbają o zielen w mieście, w jaki sposób mieszkańcy i mieszkanki mogą się jeszcze angażować w tym obszarze oraz jakie działania i w jakich miejscach w mieście należy wdrożyć, aby zwiększyć ilość zieleni i poprawić jej jakość. Osoby uczestniczące w konsultacjach będą mogły uzyskać również odpowiedzi na pytania dotyczące samego Planu zazieleniania oraz dowiedzieć się więcej o zieleni w mieście i podejmowanych przez Miasto działaniach na jej rzecz.

Po zakończeniu drugiego etapu powstanie ostateczna wersja dokumentu, który – w razie potrzeby – zostanie poddany dalszym konsultacjom społecznym.

ZAŁĄCZNIK 2 – NOTATKA ZE SPACERU

Drugi etap konsultacji Planu zazieleniania rozpoczął się spacerem konsultacyjnym podczas imprezy plenerowej pod nazwą Sobota z Zielonym Wrocławiem (25 września 2021 r.). Spacer odbył się na Przedmieściu Oławskim, jego trasa przewidywała siedem przystanków w miejscach ciekawych w kontekście terenów zielonych. Obejmował przede wszystkim: ul. Komuny Paryskiej oraz park na Niskich Łąkach. Spacer trwał dwie godziny, a długość trasy wynosiła dwa kilometry. Na początku uczestniczki oraz uczestnicy mieli okazję zobaczyć, w jaki sposób Zarząd Zieleni Miejskiej sadi drzewa, oraz dowiedzieć się, jak należy postępować z nowo posadzonymi roślinami. Przedstawicielka Zarządu Zieleni Miejskiej opowiedziała z jakimi wyzwaniami mierzą się pracownicy jednostki w dobie zmieniającego się klimatu.

Na początku trasy uczestniczki i uczestnicy mieli okazję zobaczyć, w jaki sposób Zarząd Zieleni Miejskiej sadi drzewa, oraz dowiedzieć się, jak należy postępować z nowo posadzonymi roślinami. Przedstawicielka Zarządu Zieleni Miejskiej opowiedziała, z jakimi wyzwaniami mierzą się pracownicy i pracownicy jednostki w dobie zmieniającego się klimatu. Podczas dalszych rozmów zgłaszano problem z usychaniem drzew, ich wycinką oraz ochroną. Wskazano, że niezwykle istotne jest, aby edukować wrocławian i wrocławianki na temat ochrony drzew przed wycinką i jakie mają ku temu narzędzia. Potrzebne są również wyraźne oznaczenia drzew, które są przeznaczone do wycinki, aby była jasna informacja, kto i dlaczego dane drzewo planuje wyciąć. Zaproponowano również idee podniesienia stawek rekompensat za usunięcia drzewa, aby zniechęcały one do wycinania drzew zdrowych i wartościowych. Spacer ulicą Komuny Paryskiej rozbudził dyskusję nad tematem nowych nasadzeń w miejscach, gdzie obecnie nie ma żadnych roślin. Uczestniczki oraz uczestnicy wskazali ogromną potrzebę wprowadzenia drzew, krzewów oraz innego rodzaju roślin na ulicach, gdzie

obecnie występuje problem z wysokimi temperaturami latem, brakiem cienia i niską jakością życia. Negatywnie oceniono działania, które prowadzoną do betonowania podwórek, uczestniczki oraz uczestnicy spaceru pozytywnie wypowiedzieli się natomiast o powierzchniach przepuszczalnych, takich jak nawierzchnia ażurowa. Wskazano również, że zieleni brakuje na niektórych placach zabaw, gdzie podczas słonecznego dnia nie ma możliwości z korzystania z infrastruktury, gdyż przez brak cienia jest po prostu za gorąco.

Uczestniczki oraz uczestnicy spaceru dostrzegali zmiany w ich otoczeniu, pozytywnie wypowiedzieli się na temat rewitalizacji terenów nadrzecznych przy Oławie, jednakże jednocześnie wskazali, że wciąż istnieje potrzeba przeznaczania kolejnych terenów pod zazielenianie i dbanie o istniejące nasadzenia. Tak jak już wspomniano, jasno zadeklarowali, że istnieje potrzeba edukowania w kierunku ochrony i przeciwdziałania wycince drzew, które według nich są jednym z najważniejszych elementów zielonej infrastruktury.

ZAŁĄCZNIK 3 – NOTATKA Z PUNKTU KONSULTACYJNEGO

Punkt konsultacyjny dla mieszkańców i mieszkanki został zorganizowany podczas Soboty z Zielonym Wrocławiem (25 września 2021 r.). Niebieski wózek konsultacyjny, pod opieką przedstawicieli Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich i Wydziału Partycypacji Społecznej UM, przyciągnął wiele osób, które zgłosiły opinie na temat Planu Zazieleniania. Oprócz tego, osoby uczestniczące w konsultacjach, miały okazję zagrać w gry, związane z zazielenianiem miasta.

Zgłoszono również następujące opinie wrzucając je na kartach do urny:

- Należy przeprowadzić inwentaryzację zieleni – organizacje społeczne już to częściowo robią i chętnie włączają się w działania miasta, można to zatem wykorzystać
- Należy pielęgnować zielenią zgodnie z opracowanymi wymaganiami Społecznej Rady Parku Grabiszyńskiego
- Należy otworzyć rezerwat parków, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych zgodnie z tym, co grupa Wrocławska Przyroda zgłaszała do Programu Ochrony Środowiska
- Ustanowienie nowych pomników przyrody
- Przestrzeganie standardów ochrony drzew przez wszystkie jednostki Urzędu Miejskiego
- Ustanowienie wskaźnika, min 1/3 zieleni naturalnej w każdym parku
- Wprowadzenie celu - 10% zalesienia
- Zmiana MPZP w dolinach rzecznych: całkowity zakaz zabudowy i utwardzania w dolinach rzecznych
- Korzystanie z doradztwa Małgorzaty Piszczek
- Więcej wodnych placów zabaw
- Zaznaczenie drzew owocowych na mapie
- Procedura kontaktu mieszkańców z prywatnymi właścicielami terenów (mieszkanca zgłaszała, że chciałaby zagospodarować teren należący do prywatnej firmy na cele zieleni i potrzebowałaby wsparcia magistratu w tej sprawie)
- Rozumiem, że parki są interesującym miejscem we Wrocławiu. Powinno ich być coraz więcej. Powinny być moim zdaniem dużo, dużych drzew.
- Obligatoryjne stworzenie zielonego terenu przez deweloperów (przykład Jagodna)
- Nasadzenia paproci
- Więcej drzew na ul. Międzyleskiej

- Nasadzenia pnączy i rewitalizacja podwórza przy ul. Więckowskiego
- Na zielonej mapie Wrocławia należy zaznaczyć owocowe drzewa, z których owoce można zrywać
- Należy zorganizować kampanię informacyjną o wynikach nasadzeń przy ul. Kasprowicza / Syrokomli
- Uwzględnić w planie także działań na terenach innych niż miejskie, na osiedlach gdzie terenów miejskich jest mało (np. wschód Kleczkowa)
- Należy brać pod uwagę nie tylko dystans do miejsc zielonych, ale także tego jak ta droga wygląda – mieszkając na wschodzie Kleczkowa nie mamy dobrego dostępu do parku, pomimo, że w linii prostej dwa parki są blisko. To w praktyce droga jest trzy razy dłuższa i wymaga korzystania z nieprzyjemnego tunelu
- Planowanie zieleni tak, by park był na każdym osiedlu
- Podjęcie współpracy z podmiotami takimi jak Wody Polskie i PKP w celu zapewnienia lepszego dostępu. Np. na Kleczkowie na wysokości wzgórza Słowiańskiego jest tunel kolejowy, który został zasypany, gdyby przywrócić go do działania, dałby dostęp mieszkańcom do parku w 300 metrów, zamiast 1 km.

NOTATKA Z GIER KONSULTACYJNYCH

W co warto się angażować?

Uczestniczki oraz uczestnicy gry mieli za zadanie wskazać, która z inicjatyw dotycząca zieleni jest według nich najistotniejsza i warto się w nią zaangażować. Do wyboru było dziewięć propozycji, poniżej znajduje się tabela z wynikami:

Nazwa inicjatywy	Liczba głosów
WROśnij	8

Nazwa inicjatywy	Liczba głosów
Zielona Mapa Wrocławia	9
Zielone Mikrogranty	11
Zielony Mecenat	6
Zielona Rodzina	3
Posadźmy drzewo	11
Zgłoś problem	6
Zielone Osiedle	6
Fundusz Drzewny	5

Największym zainteresowaniem cieszyły się dwa programy: Zielone Mikrogranty, który ma na celu zorganizowanie systemu wsparcia niewielkimi grantami, które mieszkanki i mieszkańcy Wrocławia mogą przeznaczyć na działania związane z promocją i edukacją przyrodniczą. Przykładem takich działań jest Akademia Parkowa albo Ogród Deszczowy na Oporowie. Kolejną inicjatywą, która również uzyskała 11 pkt. jest Posadźmy drzewo, czyli system wsparcia w posadzeniu drzewa dla osób, które chciałyby to zrobić, a nie wiedzą jak, nie popadając w kolizję z istniejącymi przepisami. Jak widać, mieszkanki oraz mieszkańcy pragną decydować na co powinny być wydatkowane fundusze miejskie przeznaczone na zieleni oraz chcieliby uzyskać wsparcie przy inicjatywie, jaką jest sadzenie drzew. Istotna dla zaangażowanych osób okazała się również Zielona Mapa Wrocławia, która ma na celu pokazywać dobre praktyki w zakresie zieleni (ogrody deszczowe, łąki kwietne itd). Dzięki takiej mapie mieszkańcy i mieszkanki mają szansę dowiedzieć się o otaczających

ich atrakcjach, a także o celu prowadzonych działań i planowanych wydarzeniach.

Na co wydasz 10000 zł?

Uczestniczki oraz uczestnicy punktu konsultacyjnego, kiedy stanęli przed wyborem na co przeznaczyć 10 tys. zł, znając realny koszt każdego rozwiązania, najczęściej wybierali dużą ilość, małej zieleni rozproszonej w różnych częściach planszy. Wskazywali potrzebę odgradzenia drogi zielenią w celu zmniejszenia uciążliwości sąsiedztwa przejeżdżających pojazdów. Proponowano również ciekawe rozwiązania, takie jak zielone dachy czy ściany. Dla uczestniczek oraz uczestników obojętna nie była również ochrona istniejących drzew, choć koszt takiego przedsięwzięcia był wysoki, znalazły się osoby, które doceniają stare drzewa. Nikt nie zdecydował się przeznaczyć całej kwoty na zieleniec zlokalizowany w jednym punkcie, wybierano rozwiązania, które pozwoliłyby zazielenić jak największy fragment miasta.

Wskaż ważne dla Ciebie miejsce zielone?

Uczestniczki i uczestnicy gry mieli okazję za pomocą kolorowych karteczek samoprzylepnych wskazać na wielkoformatowej mapie Wrocławia, które obszary zielone są dla nich ważne i czują się z nimi związani. Jak wynika z przeprowadzonych konsultacji ważne tereny zielone dla mieszkańców rozproszone są po całej mapie Wrocławia, zaczynając od Parku Grabiszyńskiego, przez „Park Kolejowy”, a kończąc na obszarach zielonych na Psim Polu. Uczestniczki i uczestnicy rozmów często wskazywali zielen w najbliższym otoczeniu jako najważniejszą – czasami był to ich ogródek, innym razem park lub skwer. Zagospodarowanie, mała architektura czy walory wizualne niekoniecznie były istotne.

Najważniejszym kryterium atrakcyjności danej zieleni najczęściej była odległość – im bliżej, tym lepiej. Jako ważne wskazywano tereny w

najbliższym sąsiedztwie, ponieważ są one przez mieszkańców najczęściej użytkowane. Stwierdzono również, że istotne jest, aby zieleń była dostępna dla każdego – niezależnie od wieku czy mobilności. Podkreślano, że obszar zielony powinien być na tyle duży, aby pozwalał na spacer i rekreację. Doceniono wały, polanki i wszelkiego rodzaju zieleń okoliczną, pozwalającą na chwilę wytchnienia i odpoczynku od hałasu ulicznego. Dla uczestniczek i uczestników rozmów istotne jest także, aby w centrum było możliwie jak najwięcej zieleni niekoniecznie mocno przekształconej i uporządkowanej.

ZAŁĄCZNIK 4 – NOTATKA Z KONSULTACJI Z MŁODYMI

Podczas spotkania “Sobota z zielonym wrocławiem” przeprowadzone zostały konsultacje dzieci i młodzieży (25.09.2021, godz. 13-15, Żabia Ścieżka we Wrocławiu).

Punkt konsultacyjny dla młodych ustawiony był w dwóch miejscach - jeden obok niebieskiego namiotu, wraz z konsultacjami dorosłych, drugi natomiast przy torze rolkowym, w miejscu występów i warsztatów cyrkowych. Każdy z punktów animowany był przez jedną osobę. W ramach konsultacji zebrano 29 opinii od uczestników i uczestniczek indywidualnych oraz przeprowadzono jeden warsztat dla dzieci wczesnoszkolnych oraz przedszkolnych, w którym udział wzięło 10 osób. W sumie w konsultacjach młodych udział wzięło 39 osób. W punkcie zlokalizowanym obok toru rolkowego młodzi korzystali z czterościennej magnetycznej instalacji, na której tworzyli swoje kreatywne kolaże dotyczące miejskiej zieleni. W punkcie konsultacyjnym przy niebieskim namiocie korzystali natomiast z kreatywnych klocków, zielonej kostki pokazującej różne formy zieleni miejskiej, tworzyli kolaże z magnesów na tablicy oraz uzupełniali mapę myśli, (drzewo, do którego każdy z uczestników i uczestniczek mógł dokleić swój liść, wyrażający opinię).

Oprócz udziału w warsztatach i punkcie konsultacyjnym, młodzi mieszkańcy i mieszkanki mieli również możliwość zgłaszania swoich uwag drogą mailową, wysyłając rysunek bądź opinię na adres h.achremowicz@edukacjakrytyczna.pl, jednak nikt nie skorzystał z tej możliwości.

Opinie młodych zebrane podczas konsultacji przedstawione są poniżej:

- a. Opinie dotyczące ważnych miejsc zielonych oraz form spędzania tam czasu
 - lubimy parki i ogród japoński za naszą szkołą - są to rekreacyjne tereny zielone, gdzie spędzamy czas; koło szkoły planujemy posadzić kwiaty i miętę i chcemy o nią dbać (uczniowie SP 96)
 - lubimy trawę, bo można się na niej bawić - trawa jest lepsza od chodnika
 - lubimy jabłonki, drzewa, bluszcz/ zielone ściany, parki i lasy, zielone podwórka - można się na nich fajnie bawić i jest przyjemnie
 - lubimy plac zabaw z drzewami - bo latem nie jest na nim za gorąco i jest cień
 - lubię chodzić nad wodę koło mostku - są tam krzaki i jest dziko
 - ulubione miejsca to las, strumień i drzewo z gruszkami
 - lubię chodzić do parku - jest to dobre miejsce zabawy (wiele opinii)
 - lubimy, kiedy wokół jest zielono, są ogrody, zieleńce na budynkach, dachach, ścianach
 - lubimy drzewa i lasy - lubimy bawić się wśród zieleni
 - lubimy łąki kwietne - są kolorowe i piękne
 - lubię chodzić do lasu - można biegać i jeździć rowerem
 - lubimy dzikie miejsca - chowamy się tam, albo oglądamy owady i pszczoły
 - lubimy łązić po drzewach
 - parki są potrzebne, bo można się tam bawić w berka i chowanego albo chodzić po drzewach

- parki są lepsze niż place zabaw, ponieważ drzewa dają cień i jest chłodniej latem
 - parki są fajnym miejscem do zabaw, bo można biegać i nic nas nie ogranicza. Ale niestety rodzice nie zabierają nas do parków tylko na place zabaw gdzie nie ma zieleni
 - lubimy drzewa, rośliny i krzewy, bo zieleń jest dla nas bardzo ważna
 - najbardziej lubimy dzikie miejsca, gdzie można się bawić bez dorosłych, są chaszczki i miejsca na skrytki
 - najciekawsze w mieście są zielone ściany oraz zielone drogi dla rowerów (klomby z boków drogi rowerowej),
 - parki są fajne, ale tylko te opuszczone, gdzie możemy bawić się na dzikich terenach po swojemu
- b. Opinie dotyczące możliwych form zaangażowania młodych ludzi w zazielenianie miasta:
- powinniśmy nie zrywać gałązek
 - możemy podlewać drzewa koło naszych domów
 - dobrym pomysłem są szkolne ogródki - opinia pojawiała się wielokrotnie; młodzi zwracali uwagę, że potrzebna jest inicjatywa szkoły oraz nauczyciel który będzie koordynował zaangażowanie uczniów; oni sami z chęcią włączyliby się w podlewanie oraz pielęgnację; wśród szkół które posiadają takie ogródki wspomniane był SP 2 i SP 84
 - warzywne ogródki w szkole - jedna z osób uczestniczących w konsultacjach odniosła się do przykładu szkoły, która znajduje się w okolicach Wrocławia, gdzie każda klasa ma swój ogródek warzywny, o który dba; szkoła organizuje raz na jakiś czas wspólne warsztaty kulinarne gdzie np. dzieci robią placki z cukini, którą wyhodowały w ogródku, sosy z własnych pomidorów - wykorzystują też zioła, szalwię; aby zorganizować takie ogrody warzywne potrzebna była wola

- rodziców i dyrekcji – było to kluczowe; dzieci natomiast biorą odpowiedzialność za ogródki – sadzą i zbierają warzywa, pielęgnują je
- dobrą inicjatywą jest sadzenie sadzonek kwiatów na wiosnę w szkole oraz szkolne akcje sadzenia drzew
 - innym pomysłem są rośliny w szkole, ale na mniejszą skalę, niż ogródki - pojedyncze roślinki lub rabatki, o które uczniowie mogą dbać
 - w przedszkolu sadziliśmy kwiaty w naszym ogródku i powinniśmy to robić często
 - możemy sadzić ogórki w naszych ogródkach
 - możemy posadzić drzewo na balkonie w donicy
 - w mieście jest za mało zieleni, bo jest bardzo dużo budynków i samochodów, które zanieczyszczają powietrze. Żeby wspierać Ziemię można podlewać drzewa które już rosną albo dosadzać nowe. W parkach można np karmić wiewiórki, bo to je uspokaja
 - można przeznaczyć więcej pieniędzy na tworzenie parków i zielonych terenów, bo jest tego za mało w mieście. W wolnym czasie często spaceruje z rodzicami po lasach, bo jest tam czyste powietrze i cisza, czego nie ma w mieście
 - można nie kosić trawy i zrobić więcej parków do zabawy
 - można sadzić drzewa - żeby dzieci mogły to robić, potrzebują pomocy rodziców oraz ziemi i nasion
 - możemy sadzić trawę albo pomagać w jej sadzeniu
 - możemy zasadzić drzewka oraz kwiaty
 - w mieście powinno być więcej ogródków działkowych i młodzi ludzie mogliby również mieć swoje ogródki i sadzić tam warzywa i rośliny
- c. Opinie dotyczące tego, w jaki sposób powinno się uczyć o zieleni:
- młodzi uczą się o zieleni na lekcjach, jak również podczas wycieczek i spacerów (opinia pojawiająca się najczęściej)

- ważną "lekcją" jest Dzień Ziemi i akcje sprzątnięcia terenów zielonych - jest to praktyczna nauka tego, że nie wolno śmiecić i można też zobaczyć jak dużo śmieci ludzie rozrzucają i jak bardzo to jest niebezpieczne dla Ziemi
 - lubimy zajęcia podczas których zbieramy korę, liście, gałązki, a potem wykonujemy z nich prace plastyczne jak np. odrysowywanie kory
 - ważne jest, żeby uczyć młodych jak dbać o zieleni, nie śmiecić, nie wycinać drzew - żeby robić to praktycznie i pokazywać co się dzieje, kiedy zabraknie zieleni
 - dobrą lekcją jest obecność ogródków w przedszkolach i szkole - niektóre osoby mają dostęp do takich ogródków, inne chciałyby, aby w ich szkole też je zorganizować - można razem patrzeć jak rozwijają się rośliny
 - jeden z uczestników chodzi do przedszkola, w którym dzieci bawią się w sadzie i stwierdził, że jest to fajne, i fajnie żeby inne dzieci też miały sady w przedszkolach
- d) Opinie dotyczące rekreacji na terenach zielonych:
- na skwerach powinno być więcej drzew, nie tylko krzewy i trawa - wśród zieleni lepiej jest się bawić
 - przy zielonych miejscach powinny też być miejsca zabaw dla dzieci - jeśli nie ma miejsca na cały plac zabaw, to jakaś jedna huśtawka albo hamaki
 - młodzi lubią dzikie tereny zielone i nie trzeba wszystkich zamieniać w parki
 - powinno się uczyć dzieci i młodzież jak dbać o zieleni, jak nie śmiecić i nie niszczyć zieleni
 - ważne jest aby nie zabudowywać zieleni - powinni to wiedzieć wszyscy ludzie i pilnować, żeby tego nie robić
 - jeśli w parkach będą dinozaury, to będziemy tam częściej przychodzić

- na zielonych skwerach powinni być huśtawki i ludzie przebrani za zwierzęta
- w mieście powinno być więcej stawów – to fajne miejsce do odpoczynku

ZAŁĄCZNIK 5 – NADESŁANE MAILE

E-mail nr 1

Szanowni Państwo,

Odpowiadając na ogłoszenie [[na stronie internetowej](#) – red.] składam niniejszym wnioski do opracowywanego Planu Zazieleniania, przy czym – z uwagi na nieadekwatność e-formularza do liczby i obszerności tych wniosków – korzystam ze standardowej komunikacji z Urzędem Miejskim Wrocławia w postaci poczty elektronicznej.

Szkic Planu Zazieleniania:

Strona 7 szkicu: "Przyczyną dla stworzenia Planu Zazieleniania Miasta Wrocławia jest wymóg nałożony na samorządy przez Komisję Europejską w Unijnej Strategii na Rzecz Bioróżnorodności 2030

„Przywracanie przyrody do naszego życia". Została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r. Strategia zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety". Budzi wątpliwości to, że formalne prace nad Planem Zazieleniania rozpoczęto zanim Komisja Europejska opublikowała wytyczne wynikające z przedmiotowej strategii. Brak jest nawet deklaracji, że PZ będzie zgodny z tymi wytycznymi.

Wniosek nr 1

Wprowadzenie zmiany nazwy dokumentu, na Polityka Zieleni Miejskiej lub Wrocławska Polityka Zieleni, lub Polityka Zieleni i Wody Wrocławia, lub Polityka Bioróżnorodności Wrocławia.

Wniosek nr 2

Uwzględnienie w dokumencie kształtowania flory jako narzędzia (naturalnego środowiska) do rozwoju drobnej i małej fauny.

Zwracam uwagę, o czym też na stronie 8 szkicu, że jednym z celów unijnej strategii jest "odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy, ptaków i owadów krajobrazu".

Wniosek nr 3

Uwzględnienie w dokumencie kształtowania środowiska wodnego, w tym celowego różnicowania poziomów terenu dla uzyskania całorocznych i sezonowych zbiorników dla mieszkańców (rekreacja), miasta (mała retencja) i świata zwierząt (oddalone od skupisk ludzkich).

Wniosek nr 4

Strona 10: "Zasadniczym celem jest zwiększenie i nasycenie ilości zieleni".
Zmiana na: Zasadniczym celem jest zwiększenie bioróżnorodności pod względem jakościowym, ilościowym i obszarowym, kształtując w sposób przemyślany środowisko przyrodnicze jako trwałe i istotny komponent współtworzący krajobraz miasta, z wymiernymi korzyściami dla zdrowia mieszkańców.

Wniosek nr 5

Cele na stronie 12:

1. Zwiększenie ilości i jakości zieleni.
2. Wybór najbardziej priorytetowych zadań do zrealizowania do 2030 roku w celu zazielenienia miasta:
 - efektywnych,
 - korzystnych finansowo,
 - o możliwych do zrealizowania technicznie i formalnie,
 - o mających największe korzyści przyrodnicze i klimatyczne,
 - służących wiązaniu terenów zieleni w sieć,
 - zwiększających dostępność do terenów zieleni,

- służących aktywizacji społecznej w otoczeniu zieleni.
- 3. Ochrona najcenniejszych terenów.
- 4. Zmiana podejścia do zieleni.
- 5. Włączenie w proces zazieleniania innych podmiotów.
- 6. Stworzenie planu służącego zapewnieniu finansowania.
- 7. Zebranie wiedzy o działaniach w zakresie zieleni w jednym miejscu oraz wymiana informacji z mieszkańcami i innymi podmiotami.

Stosownie do powyższego:

- pkt 1, zmiana na: Zwiększenie bioróżnorodności, w tym ilości zieleni niskiej, średniej i wysokiej,
- po pkt 3, dodanie punktu: Wyznaczenie nowych terenów przyrodniczych do ochrony prawnej,
- w pkt. 4 dokonanie zmiany treści, ponieważ jest niezrozumiałą (nie wiadomo o jakim podejściu mowa), przed pkt 5 dodanie punktu: Zobowiązanie jednostek organizacyjnych gminy i spółek kapitałowych z udziałem właścicielskim gminy do stosowania planu,
- dodanie punktu: Wprowadzenie lub przywrócenie zieleni na zabudowanych i niezabudowanych terenach zurbanizowanych, w tym doprowadzając do rozbiórki nieprzepuszczalnej nawierzchni lub obiektów budowlanych w porozumieniu z właścicielami nieruchomości lub stosując instytucję wyłączenia,
- dodanie punktu: Podwyższenie jakości innych aktów prawnych, w tym aktów planowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy,
- dodanie punktu: Umożliwienie Zarządowi Zieleni Miejskiej przyjmowania do odpłatnego zarządzania terenów zieleni stanowiących własność innych podmiotów niż gmina, w tym spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, przy czym tereny te co

do zasady powinny być ogólnodostępne.

Wniosek nr 6

Na stronie 13 wpisano ogólne zasady "stosowane zarówno przy budowaniu planu zazieleniania, jak i przy wdrażaniu przedsięwzięć", gdzie:

- zasadą nr 4 jest "Skutecznie kompensować straty". Uwzględnienie w planie, że nasadzenia zastępcze i inne o podobnym charakterze powinny być "w liczbie odpowiadającej roli środowiskowej, jaką pełniły wycięte drzewa lub krzewy - akceptowanie kilkudziesięcioletniego okresu niezbędnego dla odzyskania funkcji przyrodniczej przez nowo posadzone drzewo jest w dobie suszy oraz zmian klimatycznych błędem" - cytata z pisma Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii z etapu trwających uzgodnień międzyresortowych tzw. [ustawy suszowej](#)
- zasadą nr 11 jest: "Projektować z poszanowaniem zastanego krajobrazu". Budzi to wątpliwości. Ustawowym obowiązkiem gminy jest kształtowanie krajobrazu (dosłownie: określanie zasad kształtowania krajobrazu), za który uważa się - patrz ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - "postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka". Stąd zastanawia "poszanowanie zastanego krajobrazu", w sytuacji gdy to gmina ma ten krajobraz ukształtować. Czym innym jest natomiast troska o krajobraz ponadprzeciętny, wybitny.

Wniosek nr 7

Ustrukturyzowanie grup działań (strony 16-40 szkicu), w tym częściowe wykorzystanie struktury dokumentu Studium, a mianowicie:

- wstęp, diagnoza, w tym (i) obecna praktyka gminy, jednostek

- organizacyjnych gminy i spółek kapitałowych z udziałem właścicielskim gminy, w zakresie objętym danym działaniem, (ii) rozpoznane najlepsze praktyki krajowe i zagraniczne,
- otoczenie prawne, w tym jakie przepisy prawa lokalnego należy zmienić dla uzyskania pożądanego efektu,
 - cel lub cele (w tym rozważenie wykorzystania celów wymienionych na stronie 12 szkicu),
 - identyfikacja ryzyk (istniejących i potencjalnych) i sposób postępowania z nimi,
 - polityka ogólnomiejska,
 - polityka obszarowa, ewentualnie inaczej zdefiniowana,
 - zadania (wymienione w szkicu),
 - jednostka wiodąca i współpracujące,
 - monitorowanie bieżące lub okresowe (do rozstrzygnięcia przy każdej grupie działań),
 - pisemna sprawozdawczość np. w cyklu corocznym,
 - tryb zgłaszania wniosków o interpretację lub wprowadzenie zmian w PZ.

W zależności od charakteru danej grupy działań, niektóre z wymienionych elementów mogą być zbędne lub będą zróżnicowane w zależności od poszczególnych działań.

Wniosek nr 8

Zadanie "Zasady ochrony i planowania zieleni w MPZP" (strona 20).

Uwzględnienie w zakresie ochrony:

- określanie jakie drzewa (gatunki, wielkości, lokalizacje lub kryteria doboru) należy obejmować ochroną w planach miejscowych,
- określanie zakresu ochrony dla drzew, które plan miejscowy ma chronić, jak i uwzględnianie przypadku (np. z obowiązkiem wymiany) obumarcia drzewa lub konieczności wycinki na

- podstawie przepisów prawa powszechnego,
- typowanie drzew do przesadzenia wraz z wskazywaniem obszaru z nowym adresem dla tych drzew.
 - Uwzględnienie w zakresie planowania: wyznaczanie ścisłej lokalizacji sadzenia drzew przyulicznych oraz w miejscach wytypowanych do z góry zaplanowanego kształtowania krajobrazu,
 - nałożenie obowiązku pokrywania ślepych ścian budynków ogrodami wertykalnymi lub pnączami, tak samo wolnostojących osłon śmietnikowych i urządzeń technicznych, w tym stacji transformatorowych
 - odstąpienie od utrwalonej szkodliwej praktyki dopuszczania w planach miejscowych infrastruktury podziemnej gdzie popadnie, bez żadnych ograniczeń,
 - komponowanie oczekiwanego efektu krajobrazowego z udziałem zieleni średniej, W przypadku budynków istniejących opracowanie zachęt dla właścicieli budynków w celu pokrycia zielenią ślepych ścian budynków i wolnostojących osłon śmietnikowych. W zakresie wolnostojących stacji transformatorowych podjęcie rozmów z zakładem energetycznym w przedmiocie kompleksowego rozwiązania problemu: poszczególne stacje powinny zostać albo wbudowane w budynki (lub podziemne), albo zostać pokryte zielenią.

W kwestii kolizyjności infrastruktury z drzewami. Przy formułowaniu ustaleń planu miejscowego wskazywanie konkretnej, z niewielką tolerancją, przebiegu infrastruktury technicznej albo – praktyka Gdańska – jej prowadzenie we wspólnym kanale technologicznym. Przeprowadzenie dialogu z gestorami z myślą o planowaniu długoletnim, tj. wytypowanie odcinków infrastruktury, która jest kolizyjna z planami miasta. Celem wypracowanie porozumień, żeby

być odpowiednio przygotowanym (miasto i gestorzy) na przyszłe przebudowy lub inne kosztowne prace. Uznanie za kolizyjne niektórych odcinków energetycznych linii napowietrznych, bo choć nie są przeszkodą w użytkowaniu, to - niezależnie od niemożności sadzenia drzew - wpływają negatywnie na postrzeganie krajobrazu o wysokich walorach.

Wniosek nr 9

Zadanie: "Standardy projektowania i realizacji zieleni na terenach publicznych o różnych funkcjach" (strona 20).

Wpisanie (jako standard) gatunków drzew i wielkości sadzonych drzew i kompozycji zieleni średniej, z rozróżnieniem na funkcje terenów publicznych oraz ich range, np. według Rysunku nr 11 Studium zatytułowanego "Polityka przestrzeni publicznych".

Wniosek nr 10

Zadania: "Zabezpieczenie terenów zieleni w Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławia" (strona 22) oraz "Zabezpieczenie terenów w MPZP" (strona 23).

Odejście od planowania na poziomie Studium według zasady: grunt komunalny - damy zieleni, grunt prywatny - nie ruszamy.

Na etapie formułowania Uwarunkowań wykonanie analizy presji inwestycyjnej zagrażającej lokalizowaniem zabudowy lub innych form zainwestowania w obszarach pozbawionych zieleni lub niewystarczającej ilości, co wymaga - na etapie formułowania Kierunków - zabezpieczenia terenu.

Na etapie Kierunków wyznaczenie obszarów wymagających pilnej interwencji planistycznej (nowy lub zmiana planu miejscowego) celem

zabezpieczenia na potrzeby zieleni urządzonej lub naturalnej.

Dokonanie przeglądu obowiązujących planów miejscowych w celu wytypowania obszarów, które wymagają zmiany w celu zapewnienia zieleni – co też oznacza, że po uchwaleniu takiej zmiany (i miasto powinno się z tym liczyć, świadomie do tego podchodzić, nie unikać) może powstać obowiązek odszkodowawczy wobec właściciela.

Podporządkowanie polityki gospodarowania nieruchomościami komunalnymi polityce przestrzennej miasta (standard w Warszawie).

Drzewa i zieleń traktować na równi z choćby budynkami, jako tworzywo w kształtowaniu krajobrazu.

Zapewnienie rezerwy terenowej uwzględniającej sadzenie drzew w formie alei w granicach ulic klasy lokalnej, zbiorczej i głównej.

Opracowanie typologii w zakresie wielkości, wyposażenia i innych cech oraz odległości od zabudowy mieszkaniowej i wód powierzchniowych dla parków, zieleńców, parczków (ewentualna inna nazwa: parków kieszonekowych), skwerów i innych terenów zieleni urządzonej, jak i zieleni naturalnej.

Wykonanie analizy porównawczej: obowiązujące decyzje o warunkach zabudowy na cele budowlane vs. tereny zieleni już wyznaczone lub do wyznaczenia w Studium, z priorytetem dla utrzymania bądź uzyskania ciągłości zieleni o odpowiednich parametrach w stosunku do ewentualnego obowiązku wypłaty odszkodowania, lub zamiany nieruchomości z właścicielem poszkodowanym majątkowo w przypadku doprowadzenia do niezrealizowania inwestycji wynikającej z wuzetki w następstwie władczego działania gminy.

Wniosek nr 11

Zadanie: "Planowanie w oparciu o możliwości realizacji (użytek, własność, infrastruktura) (strona 28). Wykreślenie albo istotna zmiana treści, gdyż obecna jest niebezpieczna. Kto jest właścicielem nieruchomości, co do zasady, nie powinno mieć znaczenia dla uzyskania optymalnego efektu dla mieszkańców i przyrody. Tak samo w kwestii obecnego użytkowania i istniejącej infrastruktury.

Oparcie planowania (podejmowanie decyzji planistycznej, inwestycyjnej lub innej) o przynajmniej trzy kryteria:

- cel, np. zapewnienie ciągłości środowiska przyrodniczego,
- wydatki, np. odszkodowanie dla właściciela nieruchomości,
- korzyści, np. bliskość zieleni dla mieszkańców, szybsze przemieszczanie się ludności, pożądane skupisko drobnych lub małych zwierząt.

Praktyka w tym zakresie powinna być podobna do trasowania i realizacji dróg publicznych.

Wniosek nr 12

Wskaźniki na stronach 40-41 szkicu:

- a. dodanie, że wskaźniki (uzyskane wyniki) będą publikowane w cyklu corocznym;
- b. doprecyzowanie, w jaki konkretnie sposób (zasięg korony drzew w okresie letnim?) będzie mierzony wskaźnik: powierzchnia występowania zieleni wysokiej;
- c. dodanie wskaźnika: powierzchnia terenów zieleni we władaniu gminy Wrocław, jednostek organizacyjnych gminy innych niż Zarząd Zieleni Miejskiej, oraz spółek kapitałowych z udziałem właścicielskim gminy (skoro w szkicu jest wskaźnik: powierzchnia terenów zieleni w zarządzie ZZM);
- d. dodanie wskaźnika: powierzchnia terenów zieleni we

- władaniu Skarbu Państwa;
- e. dodanie wskaźnika: powierzchnia terenów zieleni we władaniu innych podmiotów;
 - f. dodanie wskaźnika: "długość zielonych" ciągów pieszych (skoro w szkicu jest wskaźnik: "długość zielonych" tras rowerowych);
 - g. dodanie wskaźnika: odsetek lokali mieszkalnych w odległości 100 m od ogólnie dostępnego skweru o powierzchni nie mniejszej niż 0,4 ha (słowo "skwer" do dostosowania/zmiany w zależności od nazewnictwa w PZ);
 - h. dodanie wskaźnika: odsetek lokali mieszkalnych w odległości 300 m od ogólnie dostępnego parku o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha (jak wyżej);
 - i. dodanie wskaźnika: odsetek lokali mieszkalnych w odległości 1 km od ogólnie dostępnego parku o powierzchni nie mniejszej niż 5 ha (jak wyżej).

Wskaźniki z lit. g, hii:

- alternatywnie suma powierzchni lokali mieszkalnych zamiast odsetek lokali mieszkalnych, - rozważenie uzupełnienia (lub jako odrębne wskaźniki) ● formalnie lokale użytkowe, wykorzystywane na cele mieszkalne, a więc ewentualne wzięcie pod uwagę trwającego od kilku lat silnego trendu budowania takich lokali, zwłaszcza w segmencie budynków zamieszkiwania zbiorowego.

Wniosek nr 13

Odrębnego potraktowania wymaga projektowany wskaźnik: bilans nasadzeń i wycinek drzew.

Prowadzi to do wniosku, że w ocenie Prezydenta Wrocławia dla zdrowotności mieszkańców i funkcjonowania środowiska przyrodniczego nie ma znaczenia wiek (faza rozwoju) drzewostanu. Tak samo jest traktowana wycinka: drzewo stuletnie vs. drzewo młode, analogicznie

sadzenie: drzewo kilkuletnie vs drzewo znacznie starsze. Jest to z natury błędne rozumienie roli drzew w środowisku.

Wprowadzenie zmiany, ewentualnie dodanie kolejnego wskaźnika, która uwzględni rolę środowiskową drzew.

Wniosek nr 14

Rozważenie dodania wskaźników dla wody powierzchniowej.

Wniosek nr 15

Rozważenie dodania wskaźników dla drobnych i małych zwierząt.

Wniosek nr 16

Wskazanie działek ewidencyjnych - komunalnych i pozostałych - do zazielenienia w dwóch turach: do 2025 i 2030 r.

W przypadku działek niekomunalnych, określenie jakie działania podejmie gmina w celu doprowadzenia do ich zazielenienia.

Wniosek nr 17

- Wskazanie działek ewidencyjnych Skarbu Państwa, które są istotne dla zrealizowania planu: - grupa 1: których zazielenienie do 2025 albo 2030 r. (przez Skarb Państwa, przez gminę po ich pozyskaniu, lub przez inne podmioty) nie jest zagrożone,
- Grupa 2: których zazielenienie do 2030 r. jest zagrożone, co wymaga już teraz podjęcia działań ze strony gminy, w tym ewentualnie zmiany przepisów prawa powszechnego lub lokalnego.

Wniosek nr 18

Wskazanie komunalnych niezabudowanych działek ewidencyjnych, w tym jednostek organizacyjnych gminy i spółek kapitałowych z udziałem właścicielskim gminy, które należy wyłączyć z obrotu prawnego w celu

ich zazielenienia, mimo innego przeznaczenia w planie miejscowym, innym akcie prawnym lub innego uprzedniego zamiaru władającego tą nieruchomością.

Przypominam o skandalicznym postępowaniu Prezydenta Wrocławia i spółki Wrocławskie Mieszkania, którzy łącznie - odpowiednio bezczynność planistyczna oraz zbycie działki z budynkiem parterowym - doprowadzili do obecnie trwającej budowy wewnątrz zabudowy kwartałowej wysokiego budynku wielorodzinnego w bliskiej odległości istniejącego budynku wielorodzinnego przy ulicy Mikołaja Reja, mimo (formuła "należy dążyć") wskazania tego rodzaju terenów w Studium jako właściwych do zazielenienia.

Wniosek nr 19

Wskazanie komunalnych obiektów budowlanych (w tym budynków), w tym jednostek organizacyjnych gminy i spółek kapitałowych z udziałem właścicielskim gminy, które należy przebudować, wyburzyć lub wykonać inne roboty budowlane w celu ich zazieleniania albo zazielenienia działki.

Wniosek nr 20

Wskazanie działek ewidencyjnych - komunalnych i pozostałych - które wymagają uchwalenia lub zmiany planu miejscowego, w celu ich zazielenienia.

Wniosek nr 21

Wskazanie działek ewidencyjnych – komunalnych i pozostałych – z wydanymi decyzjami o warunkach zabudowy, których urzeczywistnienie wyrządzi istotną szkodę przyrodniczą. W przypadku komunalnych z odstąpieniem od ewentualnego zamiaru sprzedaży, a co do pozostałych podejmując działania chroniące przed taką szkodą.

Zdefiniowanie istotności (lub odstąpienie od stosowania kwantyfikatora) jest w gestii gminy, czyli w PZ.

Przypominam o kolejnym skandalu z udziałem Prezydenta Wrocławia, których blisko 10 lat temu zezwolił na wycinkę ponad 100 drzew, w tym okazów 100-letnich, na terenie ówczesnego dworca autobusowego przy ulicy Suchej, co stanowiło - taki wniosek płynie z wyników kontroli Najwyższej Izby Kontroli - ukartowane jego działanie z zamiarem zaspokojenia wyłącznie oczekiwań inwestora komercyjnego, a ze szkodą dla mieszkańców (nie uzyskania świetnej przestrzeni publicznej, mając ku temu wszelkie możliwości, przy działce o powierzchni blisko 4,5 ha).

Wniosek nr 22

Wskazanie działek ewidencyjnych - komunalnych i pozostałych - które mimo przeznaczenia (dopuszczenia) w planie miejscowym pod zabudowę, należy zarezerwować (zapewnić taką realizację) pod zieleń lub wodę powierzchniową. Gmina powinna być aktywna (odstępując od utrwalonej praktyki bierności) w pozyskiwaniu takich gruntów od innych podmiotów, zamieniając na grunty komunalne, w miarę możliwości Skarbu Państwa, a w ostateczności wywłaszczać za odszkodowaniem. Przypominam o kolejnym uszkodzeniu mieszkańcom przez Prezydenta Wrocławia, który – w 2020 roku stało się tak przy ulicy Gwarnej – w centrum miasta bezmyślnie sprzedaje działki częściowo zabudowane budynkami deweloperom, zamiast najpierw dokonać podziału geodezyjnego w celu zachowania części niezabudowanej jako ogólnodostępnej. W centrum miasta sprzedaż nie powinna obejmować niezabudowanych części działek komunalnych, a w przypadku działek niekomunalnych takie części powinny być zabezpieczane w planach miejscowych na cele publicznie użyteczne.

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w stanie istniejącym lub stanie oczekiwanym według planu miejscowego, część niezabudowana nie jest i nie ma merytorycznego uzasadnienia żeby była ogólnie dostępna.

Z poważaniem

E-mail nr 2

Szanowni Państwo,

W imieniu Stowarzyszenia Akcja Miasto składam jeszcze ostatnie podsumowania naszych uwag do konsultowanego szkicu Planu Zazieleniania Wrocławia.

Jesteśmy wdzięczni za zaproszenie do pierwszego etapu konsultacji wiosną br, tym bardziej, że z radością zauważyliśmy, iż w szkicu Planu znajduje się wiele z zasugerowanych przez nas na wiosnę uwag.

Dlatego na koniec pozwalamy sobie przesłać już jedynie podsumowanie i końcowe uwagi kwestii, które szczególnie mocno powinny naszym zdaniem być zaakcentowane podczas tworzenia i realizowania Planu Zazieleniania Wrocławia.

Cele klimatyczne i utrzymania bioróżnorodności powinny przenikać każdą dziedzinę działalności miasta a pytania o spełnianie kryteriów klimatycznych i bioróżnorodności powinny być normalnym elementem np. dokumentów przetargowych, pytań do firm wykonawczych, strategii oraz planów inwestycji miejskich (np. ochrony drzew, stopnia zwiększenia bioróżnorodności w przypadku danej inwestycji, czy tworzenia określonego procenta terenów zieleni podczas inwestycji) . Stopień spełniania tych kryteriów mógłby być po prostu sprawdzany zestawem pytań w podobnej formie jak np. przy projektach unijnych pyta się w kwestionariuszu czy projekt wspiera różnorodność czy zapobiega wykluczeniu (i w jaki sposób to robi). Podobne kryteria można sprawdzać zestawem pytań dotyczących działań wobec zieleni, przyrody i ich ochrony.

Jedynie taki kierunek zapewni, że podczas jakichkolwiek działań w mieście, padnie pytanie o to jak to przedsięwzięcie wpływa na przyrodę.

Dopiero konkretne pytania o mierzalny wpływ na bioróżnorodność pozwolą uniknąć ogólników w opisach, a sprowadzą to do mierzalnych zmian pozytywnych (zwiększenia usług ekosystemowych na danym obszarze o x%) lub negatywnych (wycinka x drzew w wieku y lat). W dalszej kolejności powinny zostać wprowadzone listy kontrolne o odpowiedniej szczegółowości do danych kategorii działań.

Powinien być w najbliższym czasie wprowadzony program możliwie całkowitej eliminacji potencjalnych szkód przyrodniczych podczas inwestycji tzw ekologicznych gdyż nie jest dopuszczalne niszczenie zieleni po to by np. budować ścieżki rowerowe. Te ekologiczne inicjatywy i inwestycje powinny podlegać szczególnie ostrym kryteriom i spełniać wysokie standardy.

Ochrona istniejących terenów zieleni musi obejmować ochronę przed chaotyczną zabudową mieszkaniową na terenach przyrodniczych i blokowaniem korytarzy ekologicznych, w związku z tym Plan Zazieleniania powinien zakładać niezwłoczne wyznaczenie obszarów wyłączonych z możliwości realizacji inwestycji budowlanych czy przemysłowych ze względu na znaczną pozytywną rolę dla bioróżnorodności miasta i regionu.

Konieczne szczegółowe inwentaryzacje planowane w przyszłości mogą się okazać spóźnione, dlatego jedynie wyznaczenie w trybie przyspieszonym obszarów zarezerwowanych pod zachowanie i tworzenie obszarów chronionych oraz miejsc zieleni może zapobiec ekspresowemu wykupieniu i zabudowaniu cennych przyrodniczo terenów.

Oczywistym jest, że Plan Zazieleniania nie może odnosić się tylko do działek gminnych i miejskich jednostek. W kontekście renaturyzacji największe potrzeby ma rzeka Ślęza, zamieniona miejscami wręcz w kanał. Powinna ta kwestia pojawić się w planie wraz z listą terenów, które należy zabezpieczyć, by mogły posłużyć renaturyzacji.

Zgłaszane projekty do WBO czy funduszy osiedlowych powinny być oceniane pod kątem wpływu na przyrodę, retencję i klimat. Jeśli miałyby te warunki pogarszać, to musi być możliwość odmowy ich dopuszczenia do realizacji/głosowania lub zmiany zakresu w takim stopniu, jaki ochroni cenne zasoby przyrodnicze. Kompensata powinna być wyjątkiem a regułą powinna być ochrona tego, co istnieje cennego.

W Planie Zazieleniania należy nadać wysoki priorytet tworzeniu zielonych połączeń pieszych i rowerowych alternatywnych wobec ruchu samochodowego. Będą to nie tylko atrakcyjne tereny spacerowe ale także transportowe i będą zgodne z Wrocławską Polityką Mobilności. Na razie zdecydowanie za mało się robi, by takie połączenia powstawały (np. O kładek przez rzeki, brak polityki otwierania terenów ogrodów działkowych pod połączenia komunikacyjne i tereny spacerowe).

W Planie Zazieleniania wyraźne powinno być wyszczególnione, z jakimi gatunkami inwazyjnymi boryka się Wrocław i jakie działania należy przeciwko nim podejmować (np. rdestowce, nawłóć). Tutaj powinna być realizowana współpraca z instytucjami naukowymi, jednostkami Urzędu Miasta i i grupami mieszkańców, w kwestii badań, monitoringu stanowisk i usuwania.

Choć zdajemy sobie sprawę, że Plan Zazieleniania nie będzie planem operacyjnym, to w dalszym ciągu utrzymujemy, że w planie tym musi być odniesienie do konkretnych źródeł finansowania czy też planowanych narzędzi finansowania, inaczej pozostanie tylko dokumentem.

W Planie Zazieleniania naszym zdaniem powinno znaleźć się jak najwięcej odniesień do celów określonych mierzalnie i o to apelujemy, czyli na przykład: "zwiększenia lesistości do...", zastąpienia np. co dziesiątego miejsca parkingowego w mieście zielenią do roku 2030, zazielenienia 30% podwórek w centrum, utrzymania 10 ogrodów społecznych przez czas..., zwiększenia udatności nasadzeń do x%, czy pokrycia przyrodniczymi

materiałami edukacyjnymi 80% obszarów zieleni we Wrocławiu, co pozwoli określić stopień w jakim plan jest realizowany.

Podkreślamy, że bardzo cenny pomysłem w szkicu Planu Zazieleniania jest przygotowanie czytelnej dla mieszkańców strony internetowej oraz opracowań mapowych. Uważamy, że dostęp do informacji o środowisku przyrodniczym Wrocławia w tak ciekawej formie będzie procentował w postaci aktywnych osób, szybkości realizacji "zielonych" spraw w mieście i wzrastającej świadomości wszystkich we Wrocławiu.

Jeszcze raz dziękujemy za możliwość udziału w tej dopracowanej formie partycypacji społecznej i zaznaczamy, że z naszej strony oprócz udziału w konsultacjach również nagłaśnialiśmy je w mediach społecznościowych namawiając mieszkańców do samodzielnego zabrania głosu i edukowaliśmy jakie jest tło i rola tego Planu.

Życzymy nam wszystkim by Plan jak najlepiej chronił i popularyzował naszą wrocławską przyrodę, zgodnie z założeniem zwiększał bioróżnorodność i ułatwiał stawianie i realizację ambitnych celów.

Pozostając do dyspozycji,

Z poważaniem

[Usunięto dane kontaktowe – red.]

ZAŁĄCZNIK 6 – ZESTAWIENIE OPINII

Zachowano pisownię oryginalną.

Pytanie 1.

Jakie miejsca zieleni w mieście są według Ciebie szczególnie ważne (np. skwery, parki, lasy, ogródki działkowe, zielone ściany budynków, zielen przyuliczna, tereny nadrzeczne, ogrody tematyczne, inne)? Dlaczego?

l.p.	Treść opinii
1	Drzewa sadzone wzdłuż ulic - zielen przyuliczna. Biorąc pod uwagę fakt, że parki już we Wrocławiu są, a zakładanie nowych jest nierealne (poza nowymi osiedlami, ale to inna historia), to drzewa przyuliczne są, a przynajmniej powinny być, najczęściej napotykaną przez mieszkańca zielenią. Codziennie setki tysięcy ludzi w mieście pokonuje swoją drogę z/do domu, każda taka podróż gdy ma miejsce wzdłuż ulicy z drzewami jest obcowaniem z zielenią. Pod względem ilości spędzonego czasu, a co za tym idzie potencjalnego czasu przebywania w obecności drzew, ulice są o wiele ważniejsze niż parki czy skwery. Park czy skwer to zwykle jest osobne wyjście z domu. Inne przykłady wymienione w pytaniu mają tak naprawdę znaczenie marginalne.

l.p.	Treść opinii
2	<p>Wszystkie formy zieleni są dla mnie ważne, ale nie wszystkie są możliwe do utrzymania w każdych warunkach. Największy nacisk powinien być położony na zachowanie jak największej ilości zieleni bliskiej naturalnej lub z tylko niewielką ingerencją (lasy, tereny nadrzeczne, parki). Dopiero tam, gdzie to nie jest możliwe ze względu na walory historyczne, komunikacyjne, wizualne, należy wprowadzać i utrzymywać inne formy zieleni.</p> <p>Zieleń zbliżona do naturalnej spełnia najwięcej funkcji ekologicznych i nie tylko chroni przed upałem, zanieczyszczeniem czy zbyt szybkim spływem wody opadowej, ale też jest tania w utrzymaniu. Dla mnie te miejsca są ważne, bo tam odpoczywam, chronię się przed hałasem, upałem, zanieczyszczeniem powietrza, tam uprawiam bieganie, jazdę na rowerze czy spacer. W centrum miasta natomiast ważne by zachowywać i wprowadzać miejsca zieleni dostosowane do trudnych warunków: odporne drzewa przyuliczne czy zielone ściany i pnącza, bo każda zieleń jest tam na wagę złota. Mieszkałam wiele lat w kamienicy w centrum i nie było tam nigdy żadnej zieleni, choć na podwórku było miejsce, ale nie było takiej woli zarządcy. Dlatego moim zdaniem trzeba walczyć o jakiś procent zielonego terenu na każdym podwórku. Co do ogródków działkowych, to są ogólnie cenne, bo są zielone, ale dla mnie to niedostępny teren, więc trudno powiedzieć czy są ważne dla mnie – oddzielają mi tereny spacerowe od miejsca zamieszkania, blokują dostęp do lasu, a działkowcy używają często chemicznych środków i kosiarek ze zbyt dużą częstotliwością. Więc różnie bywa.</p>
3	<p>W obecnych czasach wszystkie formy zieleni są istotne, od najmniejszych po największe, natomiast absolutnie nie można przecenić dużych areałów zieleni, jak np. duże parki, lasy, czy pola irygacyjne.</p>

l.p.	Treść opinii
4	Skwery, parki, lasy, zielone ściany budynków, zieleń przyuliczna, tereny nadrzeczne. Ze względu na miejską wyspę ciepła i ocieplanie się klimatu należy obszary zielone w mieście, szczególnie w centrum.
5	Parki, skwery oraz pasy zieleni przydrożnej ponieważ rozdzielające szarą infrastrukturę miasta.
6	zielone ściany budynków, zieleń przyuliczna - uważam, że tego typu inwestycje i działania pomoga stworzyć wizerunek miasta zielonego i przyjaznego środowiska. Obecny program obniżający podatek przy zazielenieniu dachów lub ścian to za mało, aby zachęcić inwestorów do zazieleniania. Część ulic nie ma w ogóle drzew lub zielonych odcinków, a tak naprawdę większość latarni w mieście mogłaby być porośnięta bluszczem, a słupki ograniczające parkowanie zastąpione donicami z drzewami
7	Każde miejsce z zielenią jest ważne. Im więcej, tym lepiej. Wrocław staje się coraz bardziej zabetonowany, nowe inwestycje powstają niemalże po obrysie działki. Zieleń w centrum sprowadza się do żałosnych drzewek w donicach. Nowe osiedla składają się z budynków i miejsc parkingowych.
8	Zieleń przyuliczna dla mnie jest najważniejsza po podnosi uczy się tego że miasto nie jest jednak dżungla z betonu.
9	Skwery, parki, zieleń przyuliczna - ważne dla zdrowia i samopoczucia mieszkańców.
10	Parki, lasy, zieleń przyuliczna, tereny nadrzeczne. Wpływają korzystnie na życie w mieście (naturalne filtry powietrza, obniżają temperaturę latem; parki i lasy - w odróżnieniu od ogródków działkowych - są publicznie dostępne, zadrzewione i pozwalają mieszkańcom na aktywny wypoczynek).

l.p.	Treść opinii
11	Oprócz istniejący terenów zielonych takich jak parki, skwery, ogródki działkowe, bardzo ważne są ciągi zieleni, korytarze którymi możemy się między nimi przemieszczać. Zieleń przyuliczna, drzewa, które dają cień, schładzają powierzchnie i pochłaniają spaliny.
12	Bardzo ważne, Wrocław wciąż ma za mało terenów zielonych, ich dystrybucja jest bardzo nierówna, niektóre osiedla są całe zabetonowane a inne mają dużo zieleni.
13	Parki, nadrzeczne, skwery
14	Zieleń przyuliczna. Chroni przed powstawaniem wysp gorąca, pochłania hałas i kurz, zachęca do spacerów, np. zazielenić Glinianą!
15	Ogródki działkowe, skwery, zieleń przyuliczna , tereny nadrzeczne
16	Parki, lasy, zieleń przyuliczna, skwery. Gdyż są one istotne dla mieszkańców z punktu zmian zachodzących w środowisku np. wyższe temperatury, je łatwiej się znosi gdy w okolicy mamy drzewa dające cień.
17	Zieleń przyuliczna, place, place zabaw, zielone ściany budynków, ogrodzenia - likwidacja wysp ciepła
18	Skwery, parki, lasy, łąki, zieleń przyuliczna, tereny nadrzeczne, bulwary, zielone przestrzenie międzyblokowe. Każdy mieszkaniec w miejscu zamieszkania powinien mieć dostęp do zieleni, w szczególności drzew.
19	Zieleń przyuliczna - najczęściej mamy z nią kontakt, zwiększa komfort ruchu pieszego, podnosi estetykę ulic, sprawia, że ludzie chętniej wybierają przrjscie pieszo niż samochód, zacienia chodniki i obniża temperature w upalne dni.
20	Najważniejsze są zielone enklawy :parki, skwery, drzewa wzdłuż ulic
21	parki, lasy, skwery, wszystkie miejsca, w których można odetchnąć od miasta, koniecznie zamknięte dla samochodów

l.p.	Treść opinii
22	Lasy, parki, tereny nadrzeczne i zieleń przyuliczna. Są to tereny dostępne dla wszystkich zainteresowanych, umożliwiające np. odpoczynek rekreacyjny z formie pikniku, spacer ulicami miasta w cieniu drzew wysokich, a także aktywne spędzanie czasu nad wodą.
23	Zielone skwery w centrum, drzewa wzdłuż ulic, zielone ściany, lasy i parki miejskie. One tworzą przyjazny klimat oraz genius loci
24	Zielone ściany budynków, zieleń przyuliczna. Mieszkam na Starym Mieście, gęsta zabudowa wymusza docenienie najdrobniejszych form występowania zieleni.
25	Zieleń przyuliczna jest bardzo znikoma w porównaniu do miast zachodnich gdzie mieszkałem. Brakuje schronienia przed słońcem. Szarość i tzw betonoza jest przygnębiająca.
26	<p>Najbardziej cenię zarówno parki jak i mniejsze skwery-szczególnie przylegające do placów zabaw. Nie lubię placów zabaw na odsłoniętym terenie bez posadzonego obok żadnego drzewa lub daleko od drzew mimo że wolna przestrzeń na to powala. Latem panuje tam upał, który utrudnia zabawę dzieciom. Wśród zieleni jest też przyjemniej i dzieci oswajają się z naturą. Wśród zieleni mogłoby być więcej drzew i krzewów z owocami stanowiącymi pokarm dla ptaków.</p> <p>Za dużo jest we Wrocławiu "betonowych placów"-smutnych, bez zieleni. Remontowane w ostatnich latach po zmianie są gorsze bo pozbawione zieleni. Nadają się do apelów czy defilad, a nie do użytkowania przez mieszkańców. przykłady: plac nowy Targ, plac koło Narodowego Forum Muzyki (przy Promenadzie śródmiejskiej), Plac przy Centrum Historii Zajeżdnia.</p>

l.p.	Treść opinii
27	Wielka Wyspa - a w niej miejsca tłumnie odwiedzane przez turystów - ZOO, Wuwa, Ogród Japoński, parki. Tymczasem obok mamy tętniące życiem i kompletnie zapomniane przez miasto osiedla: Sępolno i Biskupin. Wszędobylskie porozstawiane kubły jak dzikie wysypiska śmieci, zdewastowane chodniki, ławki, zapomniane skwery. Wycinana pod budowę zieleni: aleja wielkiej wyspy, czyli porażki, baseny na stadionie olimpijskim przejęte przez patodevelopera.
28	Ciągi komunikacyjne, szczególnie piesze i rowerowe, ale też samochodowe,
29	Parki, skwery, zieleni przyuliczna, wnętrza międzyblokowe, zieleni przyuliczna - w takiej kolejności. Zieleni "po wrocławsku" powinna towarzyszyć mieszkańcom i gościom na każdym kroku, czyli być dostosowana do danej sytuacji przestrzennej i środowiskowej.
30	Tereny nadrzeczne, lasy. Dlaczego? Betonem niech będzie wylane centrum miasta... Obrzeża miasta powinny zostać zostawione w spokoju! Ludzie wyprowadzają się na obrzeża właśnie po to aby odpocząć od zgiełku i betonu... Co robi miasto? Wycina drzewa, niszczy łąki i betonuje osiedla m. in takie jak maślice. Plan zagospodarowania jest na papierze i plan ten można zmienić!
31	Parki i tereny nadrzeczne - z punktu widzenia mieszkańca stanowią największą powierzchnię, gdzie można odpocząć i pospacerować w zieleni, dają najwięcej wytchnienia, tam najbardziej "odczuwa się zieleni".
32	Parki, lasy, ogródki działkowe, tereny nadrzeczne. Ze względu na walory estetyczne i działanie uspokajające i odprężające
33	Parki, lasy - dla mieszkańców jako strefy odpoczynku; zieleni przyuliczna jako pochłaniająca część zanieczyszczeń ruchu ulicznego; tereny działkowe jako stwarzające różnorodność flory istotnej dla

l.p.	Treść opinii
	owadów.
34	Skwery i parki, które są blisko osiedli mieszkaniowych (ponieważ chcę mieć możliwość spędzania czasu z rodziną w otoczeniu terenu zielonego) oraz zieleń przyuliczna (ponieważ w mieście gdzie jest wiele drzew na ulicach żyje się łatwiej, szczególnie latem).
35	Zielone ściany budynków oraz drzewa przy drogach i chodnikach. Oczyszczają powietrze i dają cień. Przykłady zielonych ścian na budynkach publicznych może pokazać, że jest to dobry sposób na elewacje także w budynkach wielorodzinnych budowanych przez deweloperów.
36	Zieleń przyuliczna wytłumiająca dźwięki, które wpadają do mieszkań i sprawia, że osoby pozbawione ogrodów mają zieleń za oknem.
37	Wszystkie, jednak brakuje programów kierowanych do wspólnot, które mają obszary zielone, które mogą lepiej posłużyć miastu
38	Moim zdaniem wszystkie wyżej wymienione formy zieleni są równie istotne, jednak największą uwagę skupiłabym na zieleni nieuporządkowanej przez człowieka, spontanicznej, w której mogą znaleźć schronienie inne istoty żywe. Uważam, że jest to ważne w celu zagospodarowania wydajnego i nienaruszanego miejsca dla fauny miejskiej, której moim zdaniem nie ma zbyt wiele na terenie Wrocławia. Natomiast jeżeli chodzi o zieleń rekreacyjną, to myślę, że jest ona wyjątkowo istotna w tych częściach Wrocławia, gdzie dominuje zabudowa wielorodzinna, w której mieszkania nie są wyposażone w balkony/tarasy/ogródki, ponieważ jest to często jedyne miejsce by spędzić czas aktywnie/odpocząć na świeżym powietrzu.
39	W zasadzie każdy wymieniony element zieleni jest dla mnie bardzo ważny. Po pierwsze potrzebujemy zieleni, a przede wszystkim drzew w mieście dla obniżenia temperatury w czasie trwania upałów. Do tego dochodzi jeszcze możliwość odpoczynku i relaksu w zielonym

l.p.	Treść opinii
	miejscu.
40	Parki ponieważ można tam miło spędzić czas z rodziną i zwierzakami
41	Zieleń przyuliczna, zieleń wzdłuż rzeki Oławy
42	Lasy, niekoszone łąki, międzywala, tereny zalewowe, pola irygacyjne - bo naturalna retencja wodna i ostoje bioróżnorodności.
43	Zieleń przyuliczna i przy osiedlach mieszkalnych, zwłaszcza w nowym budownictwie, parki i skwery
44	Zdecydowanie w upalne dni brakuje mi zieleni przyulicznej. Niezależnie od tego czy podróżuję pieszo, rowerem czy samochodem, są takie szlaki których latem muszę unikać, auto nagrzewa się jak piekarnik kiedy stoi w korku, jako pieszy/rowerzysta jestem jak na patelni kiedy wzdłuż chodnika/ścieżki rowerowej nie ma drzew. Drzewa przy drogach powinny być wszędzie gdzie tylko jest na to miejsce (co najmniej po południowej stronie jezdni/chodnika/ścieżki).
45	Uważam, że oprócz parków, będących płucami miasta, ważne są skwery, będące swoistymi "wyspami" i "przystankami" w morzu betonu. Bardzo ważne dla mieszkańców są również ogródki działkowe, zaspokajające potrzebę posiadania naturalnego azylu i uprawy ziemi.
46	Każda forma zieleni jest dla mnie ważna. Lasy takie jak park 1000 lecia, park grabiszyński szczególnie. Warto jednak zwrócić uwagę na zieleń przyuliczną, żeby była tworzona zgodnie z zasadami sztuki przez osoby z wykształceniem, a nie "na hurra, żeby dokopać kierowcom" do czego dążą trolle np z Akcji miasto (patrz donice przy np. Ruskiej, dziwne konstrukcje zasłaniające widok skrzyżowania żeromskiego/daszyńskiego).

l.p.	Treść opinii
47	Wszelkiego rodzaju parki skwery oraz zadrzewienia. Szczególnie jeżeli znajdują się tam oczka wodne ,cieki , stawy i stawiki z uwagi na wzbogacanie bioróżnorodności i łagodzenie odczuwalnej temperatury. Nieważne czy takie zadrzewienia powstały w wyniku wzrostu samosiewów , nie należy ich wycinać a raczej chronić.
48	Zieleń przyuliczna - brakuje jej zwłaszcza w obszarze Śródmieścia. Brak drzew powoduje powstawanie wysp ciepła i złą jakość powietrza. Brakuje również zieleni wewnątrz śródmiejskich podwórek. Oprócz walorów przyrodniczych pełni ona także rolę integracji społecznej mieszkańców. Nakłady na inwestycje w rewitalizację podwórek są zbyt niskie.
49	Każdy teren zielony w mieście jest ważny, ale te przyuliczne dają najwięcej przeciętnemu mieszkańcowi w codziennym życiu,
50	Skwery i trawniki. Szczególnie trawniki ponieważ są aktualnie bardzo dewastowane przez samochody.
51	Ważne, aby nie wycinać zieleni pod nowe osiedla. Aby nie zagęszczać korytarzy powietrznych w mieście kosztem wycinki zieleni, bo tworzy się smog. Należy zmienić MPZP i zapewnić na terenach mieszkaniowych trasy dwupasmowe a nie jednopasmowe i dopiero planować osiedla na 50 tys. mieszkańców. VIDE -Maślice z jedną nitką dojazdową i dziesiątkami nowych bloków w miejsce zieleni.... Rozszerzyć miasto i planować nowe osiedla tam gdzie nie trzeba wycinać dużych drzew i budować drogi, drogi i jeszcze raz drogi a dopiero potem budynki. Jak w Wiedniu. Ogródki działkowe i tak likwidujecie pod nowe osiedla. Najważniejsze są parki, skwery i zieleń przyuliczna, bo to takie płuca miasta. Zielone ściany budynków wymagają zbyt dużego nakładu finansowego.

l.p.	Treść opinii
52	<p>Parki z wysokimi drzewami, skutecznie chroniące przed słońcem, których można odpocząć od hałasu i zgiełku miasta. Wysoka zieleń, wysokie drzewa wzdłuż ulic tworzące aleje.</p>
53	<p>KAŻDA zieleń jest ważna i odgrywa inną rolę. Skwery, parki i lasy pozwalają odpocząć od hałasu miasta. Ogródki działkowe i zielone podwórka tworzą mikroklimat i pomagają w oczyszczaniu powietrza. Zieleń przyuliczna to must w mieście tak zanieczyszczonym, jak Wrocław. Pochłania syf produkowany codziennie przez setki tysięcy samochodów przebijających się przez nasze miasto. Nie można planować miasta nie inwestując i nie planując wszystkich tych typów zieleni w mieście.</p>
54	<p>Ważny jest każdy rodzaj zieleni który ma szansę zminimalizować problem zanieczyszczenia Wrocławia smogiem i hałasem. Przy problemach z powietrzem z jakimi mierzy się Wrocław oraz przy hałasie zbyt dużym jest wydawanie pieniędzy na zieleń której główną funkcją jest wygląd (kwiaty, ogrody tematyczne). Całość środków powinna iść na nasadzenia które zminimalizują problem smogu oraz stłumią miejski hałas. Ogródki działkowe powinny zostać przekształcone w parki tak aby tereny te były dostępne dla wszystkich mieszkańców a nie tylko dla wybrańców. Ponadto brak jest wpływu na to co na tych ogródkach się znajduje - jedni posadzą drzewa które będą miały rzeczywiście pozytywny wpływ na powietrze, a inni ledwo trzymający się trawnik, a działka będzie służyć tylko pod grila raz w miesiącu. W nasadzenia drzew powinno się szczególnie mocno inwestować w gęsto zaludnionych śródmiejskich terenach - tam gdzie często występują mieszkania ogrzewane piecami, zwarta zabudowa z małą ilością zieleni i duży hałas od aut poruszających się po kostkach brukowych w ciasno zabudowanych</p>

l.p.	Treść opinii
	przestrzeniach. Powinno się brać pod uwagę też jaki dostęp do parków mają mieszkańcy danej okolicy i na ile przyjazna jest to droga. Dla przykładu mieszkańcy nowego ogromnego osiedla - Promenady Wrocławskie mają beznadziejny dostęp do parków bo od wszystkiego są odgradzeni przez tory i kanał miejski, a tereny przy torach i przy kanale pomimo występowania odrobiny zieleni przypominają bardziej wysypisko niż tereny rekreacji.
55	Wszystkie powyżej wymienione miejsca + tereny zielone dzikie i naturalne. Dlaczego? ponieważ deweloperzy fundują nam "betonozę", a bez zieleni nie mamy szansy żyć i walczyć ze smogiem
56	Każde miejsce jest ważne i wszędzie powinniśmy zwiększać ilość zieleni, najgorsze miejsca to plac Nowy Targ i Rynek
57	Wybetonowane ulicę takie jak ul. Kniaziewiczza, gdzie nie rośnie ani jedno drzewo. Betonoza na rynku też jest nie do zniesienia. Dlaczego - zbyt głośno, dźwięk nie ma się na czym amortyzować, odbija się między kamienicami i budzi śpiących mieszkańców. Latem kostka brukowa nagrzewa się do wysokich temperatur uniemożliwiając normalne funkcjonowanie w trakcie upału.
58	Parki. Stanowią wspaniałe miejsce odpoczynku, dają możliwość spaceru wśród zieleni i pozwalają stworzyć cały ekosystem
59	Przede wszystkim parki z zapleczem typu toalety i jakiś Zdrój aby można było spędzać tam więcej czasu. Lasy które są udostępnione. Zieleń przyuliczna obniżająca temperaturę poprzez cień i ograniczająca zanieczyszczenia
60	skwery, parki, lasy, ogródki działkowe, zielone ściany budynków, zieleni przyuliczna, tereny nadrzeczne, ogrody tematyczne - bo zieleń to życie! zieleń schładza otoczenie, rośliny filtrują zanieczyszczenia i produkują tlen

l.p.	Treść opinii
61	Wszystkie miejsca, gdzie jest zieleń (zwłaszcza nieurzędzona) są niezwykle ważne w dobie zmian klimatycznych oraz kryzysu różnorodności biologicznej. tereny nadrzeczne stanowią korytarze ekologiczne oraz korytarze przewietrzające miasto. Parki, lasy, RODy - to wszystko daje wytchnienie od fal upałów, które będą coraz częstsze i coraz bardziej dotkliwe, poza tym miejsca te stanowią siedliska wielu gatunków zwierząt i roślin chronionych.
62	Ulice, wzdłuż których brakuje drzew, np. ul. Legnicka. Chciałem od dawna podzielić się opinią nt. tego, jak mogłaby wyglądać ul. Legnica, gdyby (przykładowo) zrobić na całej długości po jednym pasie ruchu w każdą stronę, a pozostałą przestrzeń po obu stronach drogi zagospodarować na szeroki skwer z dużą ilością drzew, ścieżką dla rowerów czy biegaczy. Jaka ogromna ilość zieleni w tym obleśnym betonowym miejscu! Coś na wzór niektórych miast w USA.
63	Wszystkie wymienione, bo dają cień i obniżają temperaturę w upalne dni, bo są schronieniem dla owadów zapylających, bo są estetyczne.

l.p.	Treść opinii
64	<p>szczególnie ważne dla mnie są duże drzewa liściaste. Pozwalają one przede wszystkim zredukować hałas a także oczyszczają powietrze i latem zapewniają znośniejszą temperaturę Mieszkam na Kleczkowie nieopodal ulicy zakładowej i supermarketu leclerc. Hałas od ulicy jest uciążliwy i potęgowany przez ogromny wybetonowany plac parkingowy i blaszaną elewację. W początkowym odcinku gdzie są drzewa hałas jest mniej uciążliwy (choć na pewno byłoby jeszcze lepiej gdyby znajdujący się tam mur obsadzić bluszczem zimozielonym), niestety mam nieprzyjemność mieszkać bardziej na wschód, w miejscu gdzie drzewa już niestety nie występują przez co hałas jest znacznie większy a latem doskwiera mocno żar lejący się z nieba. Ogródki działkowe w formie rod uważam za szkodliwe z mieście 1) tereny są dostępne dla wąskiego grona osób, 2) często powodują więcej zanieczyszczeń niż pożytku - wypalanie liści. Zielen przyuliczna jest bardzo ważna bo pozwala redukować wspomniany wcześniej hałas, przy czym w okolicach przejść dla pieszych i skrzyżowań powinna mieć formę drzew o wysoko położonej koronie, tak aby nie zasłaniać widoczności. Bardzo ważny jest także dostęp do parków - zapewniają one oczyszczenie powietrza z którego jakością mamy duży problem we Wrocławiu a także dają możliwość obcowania z przyrodą z dala od hałasu aut i spalin. Miasto powinno dążyć do tego aby każdy z mieszkańców miał dostęp do parku w zasięgu max 500m, przy czym odległość powinna być liczona biorąc pod uwagę jaką drogę pieszy potrzebuje pokonać aby do parku rzeczywiście się dostać a nie w linii prostej. Dla przykładu mieszkając na ulicy zakładowej w teorii mieszkam w odległości 300-400m od 2 parków. Niestety w praktyce od 1 z nich oddzielają mnie tory (z nieczynnym dawnym tunelem technicznym który znajduje się na wprost parku i pozwalałby dostać się do parku w ramach 300m</p>

l.p.	Treść opinii
	spaceru, ale z tego co wiem miasto nie wystąpiło o jego przywrócenie do działania przy okazji planowanego remontu linii kolejowej - ma on zostać całkiem zakopany) a od drugiego oddziela nas kanał miejski i odra, gdzie deweloper miał w porozumieniu z miastem wybudować kładkę, ale nic z tego nie wyszło. Efekt jest taki, że żeby wybrać się do parku wsiadamy w auto bo alternatywą jest ponad kilometrowy spacer w jedną stronę przy ruchliwych ulicach pełnych hałasu i spalin.
65	zielen przyuliczna i parki tworzące ciągłą całość- system zieleni
66	<p>Dużą rolę odgrywa zieleń przyuliczna. Z jednej strony wprowadzenie zieleni na chodnikach zabiera część miejsc parkingowych, ale z drugiej strony nie jest wymagane zazielenienie pełnego pasa przy drodze. Pojedyncze drzewa co dwa/trzy miejsca parkingowe wprowadziłoby dużą zmianę. Zieleń wysoka przy ulicach wprowadza cień na chodnik, którymi ludzie codziennie się poruszają. Zmienia ogólny charakter ulic - upiększa zarówno odbiór ulicy z zewnątrz, jak i z mieszkań, które przy tych ulicach się znajdują. Wiele dużych europejskich miast ma zawielone ulice (Berlin, Paryż). Okolice Nadodrza, Ołbina, Przedmieści Oławskich, z piękną, zabytkową architekturą, proszą się o wprowadzenie zieleni przyulicznej. Świetnym pomysłem jest wprowadzanie zielonych ścian budynków. Na wrocławskich ulicach znajduje się wiele "gołych", szczytowych ścian. Puszczanie po nich bluszczu wydaje się tak prostą, szybką i niskobudżetową inwestycją, że aż mnie dziwi, że tak mało spotyka się zazielenionych ścian.</p> <p>We Wrocławiu ważne są również tereny nadrzeczne. Lubie je w formie takiej jak są teraz. Zarówno dzikiej, jak i z wprowadzeniem małej ilości usług, jak beach bary. Nie chcę, żeby się zmieniały</p>

l.p.	Treść opinii
67	<p>Duże parki - miejsce wypoczynku i NIEZBEDNEGO DO ŻYCIA kontaktu z naturą- najlepiej pół dziką. Parki którym pozostawia się przestrzeń na rozwój bez ingerencji człowieka (chodzi o rozwój roślinności i zwierząt).</p> <p>Zielen przyuliczna - WYTCHNIENIE dla kierowców stojących w korkach , spacerowiczów, psów mieszkających w mieście, sposób na obniżenie temperatur w lecie i czystsze powietrze. Jednocześnie zmora najnowszych osiedli gdzie deweloperzy zajmują betonem każdy centymetr a na pasy zieleni, krzewy, drzewa nie ma Już miejsc bo nie przynoszą korzyści finansowych - przykład osiedle Jagodno - najgorsze co może spotkać miłośnika osiedlowej zieleni.</p>
68	<p>parki, lasy, zieleń przyuliczna, tereny nadrzeczne, ogródki działkowe. Najlepiej chronią lokalną dziką faunę i florę, sa tam stare drzewa, także na działkach, które chronią nasze powietrze. Ważne dla mnie, by mało ingerować i nie likwidowac starych drzew wszędzie, gdzie są.</p>
69	<p>- Zieleń przyuliczna, a w tym zaniedbane skrawki ziemi przy wejściach do bloków, czy kamienic, które najczęściej ogrodzone są niskim metalowym płotkiem i rośnie w nich marna trawa. Jest tam duży potencjał do rozwoju.</p> <p>- Parki - wystarczy by przejść się w ładny dzień od górki Skarbowców, parkiem, do Oporowa a widać jak potrzebne są takie miejsca i ilu jest ludzi spacerujących i aktywnie spędzających czas. W odróżnieniu od skwerów, w parkach jest mniej osób bezdomnych i więcej spokojnego miejsca dla zwierząt</p> <p>- Zielone ściany budynków - o ile nie zawsze na dachach, ze względów konstrukcyjnych, można sadzić roślinność o tyle ściany są rewelacyjnym miejscem do zmniejszenia ilości betonu i obniżenia temperatury.</p>

l.p.	Treść opinii
70	Skwery i zielone ściany budynków. Ponieważ mogą wyraźnie wpłynąć na estetykę miasta w miejscach mocno już zabudowanych.
71	Każdy skrawek zieleni w mieście jest niezmiernie ważny. Nawet niewielkie parki kieszonkowe dają mieszkańcom wiele wytchnienia od miejskiego zgiełku. Właśnie dlatego powinno dążyć się do zachowania terenów zielonych w takich miejscach, jak teren po V LO na Gajowicach (Grochowa, Jemiołowa).
72	Każda. Zieleń w centrum miasta, wzdłuż ulic, na podwórkach, zieleni osiedlowa, zieleni międzyblokowa pełniące funkcje integracyjne i aktywizujące lokalne społeczności, skwery, ogródki działowe, ogrody miejskie (urban gardening). Zielone dachy, żyjące ściany.
73	Wszystkie powyższe rozwiązania zazieleniania przestrzeni są bardzo potrzebne. Wszystkie powyższe ze szczególnym naciskiem na drzewa i skwery z kwiatami polnymi, która pozwoli na przetrwanie owadów. Uważam również, że powinniśmy mieć jak najwięcej drzew w miastach wzdłuż ulic na skwerach, dają one wielkie ukojenie w upalne dni, a jak wiemy upałów będzie coraz więcej w przyszłości

l.p.	Treść opinii
74	<p>Szczególnie ważne są obszary, na których człowiek albo nie ingeruje w zielen wcale, albo w bardzo nieznacznym stopniu. Drugim warunkiem jest ich obszar - im większy, tym większa szansa na bioróżnorodność. Bardzo cenne są zatem lasy (te na terenie miasta i wokół niego szczególnie dlatego, że nie prowadzona jest tu tak zaborcza gospodarka leśna jak w Lasach Państwowych), duże parki o charakterze leśnym, tereny nadrzeczne, ogródki działkowe (poprzez swój charakter dające wytchnienie mieszkańcom). Należy też pamiętać o tworzeniu korytarzy ekologicznych, zwłaszcza wzdłuż rzek. Jednak również na niewielkich skwerach i terenach przyulicznych należy ograniczyć ingerencję człowieka. Zmniejszyć częstotliwość koszenia (obecnie o wiele za częstą), zmniejszyć ilość trawników i zastąpić je roślinami niewymagającymi ciągłej pielęgnacji, która w głównej mierze przyczynia się do emisji spalin. Należy też docenić to, czym obdarza nas natura i w znacznie większym stopniu wykorzystywać siewki rodzimych drzew, zamiast zastępować je obcym materiałem szkółkarskim. Dotyczy to każdego najmniejszego skrawka zieleni w mieście.</p>
75	Zielen przyuliczna, podoba mi się określenie.
76	<p>Parki i skwery, bo bardzo często chodzę tam na spacer oraz by posiedzieć na ławce wśród zieleni.</p> <p>Zielen przyuliczna - tutaj Wrocław ma naprawdę dużo roboty do zrobienia. Należy poprawić planowanie takiej zieleni, bo przy nowych inwestycjach wygląda to czasami tragicznie słabo.</p>
77	<p>Podwórka, parki i zielen przy miejscu zamieszkania dla zdrowia psychicznego, rekreacji dzieci i czystości powietrza. Zielen przyuliczna w centrum miasta i Śródmieściu ze względu na silne nagrzewanie nawierzchni ulic w lecie. Tereny nadrzeczne dla rekreacji.</p>
78	skwery, parki, lasy, ogródki działkowe, zielen i drzewa przyuliczna,

l.p.	Treść opinii
	tereny nadrzeczne.
79	Ważne są dla mnie zwykle chodniki we Wrocławiu gdzie często brakuje zieleni a latem szczególnie cienia. Takie ulice jak Żeromskiego czy Szczęśliwa 20
80	Skwery, zielen przyuliczna
81	przyuliczna, parki, nadrzeczna - utrzymywanie mikroklimatu
82	Wszystkie miejsca zieleni są niezwykle ważne i jest ich zbyt mało. Należy sadzić duże drzewa liściaste i iglaste wszędzie na każdym skwerku. Brak w mieście zieleni zimozielonej / sosen, jodeł, cisów, świerków. Ważna jest różnorodność aby przy liści astych drzewach rosły iglaste zimozielone. Trzeba chronić wszystkie drzewa już istniejące. Bardzo źle wygląda ul. Legnicka! Zamieniła się w betonową pustynię, a są tam miejsca gdzie wzdłuż ulicy można zrobić nasady! Bardzo ważne są lasy i parki, skwery, wszystkie miejsca wymagają zadbania i zazieleniania. Ważne są proporcje, przy wysokiej zabudowie muszą być wysokie drzewa wszystkie inne rośliny nie sprawdzą się. Dużo drzew!
83	W obecnym stanie katastrofy klimatycznej, każde miejsce bez asfaltu, betonu, a z zielenią jest równie ważne.
84	Szczególnie ważne są tereny dzikie, lasy oraz ogródki działkowe. Tereny dzikie stanowią naturalne siedliska fauny i flory, bez większej ingerencji ludzkiej. Lasy są idealnym miejscem do wypoczynku i regeneracji. Najcenniejsze są te, w których w małym stopniu zauważalna jest ingerencja ludzka (im więcej ławek, betonowych ścieżek, miejsc do rekreacji, tym więcej aktów wandalizmu i dewastacji przyrody, zaśmiecania terenów zielonych). Ogródki są idealną formą mieszkańca służącą jako forma edukacji i szacunku do przyrody
85	skwery w mieście, wśród betonu - dające wytchnienie, oczyszczające

l.p.	Treść opinii
	powietrze oraz umysł
86	Wszystkie z powyższych mają swoje znaczenie. Ja niewątpliwie chciałbym zwrócić uwagę na zielen przyuliczną, skwery i zielone ściany budynków. Dlaczego? Bo to właśnie ta roślinność otacza nas najczęściej w ciągu dnia, podczas naszej pracy i załatwiania codziennych spraw. Jej obecność daje wytchnienie, chłód, osłania przed zanieczyszczeniami, oczyszcza powietrze, sprawia, że w mieście chce się żyć, mieszkać i pracować. Są one dla nas niezbędne dla zachowania spokoju ducha i komfortu na co dzień. Dlatego należy wiele terenów rozbetonować, dbać o nasadzenia i zachowanie już istniejącej roślinności.
87	Parki, tereny nadrzeczne, zielone ściany budynków, zielen przyuliczna. Bo to są rzeczy, które moim zdaniem mogłyby najwięcej zmienić w wyglądzie miasta i w życiu w nim (hałas, temperatury, etc.)
88	Najważniejsze: lasy (zwłaszcza od strony zachodniej, czyli dolina Bystrzycy), mokradła (pola irygacyjne, dolina Bystrzycy i jej dopływów), korytarze ekologiczne wzdłuż rzek, potoków i linii kolejowych, duże parki z min. 30% zieleni naturalnej. Dlaczego? Bo są to w miarę samoregulujące się ekosystemy.
89	Szczególnie ważne są wszystkie ze względu na kurczącą się ilość zieleni a wzrastającą ilość ulic, placów etc. Uważam, że parki, lasy, tereny nadrzeczne i zielen przyuliczna to priorytet.
90	Parki, lasy, tereny nadrzeczne i zielen przyuliczna są dla mnie ważne bo ładnie wyglądają i dają cień i tlen. Na pewno kategorycznie powinno się zlikwidować pomysły trolli akcjomiastozowych takie jak "donice" stojące na daszyńskiego x żeromskiego czy w okolicach ruskiej gdzie zielen jest zrobiona nie dla potrzeb mieszkańców tylko po to by uniemożliwić korzystanie z przestrzeni przez użytkowników dróg

l.p.	Treść opinii
91	zielen jest w ogóle ważna, przy czym największe znaczenia mają obszary zieleni naturalnej powyżej 6 ha (i wszystko jedno, czy to leśne parki, lasy, czy "nieużytki" ponieważ tylko one mają mitygujący wpływ na efekt wyspy ciepła
92	Lasy/parki/ogródki działkowe/ zielone ściany budynków
93	Zielen przyuliczna, gdyż ulice nie przepuszczają wody, nagrzewają się i w ich pobliżu należy absorbować wodę unikając zalań w czasie gwałtownych, ekstremalnych deszczów.
94	Najważniejszy jest park, bo to są zielone płuca Wrocławia
95	Dla mnie szczególnie ważne są tereny zielone wzdłuż rzeki Oławy, ich rozległość i dzikość pozawala na oderwanie się od miejskiego otoczenia. Na Przedmieściu Oławskim bardzo brakuje zieleni w podwórkach starych kamienic - tu nasadzenia drzew i zielone ściany, czyli zielen którą można pogodzić z innymi funkcjami np. parkowaniem jest bardzo potrzebna. Każda forma zieleni w mieście jest ważna.
96	Chodniki. Chociaż po jednej stronie ulicy chodnik powinien być w cieniu drzew.
97	Klin między jagodnem a wojszycami. Obecnie buduje się tam dużo osiedli, a jedyny park w najbliższej okolicy znajduje się na Brochowie. To trochę niewystarczające w obliczu powstających budowli na Jagodnie.
98	Uważam, że jak najwięcej ulic powinny posiadać szpalery drzewek dających cień dla przechodniów - płytę chodnikowa można zdjąć i posadzić drzewo. Brakuje ich na nadodrze, ołbinie, kleczkowie szczególnie latem. Place typu rynek, nowy targ powinny być zadrzewione, bo obecnie jest tam patelnia. Tam gdzie nie da się postawić drzew bo mały chodnik to zielone skrzynki. Winobluszcz na elewacjach

l.p.	Treść opinii
99	Skwery, Parki, Parki kieszeniowe, Zieleń przyuliczna, Mikro Rabaty , Mikro łąki kwietne, Zielone ściany budynków, Tereny nadrzeczne
100	Każda forma zieleni jest niezwykle ważna i cenna. Dla mnie najważniejsze są stare drzewa przetwarzające duże ilości CO2 i dające cień. Niezależnie od ich umiejscowienia. Czy to park, czy skwer, czy drzewa przyuliczne. Miasto ma w obowiązku dbać o każde takie drzewo i nie pozwalać wycinać. Dla przykładu 100-letni buk przetwarza tyle CO2 jak 1700 10-letnich. Dlatego tak ważne jest utrzymanie starych drzew.
101	Zieleń przyuliczna, pierwszy naturalny bufor przeciw spalinom i hałasowi
102	Mieszkam w centrum miasta, gdzie zieleni naprawdę brakuje. Odniosę się zatem do mojego osiedla. Po pierwsze koniecznie trzeba zazielenić ściany budynków. Po drugie zezwolić bezpłatnie i nawet zachęcać różnymi sposobami mieszkańców.najemców lokali na parterach, żeby sadzili rośliny przed kamienicami, od strony ulicy - wystarczy wyjąć dwa, trzy rzędy kostki brukowaej. W Holandii da się to zrobić bez problemu. Do tego istniejące skwery są na ogół bardzo zaniedbane - trzeba je odremontować, zapewniając jednocześnie odpowiednie oświetlenie nocą, zby nie zostały zniszczone. Na chodnikach można zmniejszyć ilość samochodów, a zamiast nich, albo pomiędzy nimi - w rytmie 1 lub 2 samochody można posadzić po 1 drzewie. Dzięki temu przy ulicach od razu będzie ładnie i zielono.
103	Wzgórze Słowiańskie - brak kwitnących krzewów poza lipami i chorującymi kasztanami. Krzewy kwitnące od wiosny do jesieni - naprzemiennie. Brak klombów kwiatowych. Jest to teren porannych spacerów z psami, wiec trawniki nie dla dzieci - choroby odzwierzęce.

l.p.	Treść opinii
104	<p>Bardzo ważne jest dbanie o tereny parkowe - to bardzo dobrze funkcjonuje. Niestety parki są oddalone często o nawet kilometr. Każdy chciałby mieć taki mini park obok domu, dlatego należy remontować podwórka (z dużą ilością zieleni, szczególnie drzew) oraz zazieleniać ulice drzewami i krzewami, szczególnie w centrum miasta gdzie przestrzeni i zieleni jest niewiele. Wszystkie ściany szczytowe, ściany od podwórza i niektóre budynki wybudowane po 1945 powinny zostać pokryte zielenią np. bluszczem. Na pewno spowodowałyby to obniżenie temperatury w mieście, poprawę jakości powietrza, gromadzeniem wody opadowej oraz ogólnym poprawieniem jakości życia.</p>
105	<p>Zielen przyuliczna. Jest tam najgorzej - bardziej brzydko, bardziej betonowo, bardziej goraco, i efekty tego są szczególnie mocno odczuwane bo działają na poruszających się po głośnych i ruchliwych ulicach, a to samo w sobie jest stresem. Różnica zatem mogłaby być ogromna.</p>
106	<p>Zieleń przyuliczna i lasy</p>
107	<p>Zielen przyuliczna ze względu na największe znaczenie w kontekście zmian klimatycznych oraz przywracaniu miasta pieszym i rowerzystom.</p>
108	<p>Drzewa tworzące z ulic aleje. Dzięki temu kierowcy są mniej nerwowi, zdejmują nogę z gazu. Jednocześnie obniża to zużycie się jezdni, spada temperatura otoczenia, przyjemniej się spaceruje.</p>
109	<p>Wszystkie. Nasze miasto zostało zabetonowane. Każdy wolny skrawek sprzedawany w centrum jest deweloperowi żeby powstały kolejne Budynki oddalone na wyciągnięcie ręki od siebie. Miasto w lato nagrzewa się do nieprzyjemnych temperatur które w nocy też akumulują. Beton.</p>

l.p.	Treść opinii
110	Cała zieleń jest ważna, ale najbardziej odczuwalne byłoby wprowadzenie zieleni wzdłuż dróg w Śródmieściu. Często chodniki zastawione są autami, a w to miejsce można byłoby wprowadzić zieleń (w innej formie niż w skrzynkach, która zrobiona została na ul. daszyńskiego). Ot, oddzielenie niewysoką zielenią chodnika od jezdni (zasadzenie drzew już w ogóle byłoby super).
111	Uważam, że zieleń powinna być widoczna w możliwie każdej części miasta, a za przykład dobrych praktyk powinniśmy wziąć stolicę Słowenii, Lublanę. Oprócz oczywistych: parki, skwery, lasy, powinniśmy również zacząć sadząc różnego rodzaju bluszcz/pnącza przy ścianach budynków i kamienic. Zamiast kostki i betonu zacząć stawiać np. na miejscach parkingowych kratki gumowe wypełnione ziemią/trawą
112	Parki i lasy
113	Zieleń przyuliczna. Zanim dojdę w jakiejkolwiek miejsce (np. do parku), muszę minąć wiele depresyjnych, wrocławskich ulic, patrząc ciągle pod nogi, bo na chodnikach jest pełno psich odchodów. Może gdyby psy miały kawałek zieleni to nie robiłyby kup na chodnik. Rośliny odciągają też uwagę od brudnych, niewyremontowanych od kilkudziesięciu lat kamienic i sprawiają, że przyjemniej się spaceruje. Rośliny oczyszczają powietrze, przeciwdziałają suszom i powodziom i dają cień w lato, ale są to efekty lokalne, nie globalne, więc powinno się je sadzić wszędzie, a nie tylko w parkach.
114	Liczy się zieleń między budynkami, drzewa między blokami, kamienicami, drzewa i mniejsza zieleń wzdłuż dróg, drzewa zasłaniające widok z okna, zatrzymujące kurz, wyciszająca, tworząca cień w upalne dni, na naszych codziennych trasach do pracy i domu
115	Parki, bo jest cień, można odpocząć i pobyć z rodziną.
116	wszystkie:)

l.p.	Treść opinii
117	Zieleń przyuliczna - tego brakuje we Wrocławiu, a w lecie daje cień i pozwala na utrzymanie niższej temperatury w gęsto zabudowanych rejonach
118	Szczególnie ważne dla mnie są tereny nadrzeczne, bo mieszkam na Promenadach Wrocławskich. Na samym osiedlu dużych drzew i zieleni jest mało, dlatego też głównym terenem spacerowym są wały nadodrzańskie przy Kanale Miejskim.
119	Zieleń w mieście przede wszystkim powinna mieć przestrzeń. Nie wystarczy posadzić rabaty kwiatów przy ulicy z samochodami. Konieczna jest inwestycja w parki, lasy czy ogrody, ale takie, aby ich powierzchnia choć trochę pozwalała mieszkańcom uciec od hałasów miasta.
120	Parki oraz zieleń przyuliczna, ponieważ obecnie buduje się wszędzie, niszcząc zieleń, której jest bardzo mało. Zwłaszcza na Jagodnie ubywa jej w strasznym tempie.
121	Zieleń wpływa pozytywnie na ludzi. Zieleń to coś naturalnego, a nie otaczająca betonoza.
122	Każde, miasto potrzebuje zieleni.

l.p.	Treść opinii
123	<p>Zieleń przyuliczna, jej uporządkowanie i nasadzenie. Na Nadodrze mamy:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Betonowe uliczki (brak drzewek alejowych).2. Trawniki wołają o pomstę do nieba: są koślawe, dziurawe, zachwaszczone (wokół Parku Staszica). Im mniej trawników, a na Nadodrze jest beton na betonie, tym zieleń powinna być bardziej uporządkowana).3. Skwery są nie dla ludzi, a dla pijaków. Słabe zagospodarowanie i układ ławeczkowy zaprasza jedynie alkoholików. Patrz: skwer Wincentego (przy Społem) kontra przerobiony skwer Skaczącej Gwiazdy.4. Wnętrza podwórkowe na Nadodrze (mimo ich wykonania z pieniędzy UE) to zapomniane miejsca ludzi "drugiej kategorii". Ich zaniedbanie, zaprzestanie dbałości o nasadzenia np. poprzez koszenie trawy kosą i przy okazji ścinanie zachwaszczonych krzaków (jak w podwórko Staszica/Wincentego/Chrobrego/Powst. Wielkopolskich) to wielki przykład niegospodarności Wrocławia i marnotrawstwa tego, co się dostało za darmo.
124	<p>Parki - umożliwiające aktywność na świeżym powietrzu (bieganie), oraz zieleń przyuliczna umilająca spaceru.</p>
125	<p>Skwer podwórko ulica Słowiańska przy Caritas!!!! Zielone, a brudne obskurne jako jedyne nie zrobione na nadodrze! Ma potencjał jest przy przedszkolu więc jest też wizytówką, a dzieci również mają na nie wgląd.</p>
126	<p>Całe Naddorze a szczególnie rogi ulic przy przejściach dla pieszych, gdzie parkują teraz samochody. Bezpiecznie odgrodzić wtedy 10-15m przy przejściu które wg prawa i tak nie może być zastawione samochodami.</p> <p>Dodałoby to jakąkolwiek wartość dla naszego życia w tej zniszczonej</p>

I.p.	Treść opinii
	dzielnicy.

Pytanie 2.

W jaki sposób i w jakich miejscach według Ciebie mieszkańcy/ mieszkanki mogą angażować się w rozwój zieleni w swoim najbliższym otoczeniu?

I.p.	Treść opinii
1	W przypadku wspomnianych w pierwszym pytaniu ulic - mieszkańcy powinni wnioskować o przekształcanie ulic składających się z jezdni i parkingów w ulice prawdziwe, obsadzone drzewami. Dla opornych zwykle wystarczającym argumentem jest informacja o istotnym wzroście wartości nieruchomości znajdujących się przy ulicy, przy której parkowanie zostało uporządkowane, a zasadzone zostały drzewa.
2	Moim zdaniem mieszkańcy mogą się angażować najbardziej w: tworzeniu społeczno-naukowych rad parków w mieście i obszarów zieleni, w monitorowanie wykonania planów realizacji zieleni w mieście lub w najbliższym sąsiedztwie, w działania edukacyjno-przyrodnicze (zarówno jako odbiorcy szkoleń jak i edukatorzy), w wyznaczanie miejsc do zazieleniania (odbetonowania czy odbudowy trawników i skwerów z nielegalnego parkowania), w opiniowaniu giełdy zielonych pomysłów, brać udział w konkursach, ale też dawać pomysły na kolejne inicjatywy; opiekować się w sformalizowany sposób danym trawnikiem, skwerem, ogródkiem (na określonych zasadach), zgłaszać w prosty sposób nieprawidłowości przy inwestycjach (w prosty sposób tzn. bez konieczności znajomości zależności spółek miejskich i ich podziału wszystkich kompetencji)

l.p.	Treść opinii
3	Warto zacząć od swoich balkonów i ścian, a następnie podwórek. Większość podwórek w mieście jest zaniedbana nie tylko dlatego że dawno lub nigdy nie było tam kompleksowego remontu, ale też dlatego, że mieszkańcom nie zależy, by ten stan rzeczy poprawić (bo np. nie czują się gospodarzami albo ważniejsze jest dla nich postawienie auta, choćby byle jak i komuś pod oknami).
4	Mogą pisać pisma do ZZM, ZZK, ZDiUM, czy będą skuteczni?
5	Mieszkańcy powinni się angażować w poprawę otaczającej nas zieleni dotyczącą wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, ogródków domowych czy nawet dostępnej przestrzeni na balkonie. Dbanie o utrzymanie parków, skwerów, lasów oraz innej zieleni w częściach publicznych należy już do władz samorządowych i państwowych
6	Projekt Wrosnij we Wrocławiu to strzał w 10, który powinien być jeszcze bardziej rozbudowany - akcje sadzenia drzew lokalnie, sprzątania parków, patronaty nad drzewami/roslinami (nawet dla firm jako pomysł na zebranie środków?) Jestem przekonany, że gdyby powstał projekt instruujący mieszkańców jak np. zakładac ogrody pionowe oraz w jakiejś części dofinansowywał przedsięwzięcie środki rozeszłyby się w ciągu dni
7	Powinniśmy domagać się tworzenia nowych lub powiększania już istniejących miejsc zieleni poprzez postulaty rady osiedla i WBO. Poza tym musimy szanować tę zielenią, którą już mamy - nie parkować na trawnikach, nie śmiecić itp.
8	Chętnie bym uczestniczył w akcji społecznej dla zadbania o skwery/parki. Lubie akcji typu #trashtag
9	Rady Osiedli, ankiety jak ta, media społecznościowe.

l.p.	Treść opinii
10	Poprzez sadzenie drzew, zakładanie i pielęgnację ogrodów np. w przestrzeniach międzyblokowych, parkowanie pojazdów zgodnie z przepisami i tym samym nieniszczenie zieleni (lub pozwolenie jej na odrodzenie).
11	Trzeba się angażować w zieleni na podwórkach, przy domach i blokach.
12	Fajnie gdyby powstające Centra Aktywności Lokalnej prowadziły warsztaty w tym zakresie
13	Wspólne nasadzenia
14	Na skwerach czy przynulicach lub podwórkach mogą podlewać drzewa w czasie upałów
15	Sprzątać już istniejące tereny zielone, PROSIĆ MIASTO O USUWANIE JEMIOŁ, o kontrolowanie inwazyjnych bluszczow na terenie swoich posesji, cmentarzy i.t.p., posadzenie chociażby jednego drzewa w swoim życiu i jego dogłębne oglądanie.
16	Angażując się w działania, które organizują rady osiedli czy organizacje pozarządowe, działania te to np. tworzenie i pielęgnacja rabat kwiatowych, nasadzenia drzew, sprzątanie parków, lasów czy terenów zielonych.
17	To powinno być skoordynowanym działaniem miasta.
18	Poprzez: konsultacje społeczne, akcje społecznych nasadzeń, zgłaszanie i głosowanie na projekty WBO, aktywizację mieszkańców przez Radnych Osiedlowych. Każda przestrzeń mogąca się zazielenić.
19	Zgłaszanie terenów zaniedbanych do rewitalizacji, nasadzenia...
20	Poprzez WBO oraz nasadzenia w obrębie swoich wspólnot, przydałby się jakiś program zachęcający
21	przez rozmowę w swoich wspólnotach mieszkaniowych decydować o przeznaczaniu środków z budżetu

l.p.	Treść opinii
22	W oparciu o konsultacje społeczne prowadzone przy współudziale rad osiedli, w obrębie których znajdują się dane parki miejskie. We Wrocławiu mamy mikro parki osiedlowe oraz dwa-trzy większe parki ogólnomiejskie (Szczytnicki, Południowy i ew. Wschodni), do których przyjeżdżają mieszkańcy całego miasta. W parkach ogólnomiejskich dialog powinien obejmować całe miasto.
23	Wskazywać w którym miejscu na osiedlu w pierwszym miejscu chcieliby rozwijać akcje zazieleniania
24	Dbać o zazielenianie balkonów, również roślinami wieloletnimi typu pnącza, zazieleniać podwórka.
25	Społeczne nasadzenia na terenach miejskich
26	Propozycje wspólnego sadzenia drzew i krzewów- ogłoszone wcześniej w ramach działalności Rad Osiedli. Konsultacje społeczne odnośnie urządzenia niezagospodarowanych terenów.
27	Wielu mieszkańców dba o przydomowe ogródki, sprzęta podrzucane przez przejezdnych śmieci, monitoruje rosnące jemioly, informuje zielen miejską czy mp Fontis o potrzebach.
28	Przez Rady Osiedli. Organizować raz na kwartał sadzenie drzew z Radą Osiedla we wcześniej zgłoszonych miejscach. Należy również chronić obecną zielen przed dewastacją np samochodami - Straż Miejska tego nie robi.
29	Dbałość o to, co już rośnie. Dosadzanie i właściwa pielęgnacja zieleni na terenach wspólnych (jako forma rekreacji zamiast TV). Edukacja młodych w praktyce - babcia sieje i pielie razem z wnukiem przed blokiem. Propagowanie pozytywnych wzorów - wpływ na zarządzających w kwestii koszenia, nasadzeń "pod linijkę".
30	W jaki sposób? Głupie pytanie... Przestańcie wycinać drzewa i niszczyć łąki to nie będzie trzeba niczego tworzyć... Wystarczy wtedy o taką zielen delikatnie zadbać.

l.p.	Treść opinii
31	Pielęgnować ogródki przydomowe, zabiegać o nowe nasadzenia, sadzić kwiaty na balkonach.
32	Pomoc w zalesianiu parków, tworzenie skwerów i łąk kwiatnych
33	Ogrody działkowe; nasadzenia na klombach wokół bloków mieszkalnych, szkół; tworzenie mikro-skwerów na osiedlach.
34	Zgłaszać miejsca do nasadzeń na swoich osiedlach i ulicach.
35	Dbanie typu grabienie i dosadzanie roślin. Osoby, które się zgłoszą mogą to robić nieodpłatnie ponieważ wielu ludziom w mieście brakuje takiego dostępu do własnego ogrodu. Wymagałoby to jedynie planu i zapewnienie roślin
36	Właśnie we Wspólnotach, tak łatwiej dotrzeć do ludzi bo udział we Wspólnocie jest obowiązkowy
37	Przede wszystkim poprzez otrzymywanie wiedzy pro-ekologicznej w przystępny dla wszystkich sposób. Wspomniana wiedza dużo łatwiej jest następnie rozprzestrzeniana poprzez rodzinę/znajomych niż z profesjonalnych poradników. Uważam, że wspomniane w Szkicu Planu Zazieleniania sposoby angażowania mieszkańców w zazielenianie miasta są świetne i angażujące, w tym przede wszystkim ogrody społeczne na osiedlach/przy szkołach, COL, konsultacje z mieszkańcami, rozmieszczenie wskazówek i poradników na terenie miasta czy uczenie dobrych praktyk poprzez organizację wspólnego sadzenia drzew.
38	Mieszkańcy mogą tworzyć, nawet przy blokach, ala klomby
39	ogródki osiedlowe, skwerki pomiędzy blokami, dziedzince szkół i przedszkoli
40	Mieszkańcy - nasadzenia na obszarach należących do WM
41	Brak zaangażowania mieszkańców wynika z braku edukacji przyrodniczej i więzi z przyrodą. Najpierw edukacja lokalna w terenie,

l.p.	Treść opinii
	w miejscach przyrodniczych, gdzie bywają mieszkańcy, a potem angażowanie ich w rozwój zieleni!
42	Np. Aranżacja ogródków, balkonów gatunkami przyjaznymi dla zapylaczy
43	Ponieważ moim zdaniem deweloperzy nie wywiązują się należycie z obowiązku nasadzeń zastępczych z zamian za wycinki odbywające się przy różnych inwestycjach, powinien powstać w mieście bank sadzonek ogólnodostępnych dla mieszkańców, z którego mieszkańcy mogliby bezpłatnie pobrać sadzonki do posadzenia na swoim terenie. Finansowanie sadzonek mogłoby się odbywać na zasadzie- jeśli w ciągu roku od powstania obowiązku nasadzeń zastępczych developer nie wywiąże się z obowiązku (albo nie ma możliwości wskazania mu terenu do wykonania nasadzeń), powinien zasilić bank sadzonek kwotą jaką developer musiałby przeznaczyć dokonując nasadzenia. Nie dochodziłoby wtedy do patologii jaką obecnie jest umarzanie przez prezydenta zaległych obowiązków nasadzeń.
44	Poprzez sadzenie drzew i krzewów.
45	Mogą sędzić sadzonki małych drzew krzewów a potem je pielegnowac.
46	Umożliwienie wspólnotom mieszkaniowym tworzenie przedogródków, udostępnianie wspólnotom fragmentów podwórzy na zagospodarowanie zieleni i pomoc w oddzieleniu jej od parkujących samochodów
47	W moim otoczeniu (Grabiszyńska / Fiołkowa) niestety nie ma takiej możliwości, więc nie wiem.
48	Przydomowe (przy kamienicach) zieleńce bedace jeszcze pozostałością po przedwojennych przedgódkach. Niestety wiele z nich jest zaniedbanych.

l.p.	Treść opinii
49	Mogą sadzić drzewa i krzewy na własnych osiedlach i ogródkach. Gdyby doprowadzić wodę w okolice skwerów, zamontować kraniki-tak ja we Włoszech, to mieszkańcy mogliby sami podlewać zielen naokoło. Obecnie nie mają czym i w upalne lata, nowe drzewka posadzone przez miasto na skwerach usychają.
50	Mogą monitorować stan zieleni i zgłaszać odpowiednim służbom
51	Zazielenianie podwórek powinno być pierwszym krokiem. Można to robić na różne sposoby - zaczynając od likwidacji nielegalnych miejsc parkigowych i zamienianie je w skwery, poprzez tworzenie zielonych elewacji (tu potrzebna jest dodatkowo edukacja, aby mieszkańcy nie obawiali się, że zielone ściany oznaczają większą wilgotność w domach, bo jest wręcz przeciwnie) po aranżowanie balkonów i przydomowych ogródków (może wzorem holenderskich miast czas na skuwanie betonowych płyt i zakładanie mini ogródków? To nie tylko więcej zieleni w mieście, ale również tworzenie przestrzeni zapraszających do odpoczynku i wytchnienia)
52	Nasadzenia zieleni na terenach innych niż miejskie (skarbu państwa, wód polskich, pkp) gdyby było to w końcu możliwe w ramach wbo, mikrograntów lub funduszy osiedlowych. Aktualnie mieszkańcy zamieszkujący tereny gdzie dominują grunty skarbu państwa, wód polskich i kolei (dla przykładu tereny kleczkowa po wschodniej stronie ulicy trzebnickiej) mają znikome możliwości angażowania się w rozwój okolicy
53	Zakładając Ogrody Społeczne, dbając o zielen już rosnącą, akcje sadzenia drzew i krzewów. Reagowanie na niepotrzebne i nieuprawnione wycinanie drzew i krzewów.
54	Dbac o zielen w poblizu miejsc swojego zamieszkania pod warunkiem że nie są to miejsca używane jako noclegowania przez bezdomnych. Warto też zachęcać mieszkańców do dokarmiania i

l.p.	Treść opinii
	dbania o dziekie koty, które najlepiej walczą z plagą szczurów.
55	Jeżeli nie mają własnego terenu to nie mogą.
56	Można angażować mieszkańców w projekty zazieleniania osiedli, tworzyć wspólne ogrody, w tym na przykład ogrody warzywne
57	Zakładając osiedlowe ogrody zielone itp. Korzystając z dotacji na zieleni współdzielona
58	sadzić zieleni na osiedlach, zakładać ogrody społeczne
59	Odbetonowywanie podwórek i ich zazielenianie. Tworzenie zielonych ścian na budynkach.
60	Ludzie bez wiedzy/kompetencji kształtują od lat przestrzeń w mieście, więc ciężko zwykłemu obywatelowi to zmienić nagle. Pierwszy przykład: osiedle Graniczna 2, gdzie nie ma nawet wszystkich chodników, żeby pieszo można było swobodnie się przemieszczać. Trzeba przeciskać się między autami.
61	Na osiedlach, dbając o tereny wspólne. Zgłaszając pomysły do zarządcy.

l.p.	Treść opinii
62	<p>W mojej okolicy możliwość zaangażowania się mieszkańców jest niewielka ze względu na to, że mało jest terenów miejskich na których mieszkańcy mogliby podejmować jakieś działania. Dominują tereny wód polskich (gdzie problemem jest nawet wynegocjowanie podstawienia większych koszy), wspólnot (gdzie zieleń jest utrzymywana ze środków finansowych mieszkańców, ale terenów zielonych jest mało, bo deweloperzy zabudowali maksymalną dozwoloną przestrzeń - większość terenu biologicznie czynnego to kostka ażurowa robiąca za parkingi/chodniki/drogi, a wszelkie zmiany wymagają podjęcia uchwały a większość mieszkańców nie jest zainteresowana głosowaniem, przez to rzadko jakiegokolwiek uchwały przechodzą) oraz skarbu Państwa (na których nic się nie dzieje bo nie sposób na cokolwiek uzyskać zgodę zarządcy). Przydałby się chociaż sposób na skuteczne zgłaszanie niszczenia tego co już jest, bo np wzdłuż ulicy Czochrańskiego zieleń jest totalnie zniszczona przez auta parkujące na zakazie a straż miejska pomimo licznych wniosków interweniuje sporadycznie (a nawet jeśli wszyscy parkujący dostaną blokady na koła co się zdarza raz na pół roku-rok to i tak po paru dniach sytuacja wraca do normy, bo taniej jest zapłacić mandat raz na jakiś czas niż wykupić abonament na któryś z licznych parkingów znajdujących się w okolicy.</p>
63	<p>Poprzez ogrody społeczne, akcje sprzątnięcia świata, sadzenie łąk kwietnych</p>
64	<p>Mieszkańcy mogą próbować zasiedlić swoje własne podwórka. Wydaje mi się, zasadzenie bluszczu przy ścianie, lub kwiatów / krzewów (i pielęgnacja o nie) może zostać wykonana małym kosztem i niskim zaangażowaniem - wystarczy tylko zacząć.</p>

l.p.	Treść opinii
65	<p>Miasto może wyznaczyć miejsca gdzie mieszkańcy sami mogą posadzić drzewo. Nawet jeśli miałyby być zakupione przez mieszkańca a posadzone przez miasto. Trzeba dać ludziom przede wszystkim przestrzeń. Nawet natura zajmie się resztą. We Wrocławiu głównie brakuje przestrzeni na zieleń. Brakuje też śmietników, a śmieci są kolejną zmorą tych zielonych przestrzeni które już są. Wiem że na skwerku przy ul. Świeradowskiej (niegdyś wyremontowanego ze środków WBO) usunięto conajmniej cztery kosze na śmieci. Teraz śmieci są rozrzucone po całej przestrzeni bo ludzie robią tam grille itd. Więc składują wszystko w miejsca dawnych śmietników, a wiatr roznosi je dalej. W mieście potrzeba WIECEJ KOSZY NA ŚMIECI.</p>
66	<p>Chronić, leczyć, dodadzać, podlewać, zgłaszać nieprawidłowości i zniszczenia zwłaszcza ze strony inwazyjnej wobec zieleni deweloperki.</p>
67	<p>Własne balkony, zaniedbane miejsca przy budynkach, dojść do porozumienia z miastem i odbrukować część szerokich chodników np. nadodrze. Wyrzucanie na nieużytkach, działkach leżących odłogiem pestek owoców - do czasu aż właściciel nie sprzeda działki/wytnie drzew zawsze będzie nieco bardziej zielono.</p>
68	<p>Przy aranżacji najbliższego otoczenia - na podwórkach, pod oknami, Jednak pod opieką konsultanta.</p>
69	<p>W każdym miejscu jest przestrzeń do zielonych inicjatyw, ale najpierw musi być dostępna przestrzeń do realizacji przedsięwzięć (np. ze środków WBO). Dobrym przykładem zrealizowanej inwestycji jest Park Kieszonkowy przy Kwaśnej. Zdecydowanie większy park mógłby powstać na Gajowicach na terenie po V LO (Grochowa / Jemiołowa).</p>

l.p.	Treść opinii
70	Mieszkańcy powinni dbać o otaczającą ich zielen, utrzymywać porządek, reagować na wandalizm. Mogą angażować się w pielęgnację zieleni oraz dosadzanie. Mogą wyjść z inicjatywą utworzenia nowych terenów zieleni lub rewitalizacji zaniedbanych stref miasta. Mogą sezonowo pielęgnować rośliny miododajne na balkonach lub parapetach.
71	organizowac miejsca, gdzie mieszkancy mogli by pomoc w sadzeniu drzew, rozdawac darmowe nasiona kwiato, aby mieszkancy we wlasnym zakresie ,ogli siac i zapraszac owody do swoich ogrodwow. Nie scinac trawnikow, siac kwiaty
72	Mieszkańcy dość często chcą zagospodarowywać zielen wokół miejsc, gdzie mieszkają. Przy starszych blokach można znaleźć wiele wspaniałych ogródków prowadzonych przez lokatorów. Przykład ogrodów pana Jana przy ul. Radosnej jest tego świetnym przykładem (którego działalności nasz prezydent nie zechciał poprzeć w ogólnopolskim głosowaniu, czego powinien się wstydzić). Jednak bardzo często mieszkańcy spotykają się z wrogim nastawieniem właścicieli terenu, na ogół spółdzielni mieszkaniowej, a na pewno nie zyskują żadnego wsparcia, którym mógłby być choćby montaż zbiorników na deszczówkę. Myślę, że drogą do większej aktywności mieszkańców nie jest wymyślanie im czegoś na siłę, a wsparcie tych, którzy już coś robią. Docenianie, organizowanie konkursów, przekazywanie narzędzi bądź materiału roślinnego, montaż i budowa zbiorników na deszczówkę. Francuskie miasteczka są dumne z tego jak są ukwiecone i zazielenione, co widać już przy wjeździe. My też moglibyśmy być. Myślę, że najlepiej zadziałają dobre przykłady, a nie wydumane inicjatywy urzędników.
73	W zieleni wokol siebie, przyulicznej.
74	O to powinni dbać urzędnicy

I.p.	Treść opinii
75	Sadzenie krzewów i drzew w ogólnodostępnych miejscach
76	np uprawiać ogródki przyblokowe
77	Można zgłaszać projekty zieleni żeby było jej więcej tak jak zielone podwórka na Ołbinie. Kosze na odchody psie i ławki też się przydają
78	Robiac przydomowe ogrodki
79	ogrody społeczne na terenie całego miast, w nich również rośliny spożywcze
80	Mieszkańcy mogą sami dbać chronić i zabiegać o zieleń. Dobrym tego przykładem są Zielone Kuźniki. Grupa mieszkańców zorganizowała się w komitecie obywatelskim w ochronie terenów zielonych. Organizuje regularne akcje sprzątania Ziemi Kuźniki. Wszystko zależy od świadomości ekologicznej mieszkańców. Ważna jest też edukacja ekologiczna zarządców osiedli, rad osiedli, spółdzielni (które popsują się jedynie bezsensowną wycinką drzew)
81	Każdy powinien dbać o zieleń w swoim najbliższym otoczeniu. Skwer pod oknami, przedogrodek itp. Podlewać usychające drzewa i krzewy, samodzielnie sadzić drzewa i krzewy na osiedlach, w ramach aktywności lokalnej. Mobilizować osoby odpowiedzialne za zieleń na osiedlach, aby każdy skrawek ziemi był zadbany i mądrze obsadzony. Eliminować niepotrzebne koszenia, zakładać łąki kwietne, sadzić pnącza pod domami.
82	Mieszkańcy mogą angażować się w rozwój zieleni poprzez osiedlowe projekty społeczne m.in. wspólne akcje sprzątania, wspólne tworzenie ogródków społnych, wspólne sadzenie drzew, roślin. Miasto Wrocław powinno przeznaczać więcej terenów na organizowanie tego typu działań. Na wrocławskich Kuźnikach zaczyna brakować terenów, na których można przeprowadzać tego typu działania. Projekt Mini rezerwatu na Kuźnikach(osiedlowa strefa przyrodniczo-edukacyjna) został odrzucony w WBO ze

l.p.	Treść opinii
	względu na niezgodność lokalizacji z MPZP. MPZP trzeba aktualizować, aby umożliwić mieszkańcom większy dostęp do zieleni i pobudzać w nich większą świadomość ekologiczną.
83	osobicie z sąsiadkami pielęgnujemy małe skrawki zieleni na podwórku ul. szewka / uniwersytecka sadzimy, grabimy, kosimy, wzbogacamy ziemię, podczas gdy część mieszkańców w tych miejscach widziałaby parking chciałabym skorzystać z możliwości szkoleń, wsparcia ze strony organów miasta
84	Mogą dbać o ochronę przyrody, edukować swoich najbliższych oraz sąsiadów. Podejmować inicjatywy mające na celu zachowanie istniejącej zieleni i rozwój nowych nasadzeń - w spółdzielni mieszkaniowej, na zebraniach wspólnot w Radach Osiedli. Głosować na zielone projekty WBO.
85	Np. przez wspólne ogrody na dachach, czy sadzenie roślinności przyulicznej
86	Wywierać wpływ na decydentów w sprawie niezabudowywania i nieogrodzenia kluczowych obszarów, zachowania zieleni naturalnej i terenów retencji wody w dobrym stanie.
87	Ponieważ znamy to co najbliższe, więc warto raz na jakiś czas przeprowadzić konsultacje ze specjalistami wg osiedli i tam wspólnie podjąć decyzję na czym powinniśmy się skupić. Następnie w ramach akcji społecznej posadzić drzewa i krzewy, które poradzą sobie w miejskim środowisku.
88	Nie mogą. Mieszkańcy jedno, miejsca "planiści drugie".

l.p.	Treść opinii
89	nie dać zarządcom nieruchomości golić wszystkiego przy samej ziemi, nie dopuszczać do wycinki drzew, uprawiać przydomowe ogrody (tak, jak ma to miejsce np. na Radosnej - słynny Pan Jan "Nożycoręki" lub na Osiedlu Kosmonautów. Posiadacze domów mogą też zdecydować się na pnącza na ścianach i prawdziwie bioróżnorodne ogrody. Inna sprawa, która dotyka prawie każdego - to my decydujemy, czy grób naszych bliskich zostanie przyciśnięty kamienną płytą, czy obrośnie go roślinność. Ważną rolę pełnią też ogrody działkowe, przy czym należy przeciwdziałać ich zamienianiu się w spryskane pestycydami trawniczki pod grilla
90	Działać w lokalnych organizacjach społecznych, nawiązywać wspólny dialog z władzami miasta, samemu inicjować akcje ekologiczne
91	Wsparcie wymiany kostki brukowej na miejscach postojowych na ażurowe, wsparcie zbiorników wodnych, wymuszenie w MPZP budowy zbiorników na wodę w budynkach posiadających ogródki lub jako zbiornik na wodę do podlewania roślinności.
92	Sądząc drzewa, trawę i kwiaty
93	Wspólnoty mieszkaniowe mogą zakładać zielone ściany na swoich budynkach - od podwórka. Podwórka są miejscem gdzie można zakładać przedogródki. Mieszkańcy mogą dbać o zielen w otoczeniu swoich budynków, jednak wyznaczenie przygotowanie miejsca uprawy roślin wymaga pomocy ze strony gminy.
94	Nie wiem na ile to realne, się może konkursy z jakimiś drobnymi nagrodami za zielony balkon/taras?
95	Zgłaszać zapotrzebowanie w swoim otoczeniu. :)
96	Ogrody społeczne, zajęcia we współpracy z mops, godziny społeczne, promocja ze strony stowarzyszeń, konkurs na najładniej zadbane podwórko, skrzynki zielone, balkon itd, system punktowy, pieczątkowy za zadbanie o dany teren zielony, żywopłot itd.

l.p.	Treść opinii
97	<p>Dobrym rozwiązaniem może być systemowy program mikro działań przy radach osiedli.</p> <p>W ramach jakiś cyklicznych spotkań (np. raz w miesiącu) mieszkańcy danych osiedli mogą wspólnie rewitalizować sowią mała zielona przestrzeń wcześniej wytypowana przez mieszańców i Rade Osiedla w konsultacji z ZZM, ZDIUM czy Wspólnotami mieszkaniowymi.</p>
98	<p>Przydomowe ogródki, nawet w kwartałach podwórek. Inicjatywy sąsiedzkie.</p>
99	<p>Wspólne sadzenie drzew,</p>
100	<p>Mieszkańcy mogą dostawać jakieś zachęty do sadzenia swoich nasadzeń na trawnikach od strony podwórek (darmowe rośliny, albo choć świadomość, że mogą posadzić bezkosztowo). Poza tym konkursy na najpiękniej udekorowaną roślinami doniczkowymi elewację? DObrym pomysłem jest też oddawanie przestrzeni publicznej jakiejś grupie osób pod zielen.</p>
101	<p>Dbać o czystość - zwłaszcza wyprowadzający psy, na ławkach mnóstwo "szemranego towarzystwa ", butelki po piwie, pełno petów, papierów . Bywalcy w pobliskim MOPS-e. Zimą, jeżeli jest śnieg - zbocza wzgórze są niszczone przez sanki, więc na nich nie można sadzić krzewów.</p>
102	<p>W miejscach gdzie obok budynku jest kawałek nie zagospodarowanej zieleni można posadzić kilka roślin. Każdy powinien uprawiać rośliny na balkonie.</p>
103	<p>Najpierw musza uslyszec o tym, ze nikt nie bedzie ich za 'zazielenianie' przestrzeni karał/ścigał . Po wyjasnieniu tej kwestii ludzie czesto chetnie zajma sie dodatkowymi roslinami i ich biezacym utrzymaniem. Wiem, bo slysze, jak wielu o tym mowi.</p>
104	<p>Rozwijając / zakładając ogródki / skrzynie przydomowe, przedogródki przy kamienicach, blokach</p>

l.p.	Treść opinii
105	<p>Ze względu na bliskość mieszkańcy powinni angażować się w rozwój zieleni w podwórkach, wewnątrz międzyblokowych, ogrodach przydomowych. Na przykład w formie ogrodów społecznych. Powinna się też pojawić akcja edukacyjna i tym jak należy zakładać zieleni w ogrodzie tak aby zachować równowagę. W tej chwili ogrody przydomowe to głównie kostka betonowa lub granitowa, mini skalniaki z mini drzewami iglastymi. Te ogrody nigdy nie będą wyglądały jak stare willowe osiedla Wrocławia.</p>
106	<p>Obecnie jest to możliwe jedynie poprzez pisanie pism. Legalny proces sadzenia drzew jest zbyt skomplikowany dla przeciętnego mieszkańca. Dlatego większość z nich tego albo nie robi, albo wykonuje bez konsultacji ze specjalistami.</p>
107	<p>Myślę że organizacja oddolna wystarczy. Ludzie nawet sami przynieśli by swoje rośliny pod warunkiem że miasto udostępni i zaznaczy teren który jest do zagospodarowania. Ewentualnie wykona projekt i go pokaże do realizacji. Ludzie mogliby po szczególe elementy realizować</p>
108	<p>Uważam, że jeśli ktoś wyraża chęć posadzenia/posiania roślin na terenach „miejskich” (tzw miejska partyzantka albo rabaty przy blokach) powinien mieć taką możliwość bez obaw, że jak już coś wyrośnie to zostanie skoszone przez służby porządkowe</p>

l.p.	Treść opinii
109	<p>Na poziomie osiedla/dzielnicy - mieszkańcy najlepiej wiedzą, gdzie w okolicy potrzebna jest zieleń. Powinniśmy się bawić przesciganiem się w zazielenianie okolicy, usuwać beton na rzecz drzew, tworzyć np. skwery z drzewami posadzonymi z jakiejś okazji: np. niwonarodzeni, nowoposlubieni itp. Płoty powinniśmy pokrywać bluszczem/pnączem, na szerokich chodnikach robić aleje drzew, patrzeć na otaczającą nas przestrzeń miasta, koncepcyjnie - mieć szerszy plan - tak jak ten przedstawiony przez Państwa, kompleksowy. Przystanki - nie rozumiem do końca idei donic z drzewami - czy na empire jest wykucie w kostce przyprzystankowej otworu na posadzenie drzewa i uzupełnienie go ziemią, żeby takie drzewo stało się "samograjem"? Bez konieczności większych interwencji w przyszłości (konieczność konserwacji donicy, ograniczone miejsce na korzenie itp)</p>
110	<p>Kajdasza 34 - dużo pól, które mieszkańcy chcą przeznaczyć na zieleń i trzeba im w tym pomóc a sami będą zazieleniać ten teren jeśli tylko będzie zgoda :) Między Kajdasza i Smardzowską można zrobić duży park/las/skwer :)</p>
111	<p>nie wiem</p>
112	<p>Promocja tworzenia drobne zieleni wokół naszych domków, kamienic, bloków. Starszym mieszkańcom Wrocławia nie trzeba tego tłumaczyć, jeszcze niedawno widywaliśmy drobne ogródki pod oknami, balkonami, we wnętrzach podwórkowych, lecz to zanika, pojawiają się chwasty i wysoka trawa, samosiejki. Nie liczę na to, że młodzi zaczną masowo zajmować się swoją przestrzenią wokół budynków, ale może warto edukować i informować, że dzięki niewielkim nakładom wspólnoty mieszkaniowej, spółdzielni można zadbać o przestrzeń wokół własnych budynków. Nawet jeżeli jest ona własnością gminy a nie wspólnoty mieszkaniowej, by zasadzić kwiaty</p>

I.p.	Treść opinii
	i przycinać trawę nie trzeba mieć aktu własności. Uważam że nie wszyscy o tym wiedzą
113	Sadzenie drzew, skaldac własne pomysły na zagospodarowanie terenu.
114	mieszkańcy to małe robaczki. Developeperzy władze miasta mają władze
115	Dbając o nasadzenia w najbliższym otoczeniu zamieszkiwanych budynków
116	Można zgłaszać projekty zadrzewiania i tworzenia terenów zielonych za pośrednictwem WBO. Jednakże mieszkańcy nie mają wsparcia Miasta w zagospodarowaniu terenów w zasobach Skarbu Państwa, np. Wód Polskich.
117	Mieszkańcy przede wszystkim powinni mieć głos i decydować w sprawach zagospodarowania okolicy. Niestety często nie bierze się tego pod uwagę i wprowadza pewne zmiany na siłę.
118	trudno powiedzieć, chyba tylko poprzez naciski na władze miasta, które nie robią prawie nic aby sytuację zmienić. Stwarzają tylko pozory działań
119	Ja najchętniej sądziłabym drzewa wszędzie :). Nadodrze powinno się zazielenić. Rady osiedla myślę, że udźwigną temat.
120	Nie niszcząc jej.
121	Wszędzie. Poprzez akcje społeczne, właśnie na takiej 16.09 byłam na Nadodrzu, gdzie w podwórku przy Rydygiera przekopałam i wyrównałam były trawnik (odtatnio półklepisko) i na nasadziłam sadzonkami zadponsorowanymi przez miasto.
122	Samodzielne (planowane i zorganizowane) nasadzenia z funduszków np wspólnot mieszkaniowych
123	Wspólne zasadzenia, akcje szkolne w sadzeniu, charytatywne zazielenianie

I.p.	Treść opinii
124	Mogliby zgłaszać swoje nasadzenia do ZZM lub ZZM mógłby rekomendować zazielenianie przez mieszkańców poprzez stworzenie MAPY do potencjalnych nasadzeń lub ZZM mógłby delegować budżet i decyzje gdzie nasadzenia zrobić do Rady Osiedla
125	Mogą sadzić drzewa na swoich posesjach, działkach rekreacyjnych, prosić władze miejskie o zasadzenia na terenach miejskich.
126	Wprowadzeniem zieleni na podwórzach i przy kamienicach (podobnie jak w Rotterdamie) w uproszczonej formule- wspieranej przez miasto. Każdy mieszkaniec mógłby wskazywać miejsce do zazielenienia (podobnie jak obecnie wnioski o lokalizację stojaków rowerowych) do miasta i uzyskać potrzebne zgody i środki na realizację celu.

Pytanie 3.

W jaki sposób Miasto może wspierać lokalne społeczności w dbaniu o rozwój zieleni we Wrocławiu? Czy powinno się organizować akcje informacyjne albo dostarczać niezbędne narzędzia lub materiały? A może wspierać w inny sposób?

I.p.	Treść opinii
1	1. Zidentyfikować problem (na przykład oporność lokalnej społeczności na zamianę części miejsc parkingowych na nasadzenia drzew); 2. Wykazać, że "zdroworozsądkowe" podejście mieszkańców tak naprawdę jest nieprawdziwe (kontynuując przykład - miejsc parkingowych jest zawsze za mało tak długo jak są darmowe, a drzewa podnoszą wartość nieruchomości w okolicy); 3. Zaplanować we współpracy z radami osiedla wieloletni harmonogram rozwoju zieleni w okolicy (nie da się posadzić 100 tysięcy drzew w jedną kadencję władz miasta).

l.p.	Treść opinii
2	<p>W zależności od tego jaki to teren zieleni, miasto powinno wspierać w różny sposób. Np.: nieformalne ale aktywne grupy zaangażowane w sprawę lasu czy parku potrzebują czasem pomocy merytorycznej, materiałów edukacyjnych, wiedzy i wsparcia jeśli chodzi o to „jak załatwić jakąś sprawę” związaną z terenem parku czy lasu (np. mieszkańcy nie są zaznajomieni z procedurami, podziałem odpowiedzialności różnych instytucji). Miasto powinno generalnie pytać tych mieszkańców jak może ich wspierać a zainteresowani na pewno wyjaśnią potrzeby.</p> <p>W związku z tym miasto powinno oferować gotowe pytania i odpowiedzi lub uproszczone procedury na temat: gdzie i jak sadzić krzewy, zioła, jak zgłosić pomnik przyrody, jak zgłosić inne cenne drzewo, jak zorganizować spacer przyrodniczy.</p> <p>Natomiast jeśli chodzi o mniej świadomych mieszkańców, należy organizować akcje edukujące o przyrodzie, roli zieleni w mieście, ukazujące naocznie korzyści, edukujące o tym co niszczy przyrodę w mieście (metody: pikniki, spacer, dobrze zaplanowane tablice infor.).</p> <p>Miasto powinno nagłaśniać pozytywne przykłady i pomagać w sieciowaniu lokalnych grup by wymieniały się wiedzą – np. zorganizować konferencję zielonych inicjatyw.</p> <p>Miasto wraz z przyrodnikami, nauczycielami i aktywnymi grupami zainteresowanymi zielenią powinno przygotować (lub wspomóc tych, co sami przygotowują) materiały docelowo o wszystkich terenach przyrodniczych / zielonych w naszym mieście, do ściągnięcia z mapy zieleni Wrocławia lub do korzystania w formie online. Chodzi o to by takie rozmaite zajęcia (materiały tekstowe, graficzne, video, dźwiękowe) dla różnych grup wiekowych istniały docelowo dla każdego obszaru zieleni w mieście i umożliwiały</p>

l.p.	Treść opinii
	przeprowadzenie zajęć dla dzieci, młodzieży czy dorosłych oraz by istniała możliwość dodawania własnych materiałów.
3	Miasto mogłoby wspierać chętne i aktywne grupy dostarczając właśnie narzędzi i/lub materiałów. Mogłoby też dzierżawić (czy też użyczać) małe fragmenty terenu pod czyjąś wyłączną opieką, na podstawie odpowiedniej umowy. Oczywiście, opieka ta miałaby polegać na posadzeniu roślin i dbaniu o nie.
4	Powinno namawiać do tworzenia zielonych ścian na budynkach, sadzenia drzew na prywatnych terenach, wspierać informacyjnie, materialnie i finansowo np. przez obniżanie podatków od gruntów.
5	Miasto może stworzyć program wsparcia finansowego dla wspólnot mieszkaniowych które chcą zainwestować w nowe nasadzenia i utrzymanie zieleni na swoich podwórka.
6	Tak, dodatkowo ulgi podatkowe - jeszcze szerzej niż to co jest obecnie przy zielonych dachach - ludzie o tym nie wiedza, dofinansowania do zakładania ogrodów pionowych, informacje jak to zrobić, może nawet szkolenia (też nagrane, żeby później można było się doszkolic, a nie tak jak w przypadku WBO - szkolenie dla liderów 8 miejsc...)
7	Miasto przede wszystkim powinno zrewidować swój stosunek do deweloperów - nie wydawać pozwoleń na nowe inwestycje bez zapewnienia na terenie inwestycji zieleni, i to nie w postaci donic z rachitycznymi drzewkami, ale rzetelnych zieleńców. Przeróżającym negatywnym przykładem jest nowa zabudowa Nowy Targ (budynek na miejscu Navigi) - betonowa w stanie czystym. Oczywiście miasto powinno wspierać w każdy możliwy sposób akcje mające na celu rozwój zieleni.

I.p.	Treść opinii
8	Fajnie bylo by wiedziec co ja mam prawo zrobic w tym zakresie. Jako amator bonsai troche sie znam na drzewach, zieleni itp, pytanie gdzie moze jakos podzialac a gdzie dostanie mandat za wandalizm ;)
9	Dobrym narzędziem do informowania mieszkańców i dystrybucji środków mogą być Rady Osiedli. Niezłym pomysłem są też konkursy/ głosowania online na wzór akcji z zielenią na osiedlach (głosowanie).
10	Akcje informacyjne są na pewno dobrym pomysłem. Być może warto np. na każdym osiedlu przeznaczyć jakiś nieduży fragment terenu (np. zdegradowanego w wyniku parkowania na nim pojazdów) na rzecz lokalnej RO i zainteresowanych mieszkańców oraz przeprowadzić konkurs/rywalizację osiedlu na najciekawsze zagospodarowanie takiego terenu.
11	Akcje informacyjne, spotkania w terenie, kontakt bezpośredni oraz pomoc przy oddolnych inicjatywach.
12	Organizować eventy związane z ekologią, sadzeniem drzew.. etc
13	Organizacją wspólnych nasadzeń. Nie przeznaczanie pod zabudowę istniejących enklaw zieleni
14	Dostarczać narzędzia lub zachęcać do pomocy przy wspólnej pielęgnacji
15	Wydawać odpowiednie zarządzenia i organizowanie inicjatyw społecznych, np: „ idziesz na spacer, weź torbę i przynieś śmiecie do śmietnika” , nawet jedna plastikowa butelkę.
16	Miasto obowiązkowo powinno być zaangażowane w takie działania, przez organizowanie akcji informacyjnych, upraszczanie procedur związanych z udostępnieniem terenów pod nasadzenia drzew czy tworzenie rabat. Udostępnienie środków finansowych na zakup

I.p.	Treść opinii
	sadzonek, przez organizatorów takich działań, co znacząco obniżyło by koszty, zwiększając tym samym liczbę zakupionych roślin.
17	Sadzić drzewa, nie wycinać. Aranżować nową zielen. Nie zrzucać takich ważnych rzeczy na lokalne społeczności.
18	<p>Gmina Wrocław powinna przewidzieć wielokrotnie większe środki finansowe na zazielenianie miasta, dbać o bioróżnorodność, zwiększyć powierzchnię zieloną w mieście. Istniejące zielone trendy powinny nimi pozostać.</p> <p>Gmina powinna korzystać z wiedzy specjalistów, nieformalnych grup mediów społecznościowych.</p> <p>Należy organizować akcje informacyjne, dostarczać niezbędne narzędzia i materiały dla akcji, w których uczestniczą mieszkańcy.</p>
19	Wiedza, kto odpowiada za dany teren (jasna informacja z kim się kontaktować), w przypadku pojawienia się inicjatyw inwestycji ze strony mieszkanców - dostarczanie materiałów dotyczących warunków i wymagań odnośnie wskazanych typów i gatunków roślin, dostarczanie roślin po uzgodnieniu.
20	Akcje promocyjne to za mało, potrzeba realnych budżetów
21	Miasto powinno egzekwować kary wobec niszczenia zieleńców, śmiecenia w parkach, edukować mieszkańców, że zielen to nasze dobro wspólne
22	Miasto powinno dostarczać narzędzia oraz miejsca do zazieleniania mieszkańcom i radom osiedli. Wyznaczenie miejsc gdzie możliwe będzie sadzenie drzew bez kolizji z sieciami podziemnymi leży w interesie miasta i mieszkańców.
23	Miasto powinno dostarczać niezbędne narzędzia o materiały, ale także konsultować proces zazieleniania

I.p.	Treść opinii
24	Každy sposób zwiększenia zieleni jest dobry! Na pewno fachowe doradztwo - co sadzić od strony północnej, jakie krzewy są właściwe na małej przestrzeni...Może dostarczać ziemię do nasadzeń.
25	Upraszczając formułę zgłaszania wprowadzenia zieleni np. w podwórzu czy chodniku oraz przekazując środki na tego typu lokalne inicjatywy. Wzorem wniosków o stawianie stojaków rowerowych mieszkańiec miałby wskazać lokalizację i zamierzenie, a cały proces opiniowania w jednostkach miejskich byłby po stronie miasta.
26	Dofinansowanie grupy mieszkańców mających pomysł na zazielenienie terenu miejskiego w okolicy to dobry pomysł. Zarząd zieleni miejskiej być może jest w stanie wypożyczyć sprzęt na taką akcję. Jednak nie można w całości przerzucać obowiązków na mieszkańców. Co innego gdy sami wyjdą z inicjatywą.
27	Jest kłopot z uzyskaniem porządných worków na odpady zielone, regularnym postawieniem kontenerów na czas ogródkowych prac. Może konkursy na najładniejszy/ zadbany ogródek? Dofinansowanie do ogrodzeń? Opracowanie jednolitego ich projektu na wzór niegdyś niemieckich? Likwidacja samowolek w postaci wiat samochodowych w miejscu ogródków?
28	Narzędzia i materiały na dzień sadzenia drzew / krzewów razem z Radą Osiedla. Moga być dostarczone ekologicznie, np na rowerach cargo.
29	Na dużych osiedlach mieszkaniowych wyznaczać tereny pod zieleń (nowe drzewa, pnącza, żywopłoty itd.), którymi będą się opiekować mieszkańcy. Stworzyć lokalne wypożyczalnie narzędzi i materiałów. Współpracować z firmami ogrodniczymi. Organizować miejskie

I.p.	Treść opinii
	konkursy na ciekawe rozwiązania (balkon, trawnik, ogródek przyszkolny).
30	[Opinia usunięta ze względu na znamiona mowy nienawiści – red.]
31	Dostarczać sadzonki drzew, "bomby kwiatowe" – a najlepiej urządzać wymiany za elektrograty i baterie.
32	Powinno się prowadzić akcje informacyjne dot. oddziaływania zieleni i na mieszkańców i cały ekosystem. Fajne też są akcje wymiany elektrośmieci na sadzonki.
33	Więcej akcji dla osiedli z dostarczaniem narzędzi, wsparciem; może wspólne działanie osiedli z ZZM? - który wskaże, jak właściwie sadzić rośliny oraz gdzie na danym terenie/osiedlu i jakie gatunki.
34	Organizować akcje informacyjne i promujące zieleń. Przedewszystkim akcje edukacyjne by mieszkańcy na swoich posesjach nie wycinali dużych drzew.
35	Akcje informacyjne w takich lokalnych sieciach osiedlowych (szkoły, przychodnie, jakieś budynki kulturalno-oświatowe), wspierać potencjalnych liderów, akcje informacyjne skierowane też do radnych osiedlowych
36	Myślę, że powinno być to podzielone bardziej na dzielnice i powinno być zorganizowane w formie np. pikników. Atrakcje w postaci warsztatów dla najmłodszych (owady i zwierzęta żyjące w miastach) plus możliwość zasadzenia np. Łąki kwietnej. Moim zdaniem we Wrocławiu brakuje łąk kwietnych i zielonych torowisk.
37	Materiały edukacyjne

I.p.	Treść opinii
38	Zgadzam się, że akcje informacyjne i dostarczanie narzędzi i materiałów jest niezbędne do wspierania społeczności w dbaniu o rozwój zieleni we Wrocławiu. Jest to ważne, ponieważ dzięki temu mieszkańcy mają szansę nauczyć się sami dobrych praktyk, na których temat nie ma obecnie zbyt dużo materiałów/źródeł, bądź istnieje tylko w wąskiej grupie ludzi zainteresowanych bezpośrednio ekologią/zielenią. Myślę, że równie istotne jest analogowe informowanie mieszkańców o dostępnych aktywnościach, by ludzie niekorzystający z telefonów/z internetu także mieli szansę z nich skorzystać.
39	Tak, powinno się organizować akcje i formacyjne. Do tego można też organizować, cyklicznie akcje ze sprzątaniem takich miejsc bądź akcją z sadzeniem drzew angażując np szkoły czy przedszkola.
40	Dni zielonych osiedli gdzie można zasadzić sadzonkę albo dowiedzieć się jak zaaranżować swój ogródek
41	Organizować szkolenia, akcje z ogrodnikami
42	Edukując, edukując, edukując. I wspierając formalnie i prawnie oddolne inicjatywy i postulaty tych już wyedukowanych.
43	Tak - akcje informacyjne - Banery informacyjne, biuletyny dostarczane do skrzynki

l.p.	Treść opinii
44	<ul style="list-style-type: none">• Założyć "bank sadzonek",• Wspierać materialnie tworzenie ogrodów społecznych (np. poprzez sadzonki z banku powyżej, kompostowniki, beczki na deszczówkę).• Zagwarantować dzierżawcom, chcącym zakładać ogrody społeczne, że umowa dzierżawy nie zostanie wypowiedziana w trybie natychmiastowym w czasie trwania okresu wegetacyjnego roślin- teraz umowa dzierżawy może być wypowiedziana z dnia na dzień, tylko dlatego, że znajdzie się chętny na zakup dzierżawionego gruntu co w praktyce może skutkować stratą kosztów poniesionych na założenie ogrodu, przed możliwością zebrania plonów- jest to jeden z punktów blokujących mieszkańców przed ponoszeniem kosztu założenia ogrodów społecznych i dzierżawieniem od miasta gruntów w tym celu.
45	Powinno się przede wszystkim stworzyć taką możliwość i szeroko o tym informować.
46	powinno się organizować akcje informacyjne i dostarczać niezbędne narzędzia lub materiały. W organizacji akcji informacyjnych powinny brać udział lokalni aktywiści, rady osiedli, nie zaś pseudoeksperci z akcji miasto, tumw itp.
47	Miasto powinno konsultować z mieszkańcami sposób pielęgnacji zieleńców a już na pewno rozmawiać o tym ze specjalistami a jest ich wśród mieszkańców wielu. Ponadto z uwagi na trudności w przyjmowaniu się nowych nasadzeń zwłaszcza drzew należy rozważyć możliwość sadzenia drzew przez

l.p.	Treść opinii
	samyh mieszkańców zamiast przez firmy które robią to niedbale z uwagi na kryterium ceny.
48	Powinny istnieć jasne procedury np. Jak wydzierżawić teren na przedogródek, jak uzyskać zgodę na rozebranie bruku na nowe nasadzenia lub zagospodarowanie fragmentu podwórka. Po opracowaniu tego typu procedur powinna być przeprowadzona akcja informacyjna.
49	Wg mnie najważniejsze są informacje od miasta w zakresie co i gdzie można zrobić i rzetelna platforma do zgłaszania pomysłów.
50	Konsultować projekty i wybierać lepsze jakościowo rozwiązania aby nie było takich sytuacji jak z Grow Green na Daszyńskiego. Podesty i kwetniki są zniszczone jakby miały 15 lat.
51	tak, miasto mogłoby udostępniać więcej dużych sadzonek dla mieszkańców w zamian za elektrośmieci i makulaturę i zamontować punkty z wodą , gdzie można pobrać wodę do podlewania . Ludzie chcą podlewać jak widzą usychające drzewko, ale nikt przecież nie będzie targał wody samochodem
52	Miasto powinno przede wszystkim na nowych inwestycjach prowadzonych przez miejskie spółki dbać o wysokie standardy nasadzenia i utrzymania zieleni. Wytyczać wzorce.
53	Przekazanie funduszy wspólnocie na zazielenienie podwórek to pierwszy krok. Drugim powinno być zachęcanie do odbetonowania swoich podwórek - skucie betonu a w zamian za to zasadzenie krzewów. Ważne są też akcje edukacyjne - np. że zielone ściany są korzystne z wielu powodów (wyciągają wilgoć z budynków, ochładzają je w upalne lata itp.) To wszystko jednak nie przyniesie żadnych efektów, jeśli SM nadal ignorować będzie rozjeżdżanie każdego skrawka zieleni w tym

I.p.	Treść opinii
	mieście przez kierowców a miasto nie będzie odpowiadać na skargi mieszkańców i ich wnioski o uniemożliwienie takich bezczelnych zachowań.
54	Odkupywać/ brać pod zarząd tereny Skarbu Państwa i przeznaczać je na zieleń. Dogadać się z wodami polskimi w zakresie przystosowania ich terenów tak aby służyły mieszkańcom (kosze na śmieci, odbiór odpadów i pilnowanie porządku).
55	Przed wszystkim miasto powinno kontrolować wszelkie inwestycje deweloperskie, nie wydawać w ciemno zgody na wycinki drzew, a wręcz przeciwnie UM Wrocławia - Wydział Środowiska i Rolnictwa powinien premiować deweloperów, którzy zostawiają na swojej działce jak najwięcej starych drzew. Nasadzenia kompensacyjne powinny obejmować bliską okolicę inwestycji i dotyczyć przybliżonego wieku drzew wyciętych (czyli stary dąb za duży dąb, klon za klon itp.) Miasto powinno również zakupić urządzenie do przesadzania starych drzew i udostępniać potrzebującym/deweloperom/budowlańcom.
56	Spotkania ze wspólnotami mieszkaniowymi, organizacja dni w których wspólnie z miastem mieszkańcy dbają o swoje podwórka, zachęcanie (również poprzez planowanie przestrzenne) do zwiększania ilości miejsc zielonych
57	Miasto powinno się zazielenić z inicjatywy osób odpowiedzialnych za planowanie przestrzeni. Myślę, że mieszkaniec nie może tak po prostu posadzić drzewa na wybrukowanym chodniku.
58	Akcje informacyjne, tablice informacyjne, angażowanie mieszkańców we wspólne tworzenie terenów zielonych

I.p.	Treść opinii
59	Zaopatrzenie i edukacja są najważniejsze. Aktywizować lokalne społeczności przez głosowania na wybór terenów do zazielenienia Rozmowa z przedstawicielami Jasna i dostępna informacja o planach miasta w tym temacie
60	dostarczać rośliny i sprzęty, organizować eventy
61	Należy organizować na każdym z osiedli spotkania mieszkańców z ekspertami, w tym koniecznie z przyrodnikami (zoologami, botanikami) - tak, żeby działać zgodnie z zasadami z rozdziału 6 szkicu planu zazieleniania, zwłaszcza z punktami: "1. Nie szkodzić. 2. Rozpoznać i ocenić. 3. Chronić środowisko, klimat i krajobraz."
62	Planować nowe plany miejscowe z uwzględnieniem terenów zielonych... Na istniejących terenach myślę, że potrzebne są zmiany odgórne, miasto->spółdzielnia->mieszkańcy
63	Dostarczać narzędzia i materiały + wsparcie informacyjne przy wydawce, będzie na plus. Można by zorganizować taką akcję na jedną dzielnicę. Dzieci ze szkół mogłyby sadzić rośliny i krzewy w miejscach wskazanych przez miasto.

I.p.	Treść opinii
64	<ol style="list-style-type: none">1. dostarczyć możliwość zgłaszania niszczenia/zaśmiecania zieleni - np na Czochrańskiego brak jest bieżących reakcji straży miejskiej na parkowanie aut na zielonym poboczu na zakazie - trawnik został zniszczony bo jest permamentnie zastawiony przez auta i na nic zdają się pisma zarządcy, zgłoszenia przez uprzejmiedonosze oraz krajową mapę zagrożeń2. Dojść do porozumienia z wodami polskimi tak aby tereny np przy kanale miejskim na Kleczkowie mogły służyć mieszkańcom oraz by pojawiła się tam odpowiednia infrastruktura jak pojemniki na śmieci odpowiednie do ilości osób ten teren odwiedzających3. Dojść do porozumienia z osobami odpowiedzialnymi za grunty Skarbu Państwa, co do przekształcenia niezagospodarowanych terenów w parki w miejscach gdzie dostęp do parków jest utrudniony np na Kleczkowie czyli osiedlu bez ani jednego parku, park można by utworzyć na terenach między ul. Browarną a Kanałem miejskim których właścicielem jest skarb Państwa a które obecnie są nieużytkiem.
65	Powinno dostarczać nasiona/materiał roślinny i udostępniać teren pod zielone inicjatywy

l.p.	Treść opinii
66	<p>Koordinacja i zapewnianie materiałów</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="368 376 1302 521">1. Poproszenie studentów arch.krajobrazu o wykonanie w ramach zajęć projektów zagosp.roślinnego wybranych obszarów<li data-bbox="368 546 1393 636">2. Ogłoszenie na osiedlowych grupach Facebookowych naboru ochotników do wykonania nasadzeń<li data-bbox="368 660 1366 705">3. Zapewnienie osoby zarządzającej i kierującej nasadzeniami<li data-bbox="368 730 1382 869">4. Dokumentacja efektów, pochwalenie się nimi w mediach społecznościowych i przekazanie studentom do poszerzenia portfolio
67	<p>Miasto może postawić więcej koszy na śmieci (jak w pyt.2) Miasto powinno zostawiać więcej przestrzeni na zieleń na nowych osiedlach. Albo zobowiązywać deweloperów do zagospodarowania przestrzeni na zieleń. Co mogą zrobić mieszkańcy kiedy każdy cm nowego osiedla jest już zalany betonem. Akcje informacyjne, sprzątanie świata takie Akcje zawsze mają powodzenie wśród lokalnej społeczności</p>
68	<p>Informacja, informacja,informacja. Spotkania ze specjalistami przyrody.</p>
69	<p>Wydaje mi się, że akcje z rozdawaniem nasion i dokładnym opisem jak wysiać i co zrobić mogłyby podziałać. Tak samo rozdawanie sadzonek drzew i krzewów, nie pamiętam w której miejscowości ale prezydent/burmistrz coś takiego zrobił i akcja cieszyła się ogromnym uznaniem, tym bardziej, że do łask wracają "stare" odmiany krzewów jak rokitnik czy aronia. Sama akcja informacyjna nie pomoże, wszyscy dookoła gadają i ludzie są na to odporni, myślę, że jak ktoś pokaże inicjatywę i "poprowadzi" to będzie to skuteczniejsze.</p>

I.p.	Treść opinii
70	Na pewno udostępniając profesjonalnych konsultantów.
71	Miasto powinno przede wszystkim pozostawić przestrzeń niezbędną do realizacji zielonych inicjatyw (przykładowo teren po V LO na Gajowicach). Akcje pozorne, informacyjne, edukacyjne mają zdecydowanie mniejsze znaczenie.
72	Akcje informacyjne dla mieszkańców, warsztaty, wsparcie merytoryczne oraz materiałowe. Modernizacje i remonty powinny uwzględniać istniejącą zielenią, stare drzewa oraz planować nowe nasadzenia w każdym możliwym miejscu uwzględniając różnorodność biologiczną oraz małą retencję,
73	Miasto nie powinno płacić za wycinki drzew w mieście, Miasto powinno walczyć o każde nawet najmniejsze drzewo, są one źródłem tlenu. Rozpocznijcie kampanie sadzenia drzew. Stwórzcie aleje drzew z których każde drzewo będzie miało patronata np. zasłużona osoba miasta, niech te drzewa staną się naszą chlubą i skarbem. Miasto powinno stać starznikiem ekologii. Wybudować miejsc, gdzie ludzie mogą za darmo wlewać dobrą wodę do swoich butelek. Zakazać plastiku, wszędzie powinno być więcej koszy na śmieci. Zainwestujcie w karanie ludzi, którzy śmieca, niszczy środowisko lub krzywdzą zwierzęta.

l.p.	Treść opinii
74	<p>Pierwszą palącą potrzebą jest edukacja. Wielu mieszkańców chce przeciwdziałać zmianom klimatu i lepiej zadbać o środowisko wokół siebie, ale brakuje im wiedzy. Wciąż pokutuje nadmierne przywiązanie do porządkowania, koszenia i niepotrzebnego zagospodarowywania spontanicznej zieleni. Przerazająca jest pogarda dla rodzimej roślinności uważanej za chwasty. Zamiast tego, co jest charakterystyczne dla naszych siedlisk, wolimy sadzić obce gatunkowo, ale atrakcyjne wizualnie rośliny, czym niszczymy całą faunę zależną od rodzimych gatunków. Zatem najpierw rzetelna wiedza, potem wspieranie inicjatyw. Dla mnie jedną z bardziej nietrafionych akcji jest "Wrośnij we Wrocław". Z przykrością patrzę, jak dedykowane danemu dziecku drzewo zamiera, bo gatunek został źle dobrany do siedliska. Myślę, że o wiele cenniejszym byłoby adoptowanie silnych siewek rodzimych roślin, niż sadzenie drzewek, które usychają, stanowiąc tym jak najgorszą wróżbę dla dziecka, któremu miało być poświęcone.</p>
75	Powinno dostarczać narzędzia i materiały
76	Ekosystem powinien dysponować większymi zasobami pracowników, aby częściej sprzątać przyuliczne tereny zielone, które często służą za śmietnik. W szczególności chodzi tu o tereny dalej od centrum.
77	Warto informować o gatunkach inwazyjnych lub szkodliwych, takich jak tuje, aby zwiększyć świadomość osób, które wybierają zieleni do swoich ogrodów. Być może podpowiedź, co, jak i gdzie można nasadzać w przestrzeni miejskiej
78	uelastycznic przepisy dotyczace zakladania ogrodow i wykluczyc istniejace ogrody spod planow zabudowy

I.p.	Treść opinii
79	Na pewno plakaty o naborze projektów, strony na FB czy IG
80	Wielopoziomowo: edukacja, dostarczanie narzędzi. Może również poprzez sztuki w przestrzeni publicznej
81	wspierać finansowo i proponując śródmiejskie tereny do zagospodarowania, edukując o konieczności zieleni z powodów żywieniowych i klimatycznych
82	Tak wsparcie i współpraca z miastem są bardzo ważne w zazielenianiu miasta.
83	Miasto powinno przede wszystkim organizować akcje edukacyjne, akcje wspólnego obsadzania, sprzątnięcia terenów zielonych. Dostarczać plany i materiały, koordynować działania.
84	Miasto powinno organizować eventy i bezpłatne warsztaty edukacyjne dla mieszkańców we Wrocławiu. Wydarzenia powinny się odbywać na każdym osiedlu, a nie wybranych losowo osiedlach wrocławskich. Na wydarzenia powinni być zapraszani eksperci, przyrodnicy, urzędnicy odpowiedzialni za decyzje związane z planowaniem zieleni. Rozwój zazieleniania powinien być budowany razem z mieszkańcami, a nie pojedynczymi przedstawicielami rad osiedli. Głosem osiedla powinien być każdy mieszkaniec, który zamieszkuje dane osiedle. Ważne, aby konsultacje społeczne były prowadzone bezpośrednio na osiedlu podczas pikników, eventów, a nie poprzez wymianę pism z radami osiedli (Przykład Rady Osiedla Kuźniki i ochrony kuźnickiej łąki- brak jakiegokolwiek dialogu, niesłuchanie głosu mieszkańców, decydowanie w swoim gronie o przyszłości zieleni na Kuźnikach). Konsultacje powinny odbywać się

l.p.	Treść opinii
	także w ogólnodostępnej formie elektronicznej dla mieszkańców, którzy nie mogą uczestniczyć w eventach osiedlowych.
85	byłoby świetnie gdybysmy otrzymywali wsparcie : wszelkie formy wsparcia w naszej walce z betonoza na podwórku będą in plus
86	Potrzebna jest dobra dwustronna komunikacja między Miastem, a mieszkańcami. Tam gdzie społeczność lokalna jest zintegrowana i dobrze zorganizowana Miasto powinno ograniczyć się do wspierania oddolnych inicjatyw, a w miejscach gdzie lokalne społeczności są słabsze włączać się w roli inicjatora, edukatora, organizatora wraz z dostarczaniem niezbędnych narzędzi i materiałów - np. nasion kwiatów.
87	Edukacja i przykład
88	Prowadzić rzetelne konsultacje społeczne, zapraszać fachowców i aktywistów do zarządzania zielenią, edukować urzędników.
89	Miasto powinno nagłaśniać ! nadal mało ludzi wie, że ma wpływ na otoczenie. Miasto odgórnie powinno o tym informować i zachęcać rady osiedli do włączenia się w ten proces. Materiały są również niezbędne, na tym etapie. Wspierać poprzez edukację !
90	dostarczać niezbędne narzędzia, materiały, tworzyć na wyraźny wniosek mieszkańców projekty.
91	Miasto powinno prowadzić szeroko zakrojone działania edukacyjne (dobry przykład - spoty w MPK na temat łąk kwietnych i niegrabienia liści) Kompostowniki i zbiorniki na wodę powinny być dostępne dla każdego chętnego. Dobrze też wyposażać blokowiska w zbiorniki na

I.p.	Treść opinii
	wodę pod rynny, które ułatwią prowadzenie ogrodów i oddawać do dyspozycji zamykane schowki na narzędzia ogrodnicze
92	Przekazywać większe środki, stworzyć niezależne jednostki lokalne składające się z działaczy i ekspertów ekologicznych, stworzyć uchwały ekologiczne stawiające przyrodę jako skarb miasta
93	Akcje promocyjne np. uświadamiające jak chłodzą drzewa, jaki jest koszt zasadzenia 10-letniego platanu i ile tracimy wyninając każde drzewo.
94	Sadzić, sadzić i jeszcze raz sadzić
95	Miasto może wyznaczać tereny do zazieleniania i pomóc je stworzyć - na przykład do założenia przedogórków w kamienicznych podwórkach, często potrzebna jest wymiana ziemi, na podwórkach, które nigdy nie były remontowane potrzebne są całościowe remonty, żeby uporządkować przestrzeń i wyznaczyć miejsca zielone, o które mogliby dbać mieszkańcy.
96	Tj odp na pyt 2. Oraz... Może dofinansowanie do ogrodnika? Albo jakieś zniżki za dostateczną ilość zieleni na osiedlu? Albo darmowe sadzonki krzewów/drzew?
97	Nie tylko dostarczać narzędzia, ale i o koszenie, sprzątanie (niestety żyjemy w takim kraju gdzie pomimo śmietników niektórzy ludzie nie potrafią po sobie sprzątać).
98	Efektywna promocja, system punktowy, konkursy, wydawanie sprzętu do pielęgnacji, wspieranie lokalnych stowarzyszeń, prosty nie

l.p.	Treść opinii
	biurokratyczny program zgłaszania miejsc do zazielenienia z przejrzystym interaktywnym formularzem zgłoszeniowym
99	TAK, Mieszkańcy w ramach integracji sąsiedzkiej mogą zaoferować swój czas i prace, a miasto mogłoby dostarczać narzędzia i rośliny ziemie itp.
100	Miasto powinno informować mieszkańców o możliwościach zazieleniania i powinno dawać narzędzia i materiały mieszkańcom chcącym tworzyć nowe miejsca zielone.
101	Miasto finansuje nasadzenia. To priorytet.
102	Tak, to jest bardzo pomocne. Na ogół w akcjach sąsiedzkich brakuje narzędzi i ziemi.
103	Przede wszystkim konsekwencja w karaniu niszczących, zaśmiecających. Karą sprzątanie tego terenu
104	Dać możliwość zgłaszania do Rad Osiedla nasadzeń i za ich rekomendacjami pozwolić zmieniać otoczenie.
105	Mniej sztywnych formalności a więcej pozytywnego nastawienia i zwykłego entuzjazmu dla zieleni. Za przykładem wielu zielonych krajów miasta i zarządy gmin mogą przygotować np zestawy roślin które najlepiej dają sobie radę w określonych miejscach/warunkach= są łatwe w uprawie. Bez rozpisywania na paragrafy i długie rozprawy ale po prostu krótkie informacje. Pomoc w dofinansowaniu i n.p. pomoc w usuwaniu płytek chodnikowych też byłaby bardzo pomocna. Proszę sobie zajrzeć i za pomocą google przetłumaczyć stronę gminy miasta Amsterdam . Naprawdę dużo możemy się od nich nauczyć:

I.p.	Treść opinii
106	<p>Zieleń przydomowa</p> <p>Może zapewniać kompost miejski wraz z transportem, jeśli większe ilości są potrzebne np do założenia rabaty wzniesionej.</p> <p>Idealnie jakby mógł wspierać w zakresie materiałów do konstruowania rabat.</p> <p>Np deski w dobrym stanie wysegregowane do ponownego użycia w Pszok do docięcia i samodzielnego skrecaenia przez mieszkańców.</p> <p>Drzewa i krzewy - nasadzenia</p> <p>Miasto może wskazać miejsce i zapewnić roślinę do nasadzenia wygodnie ze swoim planem.</p> <p>Miasto mogło by zapewnić działkę do tworzenia ogrodów społecznych na wrocławskich osiedlach.</p> <p>Proponuję ogródki szkolne jako program znacznie poszerzyć lub promować wśród szkół samoorganizację</p>
107	<p>Pomoc może koncentrować się na edukacji. Ewentualnie możliwości udostępnienia roślin po wcześniejszym zaakceptowaniu proponowanych rozwiązań. . Ale najważniejsza rola miasta jest edukacja oraz promowanie rozwiązań które zwiększają bioróżnorodność.</p>
108	<p>Miasto powinno w kompleksowy sposób podchodzić do sadzenia zieleni na danym osiedlu/osiedlach. Bez spójnej wizji mogą zostać zasadzone gatunki, które nie będą koegzystować lub co gorsza - dane kwartały mogą zostać pozbawione zieleni wysokiej.</p> <p>Zielone ściany na budynkach ładnie wyglądają - ale nie zastąpią kasztanów czy dębów.</p>

l.p.	Treść opinii
109	<p>Na pewno pomógł by plan jak odpowiedziałem w poprzednim pytaniu. Wszystko dużo lepiej wygląda jeśli jest przemyślane globalnie i skomponowane bo nie wszyscy mają wyobraźnię i Gust. Często narzędzia ludzie mają ale ci co w blokach mieszkają bez Ogródków Działkowych to pewnie nie więc potrzebowaliby pomocy w postaci narzędzi. Rośliny jeśli miasto by dostarczyło też byłoby fajnie.</p>
110	<p>W mojej opinii miasto w ramach dzielnic powinno organizować imprezy lokalne polegające na wspólnym sadzeniu roślin (wówczas materiały i rośliny po stronie miasta) a potem zachęcać mieszkańców do pielęgnacji „ich nasadzeń” (zachęcać, ale nie polegać na mieszkańcach do konca).</p>
111	<p>Uważam, że powinno się stworzyć serwis informacyjny dotyczący tylko i wyłącznie temu tematowi - z sugestiami dobrych praktyk, ze zdjęciami realizacji, zaproszeniami na konsultacje na poszczególnych osiedlach, z informacjami/inspiracjami z innych państw (tu znowu wspomnę o Słowenii, która zazieleniła się w ekstremalnie mądry sposób, bo zieleń nie jest w stolicy tylko ozdobą otoczenia, a dosłownie jego częścią), miasto powinno przekazywać budżety dzielnicom/osiedlom, a one po konsultacjach w swoich mikro-regionach powinny potem przed przystąpieniem do realizacji, konsultować się również z Wami, żeby tę koncepcję były spójne z ogólnym planem i założeniami. miasto powinno organizować jakieś konkursy na koncepcję zazielenienia miasta, żeby aktywizować ludzi. Moze miasto mogłoby opłacić obecność na takim spotkaniu miniregionu dzielnicy doradcy, który mógłby opiniować na bieżąco pomysły mieszkańców, żeby oni mieli też od razu obraz tego, jak dobre są ich pomysły i dlaczego niektóre są niezrealizowane albo co</p>

I.p.	Treść opinii
	w zamian jest lepszą ideą - żeby nie zostawiać ludzi z poczuciem, że przekazali swoje dobre pomysły, a potem nie wiedzą dlaczego finalnie powstało coś zupełnie innego itp
112	Dostarczać materiały i wyrażać zgodę na tworzenie parków lasów a nie tylko na nową deweloperkę (szczególnie Jagodno i Klin Wrocławski)/ park na Kajdasza
113	Odpowiednia reklama, ulotki, zachęcanie o dbanie i czystość poprzez wrzucanie do skrzynek np ulotek, rzeczywiście rewitalizowac skwery i podwórka tu Słowiańska Caritas!
114	Tak, szczególnie jeżeli chodzi o przestrzeń wokół naszych domostw. Myśle ze dobrym pomysłem na wsparcie jest tworzenie przez miasto wydzielonej przestrzeni przy budynkach mieszkalnych, zabezpieczonej, szczególnie przed parkowaniem samochodów oraz nakłanianie mieszkańców do nasadzeń oraz dbania o zielen
115	Dostarczanie narzędzi i materiałów jest najlepszym sposobem.
116	rynek cały zavalony samochodami. A dzięki popytowi na klatki w blokach miasto z betonu rośnie i rośnie i....
117	Angażować mieszkańców w akcje
118	Miasto powinno zdecydowanie bardziej zaangażować się w projekty zazielenienia na terenach np. Wód Polskich, tak ważne ze względu na usytuowanie Wrocławia. Powinno być stroną wniosków kierowanych do Wód Polskich razem z mieszkańcami lub na ich wniosek. Akcje informacyjne są również potrzebne, strona miasta Wrocławia jest dobrym miejscem.
119	Akcje informacyjne są potrzebne, ale i wszelkiego rodzaju ankiety i współpraca ze wspólnotami tak, aby mieszkańcy czuli, że naprawdę mogą decydować.

I.p.	Treść opinii
120	<p>Miasto powinno skutecznie pozyskać/kupić grunty pod tereny zielone.</p> <p>Miasto składało obietnice co do Zielonego Klina Południa, nie wywiązało się bo nie posiada gruntów na których miał powstać. Skoro nie może pozyskać gruntów nieodpłatnie, to powinno zrealizować obietnicę wykupując ten teren. Nie rozumiem jak miasto mogło obiecywać park nie mając gruntów. Obecnie każdy deweloper na Jagodnie, reklamuje swoje inwestycje bliskością parku, który powstanie, wszystko przez obietnice miasta, obietnice bez pokrycia. Zasłanianie się niechęcią urzędników, złymi przepisami itp. jest całkowicie nie na miejscu, bo miasto powinno znać przepisy, zanim obietnice złoży</p>
121	Informować i sadzić tak jak to ma miejsce w akcji wrosnijwwroclae
122	Wspierać finansowo, zamiast np. marnować pieniądze na drużynę piłkarską.
123	<p>Oczywiście, że może poprzez:</p> <p>Organizacje CYKLICZNYCH akcji i dostarczanie materiału botanicznego. Akcje informacyjne bez akcji bezpośrednich to ulotki wrzucone do kosza.</p>

Pytanie 4.

Ważnym elementem Planu zazieleniania jest edukacja przyrodnicza i działania promocyjne. Jak według Ciebie należy realizować tego typu zadania? Możesz podać przykłady takich działań?

l.p.	Treść opinii
1	<p>Nie widzę sensu działalności promocyjnej czy edukacyjnej organizowanej per se przez Urząd Miejski. Wszelkie takie aktywności dużo skuteczniej wychodzą, gdy są organizowane przez organizacje oddolne (na przykład inicjatywa Park Mieszczkański). W sposób zinsytucjonalizowany widziałbym ewentualnie edukację przyrodniczą na etapie wczesnoszkolnym - znane od wielu lat akcje sprzątania śmieci dla dzieci, lekcje plenerowe itp.</p>
2	<p>W zależności od tego jaki to teren zieleni, miasto powinno wspierać w różny sposób. Np.: nieformalne ale aktywne grupy zaangażowane w sprawę lasu czy parku potrzebują czasem pomocy merytorycznej, materiałów edukacyjnych, wiedzy i wsparcia jeśli chodzi o „jak załatwić jakąś sprawę” związaną z terenem parku czy lasu (np. mieszkańcy nie są zaznajomieni z procedurami, podziałem odpowiedzialności różnych instytucji). Miasto powinno generalnie pytać tych mieszkańców jak może ich wspierać a zainteresowani na pewno wyjaśnią potrzeby.</p> <p>W związku z tym miasto powinno oferować gotowe pytania i odpowiedzi lub uproszczone procedury na temat: gdzie i jak sadzić krzewy, zioła, jak zgłosić pomnik przyrody, jak zgłosić inne cenne drzewo, jak zorganizować spacer przyrodniczy.</p> <p>Natomiast jeśli chodzi o mniej świadomych mieszkańców, należy organizować akcje edukujące o przyrodzie, roli zieleni w mieście, ukazujące naocznie korzyści, edukujące o tym co niszczy przyrodę w mieście (metody: pikniki, spacer, dobrze zaplanowane tablice infor.).</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>Miasto powinno nagłaśniać pozytywne przykłady i pomagać w sieciowaniu lokalnych grup by wymieniały się wiedzą – np. zorganizować konferencję zielonych inicjatyw.</p> <p>Miasto wraz z przyrodnikami, nauczycielami i aktywnymi grupami zainteresowanymi zielenią powinno przygotować (lub wspomóc tych, co sami przygotowują) materiały docelowo o wszystkich terenach przyrodniczych / zielonych w naszym mieście, do ściągnięcia z mapy zieleni Wrocławia lub do korzystania w formie online. Chodzi o to by takie rozmaite zajęcia (materiały tekstowe, graficzne, video, dźwiękowe) dla różnych grup wiekowych istniały docelowo dla każdego obszaru zieleni w mieście i umożliwiały przeprowadzenie zajęć dla dzieci, młodzieży czy dorosłych oraz by istniała możliwość dodawania własnych materiałów.</p> <p>Oprócz mieszkańców należy też edukować wszystkie instytucje i osoby mające wpływ na decyzje wpływające na środowisko przyrodnicze w mieście: inwestorów, różne instytucje aż do wykonawców firm utrzymania zieleni itd. Edukowanie powinno być dostosowane w formie do odbiorcy i jego roli w procesie a przejście takiego szkolenia powinno być potwierdzone podpisem, zdaniem testem czy w inny sposób udokumentowane.</p>
3	Informacje w terenie (tablice itp., byle atrakcyjne), spacerzy przyrodnicze, włączenie działań edukacyjnych w zadania ZZM, otwarcie miejskiego centrum edukacji przyrodniczej (najlepiej przy ZZM), kooperacja z organizacjami proekologicznymi (np. wspólne filmy promocyjne, wspólne wydarzenia).
4	Zajęcia dla uczniów, udział w festynach osiedlowych i prezentacja dobrych praktyk

I.p.	Treść opinii
5	<p>Promocja może się też odbyć np. poprzez współpracę ze Wspólnotami Mieszkaniowymi które mają najbliższy kontakt ze swoimi mieszkańcami i znają dobrze otaczającą je przestrzeń. Zwiększenie ilości zieleni związane jest też z koniecznością późniejszym jej utrzymaniu, dlatego ewentualne materiały edukacyjne powinny też zawierać informację jak o nią dbać i pielęgnować.</p>
6	<p>Informatory, szkolenia na osiedlach, ogrody społeczne, konkursy edukacyjne dla szkół, projekty dla wspólnot mieszkaniowych/wspoldzieli mieszkaniowych - wsparcie NGO przy organizacji różnych akcji, projekty miejskie do których można zaprosić firmy - np. święto odry, wolontariusze z różnych korporacji mogliby sadzić drzewa i sprzątać dany odcinek rzeki - dodatkowo można tak pozyskać sponsorów na kolejne działania</p>
7	<p>Należy zacząć w szkole - spacerować z dziećmi do parków, lasów, zakładanie ogrodów przyszkolnych uprawianych przez dzieci, akcje sprzątania zieleni miejskich, konkursy na najładniejsze przyszkolne ogrody.</p>
8	<p>Edukacja poprzez pokazywanie dobrych przykładów szczególnie inicjatyw lokalnych, ośmielałaby mieszkańców do podejmowania tego typu działań.</p>
9	<p>Nie mam pomysłu.</p>
10	<p>Należy podkreślać wagę zieleni w mieście już na etapie szkół - wykłady lub warsztaty we wrocławskich szkołach mogłyby być dobrym pomysłem. To dzisiejsi uczniowie za kilka-kilkanaście lat będą decydować o rozwoju miasta. Warto również nagłaśniać w mediach podejmowane na bieżąco działania, co mogłoby pozwolić</p>

l.p.	Treść opinii
	dotrzeć z różnymi ideami do większej ilości mieszkańców (np. w sprawie niekoszenia łąk kwietnych).
11	Informowanie w jaki sposób zieleń poprawia życia w mieście.
12	Angażowanie szkół na terenie miasta w dni ziemi, CAL również powinny organizować festyny połączone np ze zbieraniem śmieci, trzeba zwiększać świadomość
13	W szkołach, przedszkolach. Akcje wspólnego, weekendowego zazieleniania terenów.
14	Edukacja młodzieży i dzieci. Rozdawanie matwriałów informacyjnych do skrzynek
15	Wolontariusz na skwerku, przy bloku, raz na tydzień, prowadzi pogadankę i opowiada , jak sadzić małe drzewka lub dlaczego wolimy bluszcz barwinek od błyszczcy inwazyjnych.,
16	Edukować należy już najmłodszych w przedszkolach i szkołach, podczas zajęć związanych z przyrodą czy wiedzy o społeczeństwie. Dodatkowo powinny być materiały takie udostępnione na profilach FB i stronach internetowych miasta oraz ZZM.
17	Najlepszą promocją są nowe drzewa i krzewy oraz dbanie o istniejącą zieleń.
18	programy edykacyjne dla dzieci i młodzieży w szkołach terenowe warsztaty edykacyjne, np. w parkach, lasach promocja www, fb
19	Strona internetowa facebook, akcje w szkołach. Jest szereg organizacji społecznych i spontanicznych grup facbookowych, ktore z pewnoscia włącza sie i beda promowac kazda dobra inicjatywę.
20	Promocja jest ważna ale ważniejszy jest master plan dla całego Wrocławia by zwiększyć ilość dużej zieleni we Wrocławiu

I.p.	Treść opinii
21	Miasto powinno organizować akcje promocyjne podczas których w praktyce mieszkańcy mogliby dowiedzieć się w jakim zakresie sami mogą dbać o zielen
22	Zajęcia terenowe dla szkół podstawowych z przyrodnikami, którzy będą mogli przedstawić uczniom szczególne walory przyrodnicze niestety niewielu wyjątkowych miejsc zielonych Wrocławia. Poza tym spacerów tematycznych jak np. akcja BWA na Polach Irygacyjnych.
23	Edukacja powinna przede wszystkim dotyczyć najmłodszych - powinna się odbywać w szkołach i centrach lokalnych. Edukacja dorosłych powinna się odbywać przez media społecznościowe, portale internetowe
24	Warsztaty i pikniki rodzinne, podczas których mimochodem, również podczas realizacji działań praktycznych edukuje się mieszkańców.
25	Należy więcej robić, niż o tym mówić. Działania pokażą skalę zmian.
26	Zajęcia dla dzieci- pikniki miejskie z elementami ekologii, materiały dla przedszkoli/szkół. Można też czasem stawiać tablice informacyjne zarówno typu ścieżki przyrodniczej jak i pojedyncze tablice (np. jakie ptaki zamieszkują park). Jako matka dwulatki chętnie pobrałabym ze strony publicznej materiały edukacyjne do wydrukowania i omówienia z dzieckiem w domu- myślę że rodzice dzieci w różnym wieku doceniłoby takie materiały (o różnym stopniu trudności, dostosowane do różnego wieku odbiorcy).
27	Tego typu działania kojarzą się głównie z kampaniami, na które wydatkowane są środki, więc nie jest to łatwy temat.

l.p.	Treść opinii
28	<p>Przecież to proste! Pokazałem córce ten film i chciała się tam przeprowadzić!</p> <p>Sródmieście we Wrocławiu wygląda przy tym syfiasto</p> <p>https://www.facebook.com/watch/?ref=search&v=1135244080212140&external_log_id=adf2c248-4ca6-4e5d-b314-3586ba97ae4d&q=%C5%82%C3%B3d%C5%BA%20nadadzenia%20drzew</p>
29	<p>Dobrze byłoby mówić głośno, ile tracimy wycinając drzewo. Plakaty na przystankach, billboardy. We Wrocławiu brakuje szkoły ogrodniczej.</p>
30	<p>Zachęcać ludzi do buntu i ochrony zieleni przed zalewającym nas betonem..!</p>
31	<p>Promocja programu "Złap deszczówkę" - stany na mieście, spacerzy sąsiedzkie, edukacja w szkołach i na akcja, w biuletynie miejskim.</p>
32	<p>Jak już wspomniałam wymiany śmieci na sadzonki, podstawowe szkolenia z ogrodnictwa (jakie rośliny warto sadzić), gdzie można sadzić</p>
33	<p>Angażowanie, poprzez konkursy, dzieci ze szkół i przedszkoli; stałe plakaty/ ulotki w gablotach bloków mieszkalnych, co szkodzi środowisku, jak małymi krokami można je naprawiać (czasem pójść do pracy pieszo, zostawić samochód trochę dalej, korzystanie z MPK), uświadomienie, że zaśmiecanie najbliższego sobie terenu to dokładanie komuś pracy, której i tak ma dużo (ludziom się wydaje, że skoro są służby od sprzątania, również te zatrudniane przez np. spółdzielnie mieszkaniowe, to można śmiecić do woli, bo ktoś za niego posprząta - trzeba zmienić mentalność mieszkańców).</p>
34	<p>Edukacja w przedszkolach, szkołach podstawowych, a także szkołach średnich. Akcje promujące zielen ogólnomiejskie. Reklamy w mediach, reklamy na tramwajach i autobusach.</p>

l.p.	Treść opinii
35	Działania w przedszkolach i szkołach aby dzieci przynosiły takie informacje do domów.
36	<p>Pikniki dla mieszkańców danych dzielnic Wrocławia pokazujące potencjał (np. Mapa miejsc do zagospodarowania) danej lokalizacji. Informowanie o zaletach zieleni (smog, hałas, aspekt zdrowia psychicznego, zwierzęta i owady).</p> <p>Można zorganizować wydarzenie mające na celu znalezienie lokalizacji na mapach i posadzenie tam drzew według 'instrukcji'.</p> <p>Myślę, że głównie rodzice z dziećmi interesują się takimi wydarzeniami ze względu na potrzebę pokazania i kształtowania dobrych nawyków swoich pociech. Również osoby młode będą zainteresowane ze względu na ostatnie modny nurt Urban jungle. Trzeba dać im jedynie przestrzeń do tego.</p> <p>W miejscowościach turystycznych częściej widzi się też donice z kwiatami przy ulicach co wpływa na pewno na aspekt wizualny miasta.</p>
37	Tablice edukacyjne w miejscach aktywności mieszkańców
38	<p>Przede wszystkim uczenie przez praktykę. Wszelkie wykłady/prezentacje powinny być uzupełniane spacerami wśród zieleni, nauką sadzenia warzyw, rozpoznawaniem gatunków roślin na szkolnym podwórku, zbieraniu owoców z drzew/krzewów zasadzonych w mieście, itp. Ludzie są w stanie zmienić/nauczyć się postaw pro-ekologicznych tylko poprzez doświadczenia empiryczne.</p> <p>Myślę, że istotnym tego podsumowaniem jest zasada mówiąca, że "postawy można zmienić poprzez zmianę zachowania", nigdy na odwrót.</p>
39	Np. angażując do tego szkoły, przedszkola. Mogą powstawać akcje angażujące mieszkańców konkretnych osiedli czy dzielnic

I.p.	Treść opinii
40	festyny osiedlowe, lekcje edukacyjne w szkołach i przedszkolach, dni Zielonego Wrocławia
41	Przykładowe plany, projekty zazielenienia z opisem roślin łatwych w sadzeniu i utrzymaniu. Akcje rozdawania roślin.
42	W terenie. Obejmując ochroną obszary i obiekty cenne przyrodniczo, tworząc tam ścieżki edukacyjne, lokalne centra edukacji przyrodniczej, miejsca służące obserwacji przyrody, udostępniając je mieszkańcom i właściwie opisując za pomocą tablic informacyjnych i itp. We Wrocławiu przykłady takiej nienachalnej edukacji przyrodniczej to np. Park Czarna Woda, czy Staw w Pawłowicach. Brakuje centrum edukacji przyrodniczej i atrakcyjnie zaaranżowanych w terenie form edukacyjnych.
43	Podane w poprzedniej odpowiedzi
44	<ul style="list-style-type: none">• edukację należy zacząć od urzędników podejmujących decyzję o wycinkach i inwestycjach na terenie miasta, bo często przedkładają oni interes inwestora nad interese ogółu.• Mamy szereg dokumentów związanych z zielenią i katastrofą klimatyczną ale jak przychodzi do wydania decyzji o wycince to dokumenty te zdają się w ogóle nie być uwzględniane.• Stare drzewo które już rośnie nie może być łatwo zastąpione obowiązkiem nasadzenia zastępczego, bo jak pokazuje doświadczenie- nowe sadzonki w dobie zmian klimatycznych bardzo często usychają zamiast się przyjąć. Świadomości tego brakuje przede wszystkim urzędnikom.
45	Zbiórki mieszkańców w celu sprzątnięcia pobliskich zaniedbanych obszarów zielonych. Ciekawe prelekcje znawców przyrodniczych w trakcie trwania takich akcji.

I.p.	Treść opinii
46	Informacyjne plansze na osiedlach, billboardy, akcje w które włączają się społeczności typu przedszkole szkoła
47	<p>Edukacja przyrodnicza powinna w pierwszym szeregu być prowadzona wśród urzędników decydujących o tym co na danym terenie powstanie. Dobrym przykładem jest tzw. Łąka Kuźnicka czy Olszówka Krzycka. Ponadto edukacja powinna kierować uwagę odbiorcy na zależności w przyrodzie i kruchość ekosystemów. Dlatego ważne jest by zwracać uwagę na rolę już istniejącej zieleni w mieście i zagrożenia na jakie jest narażona.</p> <p>Kolejna sprawa jest zajęcie się pielęgnacją gwarancyjną drzew przez firmy wykonawcze a także samego sposobu sadzenia drzew w mieście.</p>
48	Np pokazywanie różnych zielonych transformacji przeprowadzonych w różnych miastach (zdjęcia typu "przed" "po")
49	Plakaty na przystankach mpk i słupach ogłoszeniowych i strony miejskie wrocławia wystarczą. Najbardziej pamiętam masterplan Parku Grabiszyńskiego.
50	Dbanie o zieleń w mieście i zabezpieczanie jej. Jeśli ktoś będzie widział coś zadbanego jest szansa ze tego nie zniszczy o doceni atrakcyjność. Byle jakie miejsce są byle jak traktowane
51	najlepiej sprawdzi się fb. Drzewa i tak będą sadzić młodzi
52	Akcje "rozdawania" sadzone przy okazji rozdawania ulotek z jakąś ideą do mnie przemawiają. Była taka w Parku Staszica uświadamiająca o komarach (dostałam lawendę).

I.p.	Treść opinii
53	Tworzenie narracji przez miasto o tym, jak wiele korzyści przynosi zieleń w mieście, potępienie patologicznych zachowań, jak tworzenie dzikich parkingów na skwerach zieleni. Kampania powinna wyjść poza media społecznościowe i być tworzona z aktywnym udziałem rad osiedli.
54	Organizować nasadzenia gdzie mieszkańcy mogą się angażować w wykonywanie prac fizycznych w zamian za możliwość wskazania terenów gdzie zieleń powinna zostać nasadzona
55	<ol style="list-style-type: none">1. Działania Prezydenta2. Faktyczne działania Urzędu przy wydawaniu opinii i zezwoleń.3. Wywieranie presji na deweloperów4. Media społecznościowe.5. Wpływ na zarządy wspólnot i spółdzielnie.6. Akcje piknikowe/sprzątania/sadzenia w terenie dla mieszkańców (dla zachęty z nagrodami).
56	Edukacja w szkołach, spotkania z mieszkańcami, wciąganie ich do wspólnego dbania o okolice tak aby mieszkańcy czuli się odpowiedzialni a nie zrzucali wszystko na Miasto
57	Każdy na własnej skórze odczuł skutki betonozy i nie potrzebuje marketingu, aby marzyć o zieleni.
58	Organizacja akcji edukacyjnych w przedszkolach i szkołach,
59	Przede wszystkim angażować społeczność w tego typu działania współpracując z radami osiedla i lokalnymi centrami Skupić się na wpajaniu dzieciom dlaczego jest to ważne i dlaczego wszystkim powinno na tym zależeć Organizacja spotkań, pikników itp w miejscach typu parki zielenie aby pokazać jak można korzystać później z takich rzeczy aby spędzać czas

l.p.	Treść opinii
60	spotkania z architektem zieleni np. w przedszkolu czy szkole - BWA kiedyś miała warsztaty gdzie dzieci projektowały park - genialne!
61	Spotkania mieszkańców z ekspertami przyrodnikami - tak, żeby można było kwestie sporne przedyskutować i dać ludziom szansę zapytać i umożliwić uzyskanie przez nich fachowych odpowiedzi. Same działania promocyjne też powinny raczej odbywać się "w terenie" - inaczej docieramy jedynie do naszej z góry zainteresowanej kwestiami "zielonymi" bańki informacyjnej. Wiele osób starszych nie ma dostępu do internetu, a nawet jeśli to niekoniecznie wchodzi na portale miejskie czy Facebooka (to ostatnie dotyczy także osób młodszych).
62	Wg mnie trzeba dać przykład i pokazać, jak może wyglądać osiedle, planując już i realizując osiedla modelowe. Po jakimś czasie ludzie sami będą chcieli tak mieszkać. Tutaj lata zaniedbań.
63	Spotkania informacyjne, spacer po parkach/lesie z przewodnikiem/specjalista. Wsparcie Akademi Miejskiego Ogrodnika. W szkołach powinien być większy nacisk na edukację i środowisko.
64	zwiększenie wykrywalności niszczenia zieleni i wyższe kary dla osób które się go dopuszczają, albo dotkliwe kary finansowe z których środki będą szły na zieleń, albo praca przy utrzymaniu zieleni która pozwoli zawiązką zrekompensować szkody. Do tego duży nacisk na edukację dzieci w szkołach, powtarzające się akcje sprzątania częściej niż tylko w 1 dzień wiosny.
65	Tworzenie nowych ścieżek edukacyjnych (np ścieżka wzdłuż Bystrzycy łącząca park Lesnicki ze Złotnickim i dalej z lasami w Ratyniu/Jarmoltowie), Centra edukacji ekologicznej przy bibliotekach, zajęcia z edukacji ekologicznej na godzinach wychowawczych,

I.p.	Treść opinii
	dodatkowe fundusze dla rad osiedli i CALi do wykorzystania dla zielonych inicjatyw
66	Kampanie reklamowe, spotkania edukujące
67	Można zaprojektować infografiki do wyrukowania przez mieszkańców i powieszenie na klatkach schodowych. Np. Infografika dot. Produkcji tlenu przez drzewa i magazynowanie CO2, zanieczyszczenia powietrza , pomysły na zmniejszanie zaśmiecenia i zero-waste. Infografiki sygnowane logiem Wrocławia każdy mieszkaniec mógłby powieścić w swojej klatce schodowej na tablicy informacyjnej, dzieci w szkołach, pracownicy w miejscach pracy itd.
68	Spotkania z przyrodnikami gawędziarzami w szkołach, przybliżanie wiedzy o działaniu całego systemu przyrodniczego i człowieka od niego uzależnionego, udział w akcjach zazieleniania, podlewania, leczenia drzew.
69	Wydaje mi się, że sama teoria nie wystarczy. Uczymy o roślinach miododajnych? Zróbmy festyn, rozdajmy nasiona, zaprośmy pszczelarzy, pokażmy przykłady ulic, które wyglądają pięknie z roślinami miododajnymi zamiast krótką, wypaloną trawą. Nauczmy robić dzieci papier czerpany z nasionami etc. Mówimy o czystym powietrzu? Zróbmy warsztaty w parku, za udział w warsztatach dajmy sadzonkę drzewa do ogródka (jak go nie mamy z pewnością oddamy mamie lub siostrze) i pokażmy jak sadzić drzewo, powiedzmy czemu je przycinamy w odpowiedniej porze, opowiedzmy o budkach które można na nich wieszać. etc. Pamiętajmy, że najlepsze warsztaty to takie kiedy dziecko ma zajęcie, a i dorosły się nie nudzi :)
70	Organizacja spacerów edukacyjnych spełnia taką rolę.

I.p.	Treść opinii
71	Edukacja przyrodnicza i promocja to działania pozorne. W porównaniu do realnej ochrony terenów zielonych lub terenów na których mogą powstawać parki lub zieleńce, mają niewielkie znaczenie.
72	warsztaty i edukacja skierowana do dzieci, rodziców, również do zarządców zieleni, spółdzielni i podwykonawców.
73	Zapraszać ciekawych ludzi, którzy potrafią pięknie mówić o przyrodzie i jaka jest ona ważna dla nas. Liga Przyrody mogłaby być tu bardzo pomocna. Edukować wszystkich, począwszy od dzieci w przedszkolu, szkołach i zakładach pracy. Promować produkty w opakowaniach biodegradowalnych. Wprowadzić bezpłatne parkimgi dla elektrycznych samochodów. Wprowadzić strefy w mieście z zakazem wjazdu pojazdów spalinowych.
74	Poprzez spacerowanie przyrodnicze z udziałem fachowców pasjonatów. Nie znam lepszej metody. Przy czym promować należy zieleń spontaniczną i rodzimą. Ludzie powinni zrozumieć, że to, co cenne przyrodniczo i potrzebne pod względem bioróżnorodności, nie koniecznie musi być ładne. Nasze przywiązanie do porządku i kompulsywna potrzeba urządzania wszystkiego pod własny gust powinny przestać być priorytetami. Im szybciej, tym lepiej dla świata.
75	Prowadzić młodzież do Ogrodu Botanicznego
76	Powinno być więcej akcji sadzenia krzewów i drzew na osiedlach, tak aby dzieci wraz z rodzicami mogły mieć coś "swojego". Dzięki takim akcjom dzieci bardziej szanują przyrodę ze swojego otoczenia.
77	Informacje w gazecie wydawanej przez Wrocław. Darmowe saszetki z nasionami łąk kwiatowych? Pamiętam taką akcję w tygodniku powszechnym
78	nie znam

I.p.	Treść opinii
79	Na piknikach osiedlowych można promować takie działania, w urzędzie gminy czy kawiarniach
80	W szkołach i przedszkolach od najniższego szczebla. Edukacja połączona z praktyką. Edukacja przez sztukę
81	proponując fundusze w ramach konkursów, do których mogą przystępować doświadczone NGOs oraz instytucje pożytku publicznego
82	Konieczna edukacja ekologiczna jest w szkołach, przedszkolach, oraz spółdzielniach, radach osiedli itp.
83	Najlepiej organizując wydarzenia, gdzie edukacja połączona jest z zabawą. W takie działania powinni angażować się pracownicy uczelni, wydziałów o profilach przyrodniczych.
84	Edukacja ekologiczna przeprowadzona w szkołach, przedszkolach. Bezpłatne warsztaty dla dzieci i dorosłych prowadzone przez ekspertów, naukowców, urzędników. Budowanie świadomości ekologicznej/klimatycznej poprzez społeczne projekty osiedlowe (zakładanie ogródka społecznego, projekt Zielona Ławeczka https://zielonalaweczka.pl/przykladowa-strona/).integracja mieszkańców), konkursy z nagrodami dla mieszkańców zachęcające do dbania o zieleni (konkurs na najbardziej zielony,osiedlowy skwer, konkurs na zebranie największej ilości śmieci, nakrętek, konkurs plastyczny itp). Eventy z udziałem ekspertów na KAŻDym wrocławskim osiedlu.
85	edukacja przyrodnicza powinna być prowadzona już dla małych dzieci, które mogą być zaangażowane przy pracach związanych z nasadzeniami, pielęgnacją roślinek, same obserwowanie przez dzieci pracy dorosłych jest już wartością samą w sobie

I.p.	Treść opinii
86	Należy realizować je wielotorowe, tak jak różnorodne jest nowoczesne społeczeństwo. Bardzo istotne znaczenie ma edukacja szkolna, ale również różnorodne akcje z wykorzystaniem miejskiej gazety, Internetu i mediów społecznościowych czy informacji za pośrednictwem ekranów w komunikacji miejskiej. Warto organizować również różnorodne darmowe warsztaty i współpracować z organizacjami pozarządowymi i miejskimi aktywistami.
87	Edukacja w szkole, niech dzieci dobrze czują się w lesie (jakieś podchody, ogniska) to w dorosłym życiu będą chciały również zazielenić najbliższe miejsca.
88	Szkolenia dla decydentów, spacer i warsztaty przyrodnicze dla mieszkańców.
89	nagłaśnianie poprawnych działań na rzecz przyrody. Świątowanie dnia lasu, parku, rzeki etc z naciskiem na przyrodę a nie komercję. Świątowanie z pompą otwarcia nowych skwerów, parków na równi z galerią handlową, koncertem itp. Zachęcanie ludzi do wspólnego spędzania czasu, sadzenia razem roślin.
90	Świetnym przykładem edukacji przyrodniczej we Wrocławiu są Ogród Botaniczny czy Ogród Japoński. Godzinę drogi jest również choćby Arboretum w Wojsławicach. Powinno powstawać, jak najwięcej takich miejsc, również z roślinnością wewnątrz, aby miejsce było atrakcyjne również zimą.

I.p.	Treść opinii
91	bezcenne są spacery przyrodnicze i warsztaty w terenie. Edukacja przyrodnicza i klimatyczna musi też trafić do szkół - potrzebne jest wsparcie dla nauczycieli przyrody i biologii. Dobrym narzędziem są spoty w środkach transportu i duże plakaty na przystankach, prosto tłumaczące zapomniane zasady typu "bez angielskiej pogody nie będzie angielskich trawników, lepiej zdecydować się na roślinność, która się utrzyma" lub "bez martwych drzew i ich opadłych liści nie będzie żywych"
92	Akcje promocyjne na osiedlach
93	angażowanie mieszkańców np w sadzenie zieleni na osiedlach
94	Szkoda kasy na promocję dość teorii więcej praktyki
95	Ważne jest pokazywanie konsekwencji zazieleniania np. obniżenie temperatury latem w zazielenionych miejscach.
96	Dla mnie bardzo uświadamiające było porównanie temperatury asfaltu w upalne dni w przypadku drogi pod konarami drzew, i takiej bez żadnej zieleni. Myślę, że wspieranie i promowanie zieleni na każdym poziomie, od balkonach, przez wspólnoty osiedlowe po ogólnie pojętą miasto ma sens.
97	Chociażby w okolicznych szkołach. Zorganizować zajęcia edukacyjne w tym miejscu, obejmując dlaczego zieleń jest ważna i jak możemy wspólnie o nią dbać (np. sprzątając po sobie, albo bycie czujnym na tych, którzy o nią nie dbają).
98	Współpraca z lokalnymi NGO, dofinansowywanie NGO, kampanie, plakaty, tablice informacyjne, hasła malowane na chodnikach, współpraca z NGO w nasadzeniach,

I.p.	Treść opinii
99	Moim zdaniem edukacja ekologiczna i środowiskowa jest ważna. przy każdej akcji sadzenia powinno się informować społeczność zwłaszcza młodzież i słuszności takich działań.
100	Edukacja w szkołach i przedszkolach. Eventy w CALach, wspieranie NGO w promocji i edukacji.
101	Zachęcanie do wspólnych akcji sprzątnięcia. Ważne by było to organizowane w szkołach, raz w roku. Obecnie to dzieci najbardziej śmieją.
102	Nasadzenia z młodzieżą - przykład nasadzenia na schronie na ul. Ołbińskiej, razem z młodzieżą z SP 93
103	Zapraszanie do obecności i udziału przy zazielenianiu terenu
104	Należy podnosić poziom wiedzy społeczeństwa na ten temat, aby przede wszystkim ludzie nie niszczyli przyrody, nie rozjeżdżali jej.
105	Proste zestawy roślin, propozycje gminy odnośnie typów miejsc/ terenów, gdzie zazielenianie jest wskazane i potrzebne najbardziej. Ogłoszenia w klatkach schodowych, w radiu etc. Promocja normalności tego zadania.
106	Edukacja w praktyce w szkole - ogrody warzywne Tablice informacyjne z historią danego np pomnika przyrody, ciekawego gat drzewa, krzewu, byliny
107	Edukacja przyrodnicza powinna zaczynać się od najmłodszych kończąc na dorosłych. Fajna akcja są ogrody warzywne w szkołach. Podobne powinny pojawiać się na podworkach oraz we wnętrzach międzyblokowych
108	W mieście są obecnie już realizowane odpowiednie działania. M.in na Osiedlu Borek cyklicznie są organizowane spacerzy przyrodnicze po Parku Południowym.

I.p.	Treść opinii
109	Można zaangażować spółdzielnie mieszkaniowe żeby Wywiesiły informacje w swoich budynkach. Ewentualnie krótkie streszczenie i odnośnik do strony internetowej gdzie będzie więcej. Każdy do domu przychodzi i na pewno zwróci na to uwagę. Będzie większy zasięg niż inne media i na pewno tańsze.
110	Imprezy o których napisałam przy poprzednim pytaniu. Długoterminowa kampania reklamowa uświadamiająca ludzi, że jeśli chcą wprowadzić zielen w mieście we własnym zakresie, to mogą. Poza tym miasto powinno być konsekwentne. Jeśli mówi się z pompą o programie „zielonych tętnicach Wrocławia” inicjatywie, która ma wśród mieszkańców ogromne poparcie, a następnie temat jest zarzucony i wręcz niewygodny, to zwyczajnie miasto w kwestii kolejnych programów jest NIEWIARYGODNE.
111	Konkursy na pomysły zazielenienia okolicy i np. własnych balkonów w szkołach. Sadzenie warzyw/zieleni jednorocznej w przedszkolach, które mają taką możliwość. Spotkania np 1 raz w miesiącu z ludźmi, którzy inspirować pomysłami na zielen - ogrodnikami, pasjonatami swoich ogrodów, pasjonatami ogrodów miejskich lub po prostu ludźmi żyjącymi blisko natury. Zaciekawienie ludzi tematyką i poszukiwaniem rozwiązań i pokazaniem, że warto i można działać w kierunku zazieleniania Wrocławia - oddania im płuc.
112	Spacery edukacyjne
113	Np. spoty w mediach społecznościowych, akcje informacyjne w szkołach.
114	Pikniki sąsiedzkie, osiedlowe, stoiska informacyjne o możliwościach, o przykładach zagospodarowywania przestrzeni wokół nas
115	Nie mam pomysłu.

I.p.	Treść opinii
116	no ważne ale jak w pzm jest np 10 % na tereny zielone wokół np blokow czy nowopowstałych ulic to co tu mozna dodac.promocja pochlonie pieniądze i przeminie bez echa

Pytanie 5.

Zapoznaj się z założeniami Planu zazieleniania, a następnie napisz, czy jest jeszcze coś, co chciałbyś/chciałabyś dodać na temat zazieleniania

Wrocławia?

I.p.	Treść opinii
1	<p>Ad: "9.2.2. Standardy Cięcia i Pielęgnacji Drzew"</p> <p>Jest niestety częstym zjawiskiem w naszym kraju sytuacja, kiedy drzewa posadzone przy okazji jakiejś inwestycji (najczęściej liniowej) są dobrane niewłaściwie do warunków gruntowo-wodnych, a przez pierwsze kilka lat po nasadzeniu, kiedy są najbardziej delikatne, nie są w ogóle pielęgnowane (w szczególności podlewane). Zdaję sobie sprawę że na terenach, którymi zarządza ZZM takie sytuacje pewnie zdarzają się rzadko, ale na terenie miasta nie cała zielenią opiekuje się ZZM. Widziałbym tutaj jakiś zapis o współpracy z innymi jednostkami administracji (np. GDDKiA, DSDiK jeśli dotyczy) albo nawet inwestorami prywatnymi, tak żeby już na etapie planowania inwestycji przeznaczone środki na pielęgnację drzew.</p> <p>Ad. "9.4.2. Zapisy i oznaczenia w MPZP pozwalające zrealizować zieleni tworzącą w nieprzerwane układy/sieci powiązań. Stale aktualizowany jest katalog zapisów (...)" - brakuje to informacji jak takie nieprzerwane układy miałyby być w rzeczywistości realizowane. Jakiś priorytet środków na zazielenianie ulic/nieużytków łączących obszary zieleni? Umieszczenie w planie obowiązku nasadzeń zieleni przy następnych remontach, nawet jeśli na obecnym etapie nie są planowane?</p> <p>Poza tym - zauważyłem ostatnio szkodliwe podejście niektórych</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>mieszkańców do ochrony zieleni, sprowadzające się do tego, że jeśli na jakimś terenie rosną już jakieś zielone chaszczki, to absolutnie nie należy nic zmieniać. A już broń Boże pozwolić, żeby właściciel terenu coś na miejscu tych chaszczki zbudował. Tak szerokie podejście jak omawiany "Plan zazieleniania Wrocławia" powinno w jakiś sposób zagospodarowywać tę energię, żeby miała ujście w sposób bardziej przydatny miastu. Np. przez dbanie, by w MPZP umieszczane były zapisy o obowiązkowych nasadzeniach przy okazji nowych inwestycji budowlanych. Albo uświadamianie, że zarośnięta chaszczkami działka nie niesie żadnych korzyści dla mieszkańców, ale już uporządkowana zielen z ławkami jak najbardziej. Albo że nie wszystkie gatunki drzew, w szczególności samosiejki topól czy robinii, powinny być obecne w mieście.</p>
2	<p>W Planie Zazieleniania powinno znaleźć się jak najwięcej odniesień do celów określonych mierzalnie, czyli zwiększenia lesistości do..., zastąpienia np. co dziesiątego miejsca parkingowego w mieście zielenią do roku 2030, utrzymania 10 ogrodów społecznych przez czas..., pokrycia przyrodniczymi materiałami edukacyjnymi 80% obszarów zieleni we Wrocławiu, co pozwoli określić stopień w jakim plan jest realizowany.</p> <p>Cele klimatyczne i utrzymania bioróżnorodności powinny przenikać każdą dziedzinę działalności miasta i pytania o spełnianie kryteriów klimatycznych i bioróżnorodności np. ochrony drzew, stopnia zwiększenia bioróżnorodności w przypadku danej inwestycji, czy tworzenia określonego procenta terenów zieleni podczas inwestycji powinny być normalnym elementem np. dokumentów przetargowych, pytań do firm wykonawczych, planów inwestycji miejskich. Stopień spełniania tych kryteriów mógłby być po prostu zestawem pytań w podobnej formie jak np. przy projektach unijnych</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>pyta się w kwestionariuszu czy projekt wspiera różnorodność czy zapobiega wykluczeniu (i jak). Podobne kryteria można sprawdzać zestawem pytań dotyczących zieleni, przyrody i ich ochrony.</p> <p>Dopiero konkretne pytania o mierzalnym wpływie na bioróżnorodność pozwolą uniknąć ogólników w opisach, a sprowadzą to do mierzalnych zmian pozytywnych (zwiększenia usług ekosystemowych na danym obszarze o x%) lub negatywnych (wycinka x drzew w wieku y lat). Powinny jako kolejny krok zostać wprowadzone listy kontrolne o odpowiedniej szczegółowości.</p> <p>Powinien być wprowadzony program całkowitej eliminacji szkód przyrodniczych podczas inwestycji tzw ekologicznych gdyż nie jest dopuszczalne niszczenie zieleni po to by np. budować ścieżki rowerowe.</p>
3	<p>Ochrona istniejących terenów zieleni musi iść w parze z wiedzą na temat tego, jakie są potrzeby mieszkaniowe we Wrocławiu i jakie są prognozy zapotrzebowania po to, by uniknąć budowania zbyt wielu budynków w zbyt wielu miejscach, co zazwyczaj łączy się z niszczeniem jakichś terenów zieleni, bo zabudowa powstaje głównie na greenfields, a nie brownfields (choć studium z 2018 r. daje pierwszeństwo temu drugiemu).</p> <p>Oczywistym jest, że Plan Zazieleniania nie może odnosić się tylko do działek gminnych i miejskich jednostek. W kontekście renaturyzacji największe potrzeby ma rzeka Ślęza, zamieniona wręcz w kanał.</p> <p>Powinna ta kwestia pojawić się w planie wraz z listą terenów, które należy zabezpieczyć, by mogły posłużyć renaturyzacji.</p> <p>Zgłaszane projekty do WBO czy funduszy osiedlowych powinny być oceniane pod kątem wpływu na przyrodę, retencję i klimat. Jeśli miałyby te warunki pogarszać, to musi być możliwość odmowy ich dopuszczenia do realizacji/głosowania. Kompensata powinna być</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>wyjątkiem od reguły (którą powinna być ochrona tego, co istnieje), ponieważ zawsze będzie pewnego rodzaju proteżą.</p> <p>W Planie Zazieleniania należy nadać wysoki priorytet tworzeniu zielonych połączeń pieszych i rowerowych alternatywnych wobec ruchu samochodowego. Będą to nie tylko atrakcyjne tereny spacerowe ale także transportowe i będą zgodne z Wrocławską Polityką Mobilności. Na razie zdecydowanie za mało się robi, by takie połączenia powstawały (np. o kładek przez rzeki, brak polityki otwierania terenów ogrodów działkowych pod połączenia komunikacyjne i tereny spacerowe).</p> <p>W Planie Zazieleniania wyraźnie powinno być wyszczególnione, z jakimi gatunkami inwazyjnymi boryka się Wrocław i jakie działania należy przeciwko nim podejmować (np. rdestowce, nawłóć).</p> <p>W szkicu Planu Zazieleniania jest mowa o tym, że dęby są "zjadane" przez kozioroga dębosza i pachnicę dębową. O ile w tym pierwszym przypadku rzeczywiście kozioróg przyczynia się do przyspieszonej śmierci dębów, o tyle pachnica wykorzystuje próchno i nie żywi się zdrowym drewnem. Poza tym częściej ją raczej można spotykać w lipach czy wierzbach.</p>
4	Potrzeba tworzenia nowych terenów zielonych, analiza wszystkich dostępnych terenów pod tym kątem. Np. przejmowanie gruntów od PKP, KOWR, np. historyczny park przy stacji PKP Brochów, który ma zostać przekształcony na parking zamiast odtworzenia terenu zielonego dostępnego dla mieszkańców osiedla! Utworzenie listy priorytetowych projektów dla Wrocławia, na której jednym z pierwszych priorytetów będzie przywrócenie nawadniania pól irygacyjnych i działania mające na celu stworzenie jak największej mikroretencji na tym obszarze.
5	Zieleń to nie tylko trawnik ale też drzewa, krzewy, kwiaty itd. Miasto

l.p.	Treść opinii
	powinno wymusić prawnie na Deweloperach realizujących nowe inwestycje mieszkaniowe oraz drogi dojazdowe do nich, obowiązkowe nasadzenia drzew i innej bujnej roślinność.
6	dla poprzedniego pytania - konkursy na najbardziej zielony białkowrocławia/danego osiedla? Tak, należy się skupić na zadaniach, które mogą wspierać podmioty prywatne w tym wspólnoty, firmy i Zsketor żeby same zajęły się zielenią w swojej okolicy - znowu pionowe ogrody, zielone skwery przy parkingach itd, duża część tego terenu jest w rękach prywatnych i to ich należy zachęcić do inwestycji w zielen
7	Więcej zieleni po prostu
8	Ważnym dla mnie elementem jest Klin Południa Wrocławia między Jagodnem i Wojszycami.
9	Cieszy np. planowanie nowych szpalerów wzdłuż ulic - warto byłoby to stosować dla istniejących już ulic (nie tylko nowych, na nowych osiedlach mieszkaniowych), w tym dla najważniejszych arterii jak np. ul. Legnicka czy ul. Grabiszyńska. Warto w takich przypadkach - w miarę możliwości i o ile jest to rozwiązania akceptowane przez specjalistów - stosować nasadzenia dorosłych, dorodnych drzew.
10	Położenie nacisku na zazielenienie osiedlu które tej zielenii mają najmniej - osiedla bliżej centrum
11	Nie czytałam całości, obszerny dokument
12	Należy zabezpieczyć w MPZP więcej terenów pod zielenią.
13	Plan jest dobry, ale papier przyjmie wszystko. Kluczowe jest zobowiązanie do realizacji i konkretne działania. Tylko wtedy zdobędzie on wsparcie i zaufanie społeczne.
14	Plan jest raczej wytycznymi dla urzędników niż mieszkańców. Uważam, że jest pustym dokumentem, którego cel jest niezrozumiały

l.p.	Treść opinii
	dla mieszkańców i konsultowanie go nie zachęca do aktywnego działania mieszkańców na rzecz poprawy sytuacji zieleni miejskiej. Konsultacje powinny być nakierowane na konkretne zagadnienia.
15	Więcej miniskrwerow w centrum
16	Obowiązek umieszczania zielonych dachów i ścian przez inwestorów stawiających nowe budynki w przestrzeni miejskiej,użytkowe i mieszkalne
17	<p>Za dużo jest we Wrocławiu "betonowych placów"-smutnych, bez zieleni. Remontowane w ostatnich latach po zmianie są gorsze bo pozbawione zieleni. Nadają się do apelów czy defilad, a nie do użytkowania przez mieszkańców. przykłady: plac nowy Targ, plac koło Narodowego Forum Muzyki (przy Promenadzie śródmiejskiej), Plac przy Centrum Historii Zajeżdnia.</p> <p>Warto za to wspierać inicjatywy typu Zielonej Obwodnicy Wrocławia. Konieczna jest sprawna komunikacja miejska i rowerowa- bez tego ludzie sami nie zrezygnują z samochodów choćby liczbę parkingów w centrum zmniejszyć jeszcze 10 razy. Tylko będą krążyć po ulicach szukając parkingu i generować w tym czasie dodatkowe spaliny.</p> <p>Chciałam jeszcze poruszyć temat terenu przy ulicy Szczęśliwej-naprzeciw Szpitala Onkologicznego. Kilka lat temu był tam dziki parking. Teraz teren otoczono słupkami i zasiano trawę. To ładnie wygląda, ale taki duży teren można by intensywniej zagospodarować niż tylko zasiać trawę. Jest tam miejsce na nowe nasadzenia (drzewa/krzewy) czy małą kwietną łąkę.</p>
18	Szanujmy i dbajmy o to co już jest.
19	Przykład idzie od góry i odważnych decyzji. Tych w naszym mieście brakuje i nie pokazuje kierunku ! https://fb.watch/8uPF2xi6Nx/

l.p.	Treść opinii
20	Plan jest wystarczający, oby tylko nie pozostał na papierze i w niezrealizowanych obietnicach.
21	Tak... Skoro to wszystko jest tam opisane, to po jaką cholere miasto sprzedaje działki, rozbudowuje osiedla, niszczy obecną zieleń i tereny okoliczne odry, lasów, łąk itd.. Kto tu z kogo robi debila?????
22	Plan jest rozbudowany, kompletny ; cieszy punkt f, działanie 6: Bieżące utrzymanie (bo to ma wpływ na realizację całego planu).
23	Informacje dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, jakiś katalog dobrych praktyk, co mogą robić na swoim terenie
24	<ul style="list-style-type: none">• zielone torowiska• donice z kwiatami przy ulicach• więcej koszy przy ulicach z napisami by nie zanieczyszczać zieleni• łąki kwietne
25	Jak w poprzednich pytaniach
26	Uważam, że Plan Zazieleniania jest dogłębny i zostały w nim wymienione wszystkie najistotniejsze założenia :) Jedyna rzecz, której troszkę mi zabrakło, to większy nacisk na kreowanie ostoi dla fauny miejskiej, w której ingerencja człowieka byłaby ograniczona do minimum oraz szerzenie wiedzy i szacunku do tej części natury. Uważam, że jest to istotne dla zachowania balansu w całościowo rozumianym środowisku naturalnym.
27	Cudów inicjatywa. Cóż, chciałabym widzieć drzewa przy ul. Legnickiej, ciągnące się do placu Jana Pawła.
28	Moim zdaniem na każdej płaszczyźnie te zadania są spójne
29	Brak uwag
30	W ewaluacji brak wskaźnika mierzącego ilościowo i jakościowo efekty działań z zakresu edukacji przyrodniczej!

l.p.	Treść opinii
31	Nie mam nic do dodania
32	Chciałbym aby urzędy zyskały prawo do wydania nakazu "przesadzenia drzewa" w momencie kiedy inwestor składa wniosek o jego wycinkę z powodu kolizji z planowaną inwestycją.
33	<p>Zieleń przyuliczna/ na rondach itp - jak najbardziej, ale powinna być zadbana. Żywopłot przy ruchliwej ulicy na trasie dzieci do szkoły absolutnie nie może być wyższy od dorosłego człowieka (a tak jest m.in z krzewami przy al. Piastów.</p> <p>Klepiska po parkowaniu samochodów powstają z niedoboru miejsc parkingowych. Jeśli nie usunie przyczyny czyli nie stworzy wystarczającej infrastruktury parkingowej to parkowanie na trawnikach będzie się powtarzać i rekultywacja jest to marnowanie pieniędzy.</p>
34	Brakuje uwzględnienia śródmiejskich podwórek w planach zazieleniania miasta
35	Dokument wydaje się wyczerpywać wszystkie zagadnienia,
36	umożliwić punkty poboru wody umożliwiając podlewanie tego co posadzimy
37	Chciałabym przede wszystkim żeby Pan był realizowany
38	<p>Równie ważne jak tworzenie nowych terenów zieleni jest dbanie o te istniejące.</p> <p>Miasto poprzez działania SM może a nawet powinno walczyć z niszczeniem zieleni przez kierowców zmieniających każdy kawałek zieleni w tym mieście w dodatkowy parking.</p> <p>Miasto ma również narzędzia do walki z wandalizmem developerów, którzy przy okazji każdej inwestycji w tym mieście niszczą zielen (zarówno poprzez niebdale wykonane prace jak i z winy miasta - poprzez wydawanie zezwoleń na niszczenie zieleni miejsciej pod</p>

l.p.	Treść opinii
	inwestycje).
39	<p>Należy skupić się także na przejęciu zarządu terenami innymi niż miejskie tak aby nie dochodziło do degradacji osiedli przez to, że większość ich terenów jest pod zarządem organizacji dla których dobrobyt mieszkańców nie jest istotnym czynnikiem. Wody Polskie nie chcą na swoich terenach zapewniać odpowiedniej ilości koszy na śmieci oraz odpowiedniej częstotliwości zbierania odpadów, bo celem ich działalności jest gospodarka wodna a nie służenie mieszkańcom. Skarb Państwa przekazuje tereny deweloperom którzy gęsto zabudowują je mieszkaniami i nie dbają o ilość zieleni bo kupujący i tak patrzą głównie na to czy zdolność kredytowa pozwoli im na zakup mieszkania. Kolej nie jest zainteresowana żadnymi inwestycjami które nie przynoszą im zysków - piesi w tunelach kolejowych mogą sobie łamać nogi chodząc przez ciemne przejścia, krzywymi chodnikami z wodą kapiącą na głowę bo nie wpływa to na kursowanie pociągów nad ich głową. W wyniku braku terenów miejskich na osiedlach dochodzi do ich degradacji. Na terenie Promenad Wrocławskich można było mieć modelowe osiedle w centrum wrocławia. Tereny te przez długi czas były praktycznie nie zabudowane. Było miejsce na zarówno mieszkania jak i biurowce, budynki publiczne, sportowe, park. Zamiast tego praktycznie cały teren został zabudowany mieszkaniami. Z planowanych biurowców powstał tylko 1, a deweloper tylko czeka aż tereny gdzie miały być biurowce zostaną zabudowane mieszkaniówką. Brak jest parku, biblioteki, obiektów sportowych, poczty. Do większości tych miejsc jest na tyle daleko, że mieszkańcy osiedla decydują się wsiadać w auto i korkują drogi wylotowe z tego terenu (ze względu na ograniczenie terenu torami i kanałem są tylko 3 drogi wylotowe). Zamiast parku, biblioteki, obiektów sportowych i użyteczności publicznej powstają kolejne budynki mieszkalne,</p>

l.p.	Treść opinii
	ostatnio już nawet nie z mieszkaniami bo budowane "mikroapartamenty" nie spełniają warunków powierzchniowych aby nazywać je mieszkaniami. Powstają także całe inwestycje przeznaczone pod wynajem. Powoduje to, że teren zamieszkiwany jest przez osoby które nie przykładają większej wagi do dbania o zieleni bo dzisiaj wynajmują tutaj, za miesiąc gdzie indziej. Stąd brak poszanowania zieleni - parkowanie na trawnikach, zaśmiecanie terenów przy linii kolejowej oraz kanale miejskim.
40	Plan jest obszerny i jedyne życzenie, aby został naprawdę zrealizowany, Proponuję utworzyć nowe obszary Natura 2000 i realnie zadbać o już istniejące np. Las Pilczycki. Nowy obszar Natura 2000 - Las Mokrzański.
41	Zielen na placu Nowy Targ i Rynku
42	Nie wiem.
43	Jako mieszkanka Nowych Żernik obserwuję prężną rozbudowę osiedla, bardzo zależałoby mi na uwzględnieniu terenu zielonego parku/skwerka pomiędzy budynkami mieszkalnymi
44	więcej zielonych ścian w centrum, mniej roślin w donicach, więcej zrywania betonu i sadzenia w gruncie
45	Tak, powinien uwzględniać uwagi dotyczące zieleni z tego dokumentu: https://drive.google.com/file/d/15hHK5HinV8M9nA52eJeBJJPoitOOivq6/view
46	plan wygląda na solidnie przygotowany. podoba mi się propozycja działań opracowanych w planie, myśle, że pokrywa wszystkie możliwe rozwiązania i wsparcia od innych podmiotów.

l.p.	Treść opinii
47	<p>Program powinien kłaść nacisk na działania nie tylko na terenach miejskich ale także na terenach wód polskich oraz skarbu państwa. O ile w ramach WBO czy funduszy osiedlowych mieszkańcy mają jakiś realny wpływ na tereny gminne, tak brak jest możliwości zrobienia czegokolwiek na terenach do gminy nie należących. Dla przeciętnego mieszkańca wejście w porozumienia z zarządcą terenów należących do Skarbu Państwa jest nierealne, przez to tereny te pozostają niezagospodarowane, bądź zagospodarowane ze szkodą dla okolicznych mieszkańców - np budowanie kolejnych budynków mieszkalnych w tym także akademików na odciętych od reszty miasta Kleczkowie i ryzyko pojawienia się ich także na ostatnich niezagospodarowanych na Kleczkowie terenach dzikozielonych, gdzie gdyby był to teren miasta to mógłby w ramach WBO czy Funduszu osiedlowego małymi krokami powstać park.</p> <p>Przy weryfikowaniu dostępności do terenów zielonych powinno się brać pod uwagę drogę jaką mieszkaniec musi pokonać aby do tych terenów dotrzeć - zarówno jej długość jak i jakość - co innego spacer drogą osiedlową a co innego ruchliwą ulicą i przez pełen spalin i hałasu tunel.</p> <p>W kwestii "9.6.2. Ograniczanie emisji spalin i hałasu – ograniczenie wykorzystania sprzętu spalinowego i ciężkiego w utrzymaniu zieleni oraz promowanie rozwiązań ograniczających zanieczyszczenie hałasem" można po prostu wprowadzić zakaz stosowania takich narzędzi, szczególnie przez podmioty w stylu zarządcy wspólnot czy wody polskie, gdzie nie raz widziano na Kleczkowie przy Kanale miejskim pracowników którzy liście razem ze śmieciami zdmuchiwali do Kanału Miejskiego...</p> <p>dział „9.9. Działanie 9: Współpraca z Gospodarką” powinien zakładać wyjście z inicjatywą od strony miasta do dużych podmiotów</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>gospodarczych które obecnie zarządzają dużymi zabetonowanymi przestrzeniami nieprzyjaznymi środowisku - np próba dojścia do porozumienia z zarządcą terenów przy supermarkecie leclerc, gdzie obecnie jest olbrzymi wybetonowany parking i stalowa elewacja - można by tam wprowadzić zieleni zarówno na parkingu jak i obsadzić szpecącą krajobraz i potęgującą uliczny hałas elewacje zimozielonym bluszczem.</p> <p>Przy rozpatrywaniu długości tras zielonych powinno być brane pod uwagę także to na ile są one spójne i czy rzeczywiście gdzieś prowadzą. Co z tego, że na Kleczkowie przy kanale miejskim mamy paręset metrów zielonej trasy rowerowej jak nie prowadzi ona donikąd i kończy się na nasypie kolejowym nieopodal nieużytków na terenach Skarbu Państwa - a wystarczyłby przejazd pod mostem kolejowym (po drugiej stronie nasypu jest ciąg dalszy tej drogi, brakuje dosłownie tych paru metrów) oraz odkupienie terenów Skarbu Państwa i zrobienie na nich parku, tak jak to miało miejsce na Kępie Mieszczkańskiej, i droga prowadząca donikąd stałaby się drogą o znaczeniu strategicznym.</p>
48	<p>Przede wszystkim we Wrocławiu potrzebny jest nowy park dla m.in. mieszkańców Jagoda. We Wrocławiu jest coraz więcej mieszkańców, a parków nie przybywa. Tereny zielone powinny rosnać równolegle z ilością mieszkańców na danym terenie, żeby każdy miał do nich równy dostęp.</p>
49	<p>Nie, pisali do mądrzejsi w temacie ode mnie :)</p>
50	<p>Do współpracy warto zaprosić artystów plastyków. W konsultacji z przyrodoznawcami potrafią stworzyć niebanalne i interesujące kompozycje przestrzenne z wykorzystaniem formy i koloru nasadzeń. Paryż jest znakomitym przykładem.</p>

l.p.	Treść opinii
51	Bardzo ważne jest pozostawienie terenów zielonych na terenach należących do miasta. Takim terenem jest działka po V LO na Gajowicach (Grochowa / Jemiołowa).
52	Realizacja planu powinna otrzymać duże wsparcie merytoryczne w sferze edukacyjnej oraz partycypacyjnej.
53	Projekt jest mało szczegółowy, brak w nim konkretnych - Ogólne zasady - są zbyt ogólne, brak w nich rozwiązań na radykalne rozwiązania, zakaz wycinki drzew, przekształcenia trawników w skwery z polnymi kwiatami. Należą obowiązkowe sadzenia drzew na każdym deweloperów budowlanych. Każda inwestycja budowlana zanim zostanie zaakceptowana przez Miasto powinna przedstawić plan zagospodarowania przestrzeni zielonych ze szczególnym wykazem planowanej liczby sadzenia nowych drzew pomiędzy budowanymi budynkami. Powinno to być egzekwowane prawnie.
54	Włączenie do procesu szkoleń i wprowadzania standardów spółdzielni mieszkaniowych. To, co się dzieje na ich terenach, często wola o pomstę do nieba. Jeśli tworzy się standardy, to również powinny być doprecyzowane konsekwencje ich łamania. Notorycznie obserwuję łamanie standardów przy budowach. Niestety, nie ma prostego sposobu na zgłaszanie uchybień w tym obszarze. Dlatego uważam, że powinien powstać zespół fachowców z przyrodnikiem miejskim na czele, do którego mieszkańcy mogliby się zgłaszać z interwencjami i który opiniowałby - w terenie, nie na papierze - zasadność nowych inwestycji. Standardem powinno być też ograniczenie zabudowy w dolinach rzecznych. Jeden ze smutniejszych widoków w tym mieście to blokowiska powstałe tuż nad brzegiem Ślęzy i Olszówki. Należy też ograniczyć ilość działań prowadzonych na przykład w ramach WBO, ingerujących w zieleni spontaniczną. Na terenie cennych przyrodniczo parków planuje się

l.p.	Treść opinii
	inwestycje, które przyczyniają się do degradacji siedlisk. Osobiście uważam, że mnożenie standardów nie przyczynia się do poprawy sytuacji przyrodniczej w mieście, a jedynie mnoży biurokrację. Za środowisko przyrodnicze w mieście powinni odpowiadać zaangażowani i świetnie wyedukowani przyrodnicy, a nie nastawieni na karierę i nadmiernie dbający o swój wizerunek urzędnicy. Całe lata będą upływać na tworzeniu kolejnych procedur i standardów, podczas gdy trzeba działać natychmiast. Dotyczy to również konsultacji społecznych, na które powołujecie się Państwo przy okazji choćby Karty Zieleni. Doświadczenie pokazuje, że mieszkańcy często wolą mnożyć niepotrzebną infrastrukturę i usuwać zieleń spontaniczną, zatem nie jest to dobra droga do ochrony środowiska i bioróżnorodności. Dogadzanie ludzkim oczekiwaniom i zachciankom nie jest metodą na poprawę klimatu. Tu potrzeba rzetelnej wiedzy fachowców i często niepopularnych decyzji.
55	Ok
56	Nie
57	nie
58	Chciałabym żeby chodniki nie były dla samochodów a dla zieleni i pieszych
59	Powinno się zachęcać mieszkańców do zazieleniania swoich balkonów i parapetów
60	Ważne są zielone połączenia pomiędzy parkami, lasami itp.. Ekran dzwękowe w okolicach parków i lasów!!!! Dźwięk Aow jest niszczycielski dla ludzi i zwierząt!!! Park 100 lecia z hałasem obwodnicy nie ma sensu gdyż nie można odpoczywać w hałasie - to absurd!!! Las Kuźnicki cudowne dzikie miejsce tonie w hałasie obwodnicy!!! To bardzo ważna sprawa.

l.p.	Treść opinii
	Kolejny problem to brak połączeń w pasie przybrzeżnym rzek. Należy zadbać o połączone ciągłe nie zabudowywane przejścia wzdłuż rzeki Ślęzy, Odry.. Uzpełnić nasady i ochronić bioróżnorodność i ciągłość terenów przy rzekach.
61	Nie mam nic do dodania
62	<ol style="list-style-type: none">1.Prosty i łatwy dostęp mieszkańca do informacji dotyczących inwentaryzacji i raportów środowiskowych,do informacji o stanie drzew, ich ewentualnej wycince. Możliwość wspólnej konsultacji i szukania wspólnych rozwiązań przed planowaną inwestycją.2.Bezpłatne szkolenia z zakresu zarządzania zielenią i tematyką z nią związaną dla kazdego mieszkańca Wrocławia,3.Zapraszanie do rozmów mieszkańców i wspólne decydowanie o losie osiedli4. Wydarzenia dotyczące ochrony środowiska prowadzone na każdym (a nie wybranym losowo) osiedlu wrocławskim,organizowane przez komórki zajmujące się zielenią we Wrocławiu5. Urzędnik dla mieszkańca, a nie na odwrót. Szybka i łatwa komunikacja między urzędami,a mieszkańcami.6. Udostępnianie terenów miejskich w celu zazieleniania terenów osiedlowych (aktualizacja MPZP).7. Utworzenie stref przyrodniczo-edukacyjnych na wrocławskich osiedlach.
63	plan wydają się być perfect - teraz faza na wdrozenie
64	Można by wprowadzić edukacyjne pogadanki na temat zieleni ogrodowej i balkonowej w celu upowszechnienia oddolnych działań mieszkańców i ich zaktywizowania.
65	W osobno załączonych uwagach - mailowo.

l.p.	Treść opinii
66	Dbałość o to co istnieje. Z naciskiem na to, co wzdłuż ulic. Mniej betonu, więcej drzew.
67	<p>Strategia na rzecz Bioróżnorodności do 2030 roku zakłada "Ustanowienie obszarów chronionych min 30% powierzchni lądowej i morskiej Europy. Odtworzenie zdegradowanych ekosystemów" Tymczasem Wrocław gwałtownie broni się przez zapisaniem w Programie Ochrony Środowiska 30% zieleni naturalnej w PARKACH. Ot, różnica między teorią a praktyką. Ponadto "tworzenie nowych terenów zielonych" w naszym mieście polega głównie na przerabianiu bioróżnorodnych obszarów na kolekcje atrakcji na żwirze. Już jestem ciekawa, ile zieleni Wrocław zyska na Idzikowskiego - w tej chwili jest tam zwarty gąszcz, a ma powstać park. Nowe tereny zieleni powinny powstawać tam, gdzie jej nie ma. Należy sadzić drzewa, krzewa i pnącza przy ulicach i na skwerach, tworzyć szpalery, żywopłoty i "wysepki" zieleni. Istniejące tereny zieleni są skarbem i ich "udostępnianie" może zachodzić wyłącznie pod ścisłym nadzorem przyrodniczym, zwłaszcza że miasto nie posiada inwentaryzacji przyrodniczej. Nowo zakładane tereny muszą pozwalać na tworzenie się stabilnych bioróżnorodnych ekosystemów,. Stosowanie agrowłókniny jest kontraproduktywne, ponieważ zwiększa spływ powierzchniowy. W praktyce owijamy miasto w plastik i pogarszamy warunki siedliskowe dla roślin. Należy wystrzegać się przewymiarowanych alejek i asfaltu na bioróżnorodnych terenach, który nie tylko odziera je z naturalnego uroku, ale też przyczynia się do zwiększenia śmiertelności bezkręgowców, gadów i płazów. W mojej ocenie Wrocław jeszcze nie przyjął do wiadomości, że siłownia na żwirze i asfaltowa ścieżka rowerowa nie są elementami zazieleniania miasta.</p>
68	Odbrukowanie korzeni drzew - stworzenie właściwych proporcji dla

l.p.	Treść opinii
	systemu korzeni drzew i nie zabrukowywanie ich nawierzchnia twarda, więcej budynków zielonych
69	Tak, należy skończyć z betonowaniem miasta budując niepotrzebne zatoki autobusowe na jezdniach dwupasmowych- każda zatoka nie dość, że spowalnia ruch autobusów, utrudnia wyjazd(kierowcy nagminnie nie ustępują pierwszeństwa) to oznacza jakiejś 150-200 m2, które pokryte jest brukiem lub betonem. Należy je zlikwidować a teren zazielenić(drzewa, krzewy). W ten sposób zarówno zazielenimy miasto, w miejscach gdzie dochodzi do zalań trzymamy wodę jak również przyspieszymy autobusy. We Wrocławiu jest około 150 zatok na jezdniach 2 i 3-pasmowych. Zakładając średnio powierzchnię 150m2 mamy łącznie powierzchnię około 23 tys. m2 czyli niemalże 3 boisk do piłki nożnej.
70	Więcej działać mniej pisać
71	Potrzebne są nowe parki - tu przykładem może być tworzony obecnie Park Henrykowski, czy Park Oławski, który mógłby zostać utworzony na terenach kolejowych wzdłuż ulic - Brzeska, Krakowska na Przedmieściu Oławskim.
72	Chciałbym dodać zazielenienie chodników, żeby krzewy osłaniały od wiatru, a drzewa od słońca. Chciałbym dodać zazielenienie placów zabaw, jest jakieś przepis, który go blokuje. Ale Polsce zabaw w szczerym słońcu, latem, to smażenie się jak na patelni.
73	Nie znam się na tym.
74	Popieram Plan zazieleniania w całości
75	Zapis musi być realizowany a nie tylko na papierze, tak jak polityka mobilności, której prezydent nie realizuje.

l.p.	Treść opinii
76	Więcej zieleni odgradzającej ścieżki rowerowe od ulic. Podczas wysiłku fizycznego zwiększa się pobór tlenu i fajnie gdyby to niebył dwutlenek węgla i inne szkodliwe substancje zawarte w spalinach samochodowych. Rozbudowa i budów zielonych klinów. Wszystkich nawet tego Wojszyckiego.
77	

l.p.	Treść opinii
78	<p>Sięgnąć do historii Breslau - jak to robiono przez wykształconych architektów zieleni.</p> <p>Temat olbrzymi :</p> <p>9.2. Działanie 2: Standardy od 9.2.1 do 6 - dotąd nie realizowane pomimo mnóstwa monitów - brak fachowców</p> <p>9.2.9. - słabizna na 3-</p> <p>9.2.13. Katalog dobrych praktyk – zasady zrównoważonego gospodarowania</p> <p>wodami opadowymi pochodzącymi z nawierzchni pasów drogowych - tylko do kanalizacji - zanieczyszczone przez pojazdy</p> <p>9.3.3. Osiedla Kompletnie - odpowiedzialność Urbanisty Miejskiego - karna</p> <p>Zasada tworzenia parku powyżej 4 000 mieszkańców Osiedla PLUS</p> <p>9.3.4 Karty Zieleni</p> <p>9.3.8. Kodeks Ochrony Drzew - w Ratuszu brakuje Dendrologa (z jajami) na pozycji wice- Prezydenta</p> <p>9.4.1. Zaplanowanie sieci zieleni w Studium - bardzo kuleje</p> <p>9.6.2. Ograniczanie emisji spalin i hałasu – KE postanowiła skierować do Trybunału Sprawiedliwości UE sprawę przeciwko Polsce w związku z niedopełnieniem przez nią zobowiązań wynikających z dyrektywy dotyczącej hałasu (2002/49/WE). Chodzi konkretnie o plany działania w celu ograniczenia hałasu szkodliwego dla zdrowia ludzkiego.</p> <p>9.6.7. Profilaktyka chorób drzew miejskich - bardzo kosztowne i mało skuteczne opryskiwanie . Może pozbyć się chorych drzew na rzecz posadzenia nowych 10-cio letnich?</p> <p>9.8.23. „Rwiemy asfalt”, “Wciśnij pnącze” – niepoważny program</p> <p>Huragan zrobił porządek i zniszczenia tego czego nie zrobił dendrolog miejski , bo nie wywiązuje się ze swoich obowiązków dbania o drzewostan.</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>Dlaczego nie wycina się drzew rosnących blisko jezdni, torów kolejowych w odległości równej lub większej niż wysokości drzew? Drzewa zagrażają budynkom. Wycinać topole w miastach - to jest drzewny chwast. Przeprowadzać korygowanie koron drzew - nie pozwalać na wysokie porosty. Wysokie topole wzdłuż dróg - obecnie mnóstwo połamanych.</p> <p>Gdzie są dendrolodzy od pilnowania drzewostanu w miastach?</p> <p>Dlaczego nie koryguje się konarów, to musi być obowiązek właściciela terenu w mieście. Przy budynkach, ulicach tylko niskie drzewka i krzewy.</p> <p>Czy musimy patrzeć na tragedie mieszkańców miast i wsi ?</p> <p>Drzewa tylko w parkach, lasach</p> <p>Topole, zwane przez leśników chwastami wśród drzew, mają kilka cech brzydkich, poza tym że szybko dają dużo zieleni, produkują pyłki szkodzące alergikom, mają kruche konary, które jeśli się ich stale nie przycina, mogą być groźne dla ludzi i samochodów, ale również budynków. Co wobec faktu, że ostatnio dotykały nasz region wichury, nie jest bez znaczenia. Poza tym topole ryją ziemię ogromnymi korzeniami, ich długość sięga nawet do 50 metrów. Rozsadzają chodniki, niszczą podziemne urządzenia kanalizacyjne. Specjaliści od ochrony środowiska godzą się więc chętnie, kiedy właściciel topoli chce ją wyciąć. Taka decyzja kosztuje 76 złotych i należy się po nią zwrócić do urzędu miasta czy gminy. Jeśli topola uschnie, wówczas nie musimy występować o decyzję, ale o zamiarze wycięcia należy poinformować odpowiedni urząd gminy.</p> <p>Topole to "komunistyczne" drzewo – sadzone w czasach PRL wszędzie – potężny szkodnik, zagłuszający wartościowy drzewostan, o bardzo miękkim drewnie, szybko butwiejącym i oddającym ten fetyszizowany dwutlenek węgla do atmosfery. Do tego kruche, więc</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>w miastach spadające często na ludzi i samochody. osobna kwestia to pylenie topól i zrzucanie kwiatostanów – co przysparza służbom komunalnym ogromnej pracy i wymaga spalenia dodatkowych ton paliwa!</p> <p>https://dziennikpolski24.pl/boj-o-topole/ar/1651374</p> <p>Dlaczego na posadzenie drzew w obrębie miasta nie wydaje się decyzji - tak jak na obiekt budowlany. Po 10-ciu latach to drzewo jest chronione prawem pomimo, że jego lokalizacja stwarza zagrożenie i problemy. Decyzja powinna być akceptowana przez miejskiego dendrologa.</p> <p>Zobaczymy jak wykażą się fachowością architekci krajobrazu</p> <p>Jak utworzyć nowy park , jeżeli ten nie ma szansy na przetrwanie, ale z głową i systemem nawadniania , kanałów, jeziorok:</p> <p>Podczas projektowania terenu z ławeczkami, ścieżkami, nasadzeniami bardzo ważny jest dobór gatunków drzew. Drzewa powinny być dostosowane do lokalnych warunkach siedliskowych (dostępność wody, światła, warunki glebowe) oraz klimatycznych. Projektując zieleni, często zapominamy o docelowych rozmiarach sadzonych drzew. Obecnie w ofercie handlowej znajduje się wiele gatunków oraz odmian drzew i krzewów o różnych pokrojach i wielkościach, przez co łatwo możemy dopasować rozmiar drzewa do terenu, którym dysponujemy, tak aby za kilka czy kilkanaście lat drzewo nie stało się źródłem problemów. Warto wspomnieć, iż poza odległością od pasa drogi dla nowych nasadzeń (ta odległość nie jest wiążąca w przypadku uzupełniania luk w istniejących alejach) oraz przepisów określających odległość drzew od sieci gazowych w Polsce, nie obowiązują żadne przepisy, które regulowałyby tą kwestię. Dlatego należy się kierować zdrowym rozsądkiem oraz wiedzą o wymiarach, jakie osiągną sadzone drzewa. Osiągające duże rozmiary drzewa (np.</p>

l.p.	Treść opinii
	<p>dęby, klony, buki) zazwyczaj sadi się w odstępach co 10-15m. Dla mniejszych drzew można przyjąć odległość co 6-8m.</p> <p>Dobór gatunków powinien uwzględniać uwarunkowania historyczne, krajobrazowe, istniejące tradycje, ale również ewentualną alergienność drzew, zawartość substancji toksycznych oraz inwazyjność gatunków.</p> <p>Odpowiedzialności gminy – mają przepisy ustawy o drogach publicznych, a w szczególności na uwagę zasługuje art. 20 pkt 16.</p> <p>Przewiduje on, że do zadań zarządcy drogi (a takim jest gmina wobec dróg gminnych) należy utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów. Warto też dodać, że katalog zadań zarządcy drogi (tu gminy) jest zbiorem otwartym, co wynika z treści ww. przepisu. Natomiast w art. 4 pkt 20 ww. ustawy zdefiniowano utrzymywanie zieleni jako wykonywanie robót konserwacyjnych, porządkowych i innych zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu.</p> <p>Za stan drzewostanu na osiedlach muszą odpowiadać właściciele, czyli zarządca. Musi być inwentaryzacja, opis każdego drzewa zgodnie z http://www.gdos.gov.pl/ochrona-zadrzewien, zabiegi korygujące koronę, wycinkę suchych gałęzi. Przy budynkach tylko krzewy, zaś wysokie drzewa w odległości do budynków - powyżej max wysokości danego gatunku po 30 latach. https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/k.</p> <p>Na terenach byłej oczyszczalni osadowej posadzić drzewa tlenowe http://oxytree.pl/wlasciwosci-drzew-oxytree/ oraz na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych : topole - pożeracze wielkiej ilości wody.</p>
79	Zazielenianie ulic w centrum miasta. Proponuję najpierw główne arterie, a następnie drogi tzw. zbiorcze.
80	Tak. Chciałabym, żeby takie plany i programy były mniej skomplikowane bo to odstrasza. Po prostu.

l.p.	Treść opinii
81	Szczególnie ważne powinno być projektowanie dróg z zarezerwowaniem miejsca pod drzewa. Szczególnie nowe ulice na rozbudowujących się osiedlach.
82	Brak w planie umożliwienia działkowcom występowania w ramach na przykład programu "Złap deszcz" o dofinansowanie- zbiorników na wodę, budowy kompostowników etc. Działkowcy są uwzględniani w takich planach np. w Krakowie.
83	Prosiłbym o zaprzestanie takich absurdów jak Sianie trawy na torowisku. Zamiast zwykłego torowiska powinno być betonowe lub asfaltowe tak żeby mogły po nich jeździć również autobusy, karetki, straż pożarna. To jest marnotrawstwo powierzchni i doprowadzenie do większych korków. Nie można zabierać jezdni bez końca bo miasto już jest zakorkowane niesamowicie. Na świecie takie rzeczy się robi i się sprawdzają. Zamiast tego trawnika na torowisku lepiej posadzić drzewa, krzewy albo zbudować ekrany dźwiękochłonne z gęstych tuji lub innych roślin zielonych. Poza tym można zbudować ekrany na których będą też wyrastały rośliny, np. Winogrona lub blue szcze aby nie był Goły Beton tylko zielony Płaszcz odbijające światło żeby się nie nagrzewał o i będzie produkować tlen
84	Fajnie, że został stworzony i jego założenia są ok (choć moim zdaniem jest naciągany- 300m do terenów zielonych na jednej z przedstawionych mapek to jest zdecydowane nadużycie). Należy przejść do realizacji działań, a nie ciągle dumać nad szkicami, projektami, planami (i mówię to jako projektant z zawodu).
85	Zapoznałam się z Państwa planem - jest świetny, kompleksowy, przejrzysty, na wiele rzeczy w ogóle nie wpadłam. Byłam ostatnio przygnębiona tym, w co Wrocław się zamienia - bardzo ucieszyła mnie Państwa inicjatywa!
86	Chciałbym, żeby utworzono park/las między Kajdasza i Smardzowską

l.p.	Treść opinii
	bo to teren na którym żyje wiele zwierząt i służy rodzinnym spacerom. Nie mamy zamiaru my mieszkańcy oddawać go kolejnym deweloperom. Jeśli miasto się zgodzi sami znieśliemy niezbędne materiały i stworzymy ten park! Zabronić budować tam domów jednorodzinnych i blokowisk! Tylko zieleni!
87	Powinien powstać zielony klin południa Wrocławia.
88	przepraszam najmocniej ale nie mam na to czasu. musze dostać sie do centrum a to trochę czasu mi zajmie
89	Nie mam nic do dodania
90	Zatrzymać zabudowywanie każdego skrawka miejsca w mieście. Ja rozumiem, że deweloperzy dają pieniądze za grunty, ale czy miasto nie rozumie, że mieszkańcom trzeba zapewnić przestrzeń zieloną? Nasadzenia następcze to kolejna sprawa wymagająca dużej poprawy. Deweloper ścina wielkie drzewa w centrum, a w ramach rekompensaty sadzi jakieś metrowej wysokości drzewka na obrzeżach miasta? To jest kpina. Kolejna sprawa to nadzór nad nowymi nasadzeniami - młode drzewka usychają, bo firmom bardziej opłaca się nie podlewać i pozwolić na uschnięcie i nasadzić kolejne małe drzewko pod koniec gwarancji, które też uschnie! To jest skandaliczne że nie egzekwuje się i nie nadzoruje odpowiednio takich nowych nasadzeń.
91	Miasto powinno skupić się na wydzielaniu powierzchni parków i ogrodów zamiast sprzedawać deweloperom 100% działki, w której oni muszą posadzić parę rabat, które tak naprawdę nie poprawiają życia w mieście.
92	Przede wszystkim najważniejszym punktem jest realizacja Zielonego Klina Południa
93	Wycinka drzewa równa się z nasadzeniem.

l.p.	Treść opinii
94	Mniej betonozy w całym mieście.
95	Chciałabym, żeby miasto w inwestowaniu w zielen przyjęło za minimum bieżący standard deweloperski. Aby mieszkaniac pięknego centrum (tylko dlatego, że jest już stare) nie zazdrościł nowobogackiemu mieszkającemu na nowym osiedlu zieleni na miarę Europy. A zazdrości.
96	Nastawienie na umożliwienie i umilenie uprawiania sportów. Łączenie obszarów zielonych z siłowniami miejskimi i ścieżkami biegowymi.
97	Więcej miejsc dla psow wydzielenie psich toalet bo to jest zmora w mieście, więcej funduszy na remonty podwórek placów, monitoring, odpowiednie wyciągane konsekwencje wobec wandalizmu! Surowe kary!
98	Możliwość dofinansowania niektórych działań przez firmy lub inne jednostki niż samorządu. Tzn. w mojej firmie jest budżet na eko-działania i chciałbym go wykorzystać na naszej dzielnicy, ale... nie mogę. Bo ta droga legislacyjna jest nie do ogarnięcia.
99	Rozwinięcie społecznego udziału mieszkańców i lokalnych inicjatyw.